VODNIK PO EVROPSKI SOLIDARNOSTNI ENOTI

Razpis za leto 2024

V primeru razlik med jezikovnimi različicami prevlada

Različica 1/2024

Evropska komisija

Generalni direktorat za izobraževanje, mladino, šport in kulturo

Direktorat B – Mladina, izobraževanje in Erasmus+

Enota B.3 – Mladina, prostovoljska solidarnost in pisarna za pripravništva

©Evropska unija, 2024

Ponovna uporaba je dovoljena ob navedbi vira.

Politiko ponovne uporabe dokumentov Evropske komisije ureja Sklep 2011/833/EU (UL L 330, 14.12.2011, str. 39).

Za vsako uporabo ali reprodukcijo fotografij ali drugega gradiva, ki ni zaščiteno z avtorskimi pravicami EU, je treba pridobiti dovoljenje neposredno od imetnikov pravic.

EVROPSKA SOLIDARNOSTNA ENOTA

Vodnik po programu 2024

KAZALO

UVOD 3

DEL A – SPLOŠNE INFORMACIJE O EVROPSKI SOLIDARNOSTNI ENOTI 4
Kakšen je okvir politike? 5
Kakšni so cilji, prednostne naloge in pomembne značilnosti Evropske solidarnostne enote? 6
Kateri so ukrepi ter kaj so ukrepi za zagotavljanje kakovosti in podporni ukrepi? 10
Kolikšen je proračun? 11
Kdo izvaja Evropsko solidarnostno enoto? 12
Kateri drugi organi so vključeni v izvajanje Evropske solidarnostne enote? 13
Kdo lahko sodeluje v Evropski solidarnostni enoti? 15

DEL B – SODELOVANJE MLADIH V SOLIDARNOSTNIH AKTIVNOSTIH 17
PROJEKTI PROSTOVOLJSTVA 18
Kaj so projekti prostovoljstva? 18
Katere aktivnosti se lahko podpirajo v okviru tega ukrepa? 18
Kako vzpostaviti projekt prostovoljstva? 19
Katera so merila za upravičenost za prostovoljske aktivnosti? 22
Kakšni so upravičeni stroški in veljavna pravila financiranja? 24
Kakšni so stroški na enoto na dan na udeleženca? 28
Kako dostopati do financiranja? 29
SKUPINSKE PROSTOVOLJSKE AKTIVNOSTI NA PREDNOSTNIH PODROČJIH 31
Kaj so skupinske prostovoljske aktivnosti na prednostnih področjih? 31
Katere so prednostne naloge razpisa za leto 2024 za ta ukrep? 31
Kakšni so cilji? 31
Katere aktivnosti se lahko podpirajo v okviru tega ukrepa? 32
Kako vzpostaviti projekt? 33
Kakšna so merila za ocenjevanje projektov? 34
Kakšni so upravičeni stroški in veljavna pravila financiranja? 37
ZNAK KAKOVOSTI ZA PROSTOVOLJSTVO V SOLIDARNOSTNIH AKTIVNOSTIH 38
Kaj je znak kakovosti? 38
Katere so različne vrste znaka kakovosti? 38
Kako deluje? 38
Katera so načela in standardi kakovosti? 39
Kaj je znak kakovosti za vodilne organizacije? 41
Kakšna so merila za ocenjevanje znaka kakovosti? 41
Kateri so ukrepi za spremljanje, poročanje in zagotavljanje kakovosti? 43
SOLIDARNOSTNI PROJEKTI 45
Kaj je solidarnostni projekt? 45
Kakšni so cilji? 45
Kako vzpostaviti solidarnostni projekt? 46
Kakšna so merila za ocenjevanje projektov? 47
Kakšni so upravičeni stroški in veljavna pravila financiranja? 49
Kakšni so stroški na enoto na dan dela? 50

DEL C – SODELOVANJE MLADIH V SOLIDARNOSTNIH AKTIVNOSTIH, POVEZANIH S HUMANITARNO POMOČJO 51
ZNAK KAKOVOSTI ZA PROSTOVOLJSTVO NA PODROČJU HUMANITARNE POMOČI 52
Kaj je znak kakovosti? 52
Katere so različne vrste znaka kakovosti? 52
Kako deluje? 52
Kateri so standardi kakovosti? 53
Kakšna so merila za ocenjevanje znaka kakovosti? 56

Ukrepi za spremljanje, poročanje in zagotavljanje kakovosti 59
PROSTOVOLJSTVO V OKVIRU EVROPSKE PROSTOVOLJSKE ENOTE ZA HUMANITARNO POMOČ (PROSTOVOLJSTVO NA PODROČJU HUMANITARNE POMOČI) 60
Kaj je prostovoljstvo v podporo operacijam humanitarne pomoči? 60
Kakšni so cilji? 60
Katere aktivnosti se lahko podpirajo? 60
Kako vzpostaviti projekt? 61
Kakšna so merila za ocenjevanje projektov? 64
Kakšni so upravičeni stroški in veljavna pravila financiranja? 67

DEL D – UKREPI ZA ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI IN PODPORNI UKREPI 68
PODPORA UČENJU 69
Splošno spletno usposabljanje 69
Podpora za učenje jezika 70
Krog usposabljanj in vrednotenj 70
Mentorstvo 77
Priznavanje učnih izidov 78
ZAVAROVANJE 79
PORTAL EVROPSKE SOLIDARNOSTNE ENOTE 82
DRUGI PODPORNI UKREPI 83
Potrdilo o udeležbi 83
Sporazumi 83
Vizumi in dovoljenja za prebivanje 83

DEL E – INFORMACIJE ZA PRIJAVITELJE 84
KAKO ODDATI VLOGO? 84
Korak 1: Registracija organizacije 84
Korak 2: Preverjanje skladnosti z merili 85
Korak 3: Preverjanje finančnih pogojev 90
Korak 4: Izpolnitev in oddaja prijavnega obrazca 94
KAJ SLEDI PO ODDAJI VLOGE? 96
Postopek ocenjevanja 96
Končna odločitev 96
Obvestilo o rezultatih 96
KAJ SLEDI PO ODOBRITVI VLOGE? 97
Sporazum o nepovratnih sredstvih 97
Znesek nepovratnih sredstev 97
Plačilni postopki 97
Roki življenjskega cikla projekta in načini plačila 99
Druge pomembne pogodbene določbe 100

PRILOGA I – GLOSAR POJMOV 103
PRILOGA II – VEČKRATNE UDELEŽBE 107
PRILOGA III – KONTAKTNI PODATKI 109

UVOD

Ta vodnik je orodje za vse, ki želijo temeljito spoznati Evropsko solidarnostno enoto (imenovano tudi „enota ali "„program"). Ta dokument je namenjen zlasti organizacijam, institucijam in organom, pripravljenim organizirati aktivnosti v okviru Evropske solidarnostne enote, ter mladim, ki želijo sodelovati v solidarnostnih aktivnostih, ki jih podpira enota.

V tem vodniku so navedeni pravila in pogoji za prejetje nepovratnih sredstev Evropske solidarnostne enote, zato ima pravno vrednost v zvezi z izbirnimi postopki in dodelitvijo nepovratnih sredstev.

STRUKTURA VODNIKA PO EVROPSKI SOLIDARNOSTNI ENOTI

Vodnik je razdeljen na pet glavnih delov:

- V **delu A** so zajeti splošen pregled Evropske solidarnostne enote, področje delovanja in struktura. V njem so navedeni informacije o ciljih, prednostnih nalogah in glavnih značilnostih; upravičene države; izvedbene strukture in skupni proračun, ki je na voljo.
- V **delu B** so navedene informacije o ukrepih Evropske solidarnostne enote, podprtih v okviru sklopa „Sodelovanje mladih v solidarnostnih aktivnostih".
- **V delu C** so navedene informacije o ukrepih Evropske solidarnostne enote, podprtih v okviru sklopa „Sodelovanje mladih v solidarnostnih aktivnostih, povezanih s humanitarno pomočjo".
- V **delu D** so navedene informacije v zvezi z ukrepi za zagotavljanje kakovosti in podpornimi ukrepi, ki so med pripravo, izvajanjem ter nadaljnjim spremljanjem aktivnosti in projektov na voljo sodelujočim organizacijam in udeležencem[1].
- V **delu E** so navedene informacije o postopkih za oddajo vloge za nepovratna sredstva in izbor projektov ter finančne in upravne določbe, povezane z dodelitvijo nepovratnih sredstev Evropske solidarnostne enote[2].

V ta vodnik so vključene tudi naslednje priloge:

- **Priloga I**: Glosar
- **Priloga II**: Večkratne udeležbe
- **Priloga III**: Kontaktni podatki

Vodnik po Evropski solidarnostni enoti je pripravljen v skladu z letnim programom dela za leto 2024, ki ga sprejme Evropska komisija, zato se bo morda spreminjal glede na prednostne naloge in ukrepe, opredeljene v programih dela, ki bodo sprejeti v naslednjih letih. Izvajanje tega vodnika je odvisno tudi od razpoložljivosti odobrenih proračunskih sredstev, predvidenih v predlogu proračuna, potem ko proračunski organ sprejme letni proračun, ali zagotovljenih v sistemu začasnih dvanajstin.

[1] Upoštevajte, da je ta del relevanten le za ukrepe, ki jih zajema ta vodnik.
[2] Glej prejšnjo opombo.

DEL A – SPLOŠNE INFORMACIJE O EVROPSKI SOLIDARNOSTNI ENOTI

ENOTNA VSTOPNA TOČKA ZA SOLIDARNOSTNE AKTIVNOSTI

Evropska unija temelji na solidarnosti, tj. skupni vrednoti, h kateri so Evropejci in Evropejke močno zavezani. Solidarnost je ključna sestavina evropskega projekta, saj omogoča potrebno enotnost, da se lahko z močno moralno držo odzivamo na sedanje in prihodnje krize. Prav tako prinaša jasne usmeritve, ki vodijo mlade Evropejce in Evropejke pri njihovih prizadevanjih za boljšo Unijo.

Mladim morajo biti na voljo lahko dostopne priložnosti za udejstvovanje v solidarnostnih aktivnostih, ki bi jim lahko omogočile, da se angažirajo v korist skupnosti ter pridobijo koristne izkušnje in kompetence za osebni, izobraževalni, družbeni, kulturni državljanski in poklicni razvoj ter s tem izboljšajo svojo zaposljivost.

Evropska solidarnostna enota združuje mlade pri prizadevanjih za bolj vključujočo družbo, s podpiranjem ranljivih oseb ter odzivanjem na družbene in humanitarne izzive. Ponuja izkušnjo, ki zagotavlja navdih in opolnomočenje mladih, ki želijo pomagati, se učiti in razvijati, ter zagotavlja enotno vstopno točko za take solidarnostne aktivnosti po vsej Uniji in zunaj nje.

Program odpira več in boljše priložnosti, ki zajemajo najrazličnejša področja, kot so vključevanje migrantov, okoljski izzivi, preprečevanje naravnih nesreč, izobraževanje, mladinske dejavnosti, ohranjanje kulturne dediščine in humanitarna pomoč. Podpira tudi nacionalne in lokalne akterje pri njihovih prizadevanjih za obvladovanje različnih družbenih izzivov in kriz.

Evropska solidarnostna enota z razširitvijo področja delovanja, tako da zajema prostovoljske aktivnosti v podporo operacijam humanitarne pomoči, zagotavlja nujno pomoč na podlagi potreb ter pomaga zagotoviti podporo, pomoč in zaščito tam, kjer je najbolj potrebno. Tako pomaga pri obravnavi ne le neizpolnjenih družbenih potreb v Evropi, temveč tudi humanitarnih izzivov v tretjih državah.

Aktivnosti Evropske solidarnostne enote podpirajo cilje strategije EU za mlade za obdobje 2019–2027[3], ki mlade spodbuja, naj postanejo aktivni državljani in glasniki solidarnosti ter prispevajo k pozitivni spremembi skupnosti v Evropi, ki bo temeljila na vrednotah EU in evropski identiteti. Evropska solidarnostna enota prispeva tudi k izpolnjevanju ciljev misij programa Obzorje Evropa, ki obravnavajo nekatere največje izzive, s katerimi se soočajo naše družbe: izboljšanje življenja ljudi, obolelih za rakom, prilagajanje podnebnim spremembam, obnova naših oceanov in voda, obnavljanje zdravja tal ter življenje v podnebno nevtralnih in pametnih mestih.

IZHAJANJE IZ PRETEKLIH IZKUŠENJ IN V PRIHODNOST USMERJEN POGLED

Evropska solidarnostna enota gradi na dosežkih več kot 25-letnega izvajanja evropskih programov na področju mladine in solidarnosti, zlasti na uspehu Evropske prostovoljske službe, na pobudi Prostovoljci EU za humanitarno pomoč ter na prejšnjem programu Evropska solidarnostna enota, ki je potekal med letoma 2018 in 2020.

[3] https://youth.europa.eu/strategy_sl

KAKŠEN JE OKVIR POLITIKE?

STRATEGIJA EU ZA MLADE

Strategija EU za mlade je okvir za sodelovanje na področju mladinske politike EU za obdobje 2019–2027[4], znotraj katerega bo EU čim bolj izkoristila potencial mladinske politike. Cilj sodelovanja EU na področju mladine je reševanje obstoječih in prihodnjih izzivov, s katerimi se srečujejo mladi po vsej Evropi, zagotavlja pa okvir ciljev, načel, prednostnih nalog, osrednjih področij in ukrepov, ki so vodilo vsem relevantnim deležnikom za sodelovanje na področju mladinske politike.

Pomemben vidik strategije EU za mlade je 11 evropskih ciljev mladih[5], oblikovanih v okviru mladinskega dialoga EU s participativnim pristopom, ki je vključeval odločevalce, mlade in raziskovalce. Ti cilji mladih predstavljajo vizijo za Evropo, ki mladim omogoča uresničitev njihovega celotnega potenciala. Opredeljujejo medsektorska področja, ki vplivajo na življenje mladih, in poudarjajo izzive, ki jih je treba reševati. Cilji mladih med drugim pozivajo k vključujočim družbam, prostoru in udeležbi za vse ter kakovostnim zaposlitvam za vse mlade. Strategija EU za mlade bi morala prispevati k uresničevanju te vizije mladih ter v ta namen uporabiti instrumente politike na ravni EU, pa tudi ukrepanje vseh deležnikov na nacionalni, regionalni in lokalni ravni.

Strategija EU za mlade temelji na treh osrednjih področjih ukrepanja:

- ANGAŽIRANJE
- POVEZOVANJE
- OPOLNOMOČENJE

V okviru osrednjega področja „ANGAŽIRANJE“ je cilj strategije EU za mlade doseči pomembno državljansko, gospodarsko, družbeno, kulturno in politično udeležbo mladih. Strategija spodbuja udeležbo mladih v demokratičnem življenju, podpira družbeno in državljansko udejstvovanje ter si prizadeva zagotoviti, da imajo vsi mladi potrebna sredstva za sodelovanje v družbi.

V okviru osrednjega področja „POVEZOVANJE“ strategija EU za mlade podpira priložnosti za mlade, da iz prve roke izkusijo izmenjave, sodelovanje in državljansko udejstvovanje v evropskem kontekstu.

V okviru osrednjega področja „OPOLNOMOČENJE“ je cilj strategije podpirati mladinsko delo v vseh njegovih oblikah kot katalizator za opolnomočenje mladih v vsej Evropi.

OKVIR POLITIKE EU ZA PROSTOVOLJSTVO

Trenutno okvir politike za prostovoljstvo določa zlasti priporočilo Sveta iz leta 2022 o mobilnosti mladih prostovoljcev v Evropski uniji[6]. Cilj navedenega priporočila je odpraviti ovire za prostovoljstvo v Evropi z ozaveščanjem, povečati zmogljivosti za ponujanje priložnosti za prostovoljstvo, zmanjšati ovire za sodelovanje zlasti za prikrajšane skupine ter okrepiti priznavanje pridobljenih znanj in spretnosti.

Prostovoljske aktivnosti Evropske solidarnostne enote na področju humanitarne pomoči bodo temeljile na Evropskem soglasju o humanitarni pomoči[7] ter si prizadevale prispevati k večji uspešnosti in učinkovitosti humanitarne pomoči Unije v skladu z načeli dobrega humanitarnega donatorstva[8]. Spodbujalo se bo mednarodno humanitarno pravo in pravo o človekovih pravicah.

ZAPUŠČINA EVROPSKEGA LETA MLADIH

Ena od prečnih prednostnih nalog Evropske solidarnostne enote je spodbujati udeležbo v demokratičnem življenju, skupne vrednote in aktivno državljanstvo. To je bil eden ključnih poudarkov evropskega leta mladih, katerega cilji so bili prisluhniti mladim Evropejcem, jih vključiti in opolnomočiti. V letu 2024 bo program gradil na dosežkih evropskega leta mladih 2022, prispeval k njegovi trajni zapuščini ter še naprej krepil moč mladih in spodbujal njihovo udeležbo v demokratičnem življenju.

[4] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX:52018DC0269
[5] https://youth.europa.eu/strategy_sl
[6] EUR-Lex - 32022H0411(01) - SL - EUR-Lex (europa.eu).
[7] Skupna izjava Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, Evropskega parlamenta in Evropske komisije; EUR-Lex - 42008X0130(01) - SL- EUR-Lex (europa.eu).
[8] https://ec.europa.eu/echo/partnerships/relations/ghd_en

KAKŠNI SO CILJI, PREDNOSTNE NALOGE IN POMEMBNE ZNAČILNOSTI EVROPSKE SOLIDARNOSTNE ENOTE?

CILJI

SPLOŠNI CILJ

Splošni cilj programa je spodbujati udejstvovanje mladih in organizacij v dostopnih in visokokakovostnih solidarnostnih aktivnostih, zlasti prostovoljstvu, kot načinu za krepitev kohezije, solidarnosti, demokracije, evropske identitete in aktivnega državljanstva v Evropi in zunaj nje, z reševanjem družbenih in humanitarnih izzivov na terenu, pri čemer je poseben poudarek na spodbujanju trajnostnega razvoja, socialnega vključevanja in enakih možnosti.

SPECIFIČNI CILJ

Specifični cilj programa je mladim – tudi tistim z manj priložnostmi – zagotoviti lahko dostopne priložnosti za udejstvovanje v solidarnostnih aktivnostih, ki spodbujajo pozitivne družbene spremembe v Uniji in zunaj nje, pri tem pa izboljšati in ustrezno ovrednotiti njihove kompetence ter podpirati njihovo stalno udejstvovanje v vlogi aktivnih državljank in državljanov.

PREDNOSTNE NALOGE POLITIKE

VKLJUČEVANJE IN RAZNOLIKOST

Evropska solidarnostna enota si pri vseh svojih ukrepih prizadeva spodbujati socialno vključevanje, strpnost, človekove pravice, vrednost razlik in raznolikosti vseh vrst ter vsem mladim zagotoviti enak dostop do priložnosti.

Enota zagotavlja dostopne in prožne oblike aktivnosti, dodatno finančno podporo ter tudi vrsto podpornih ukrepov (npr. splošno in jezikovno usposabljanje, zavarovanje, podporo pred solidarnostnimi aktivnostmi in po njih, upravno pomoč), da bi spodbujala sodelovanje mladih z manj priložnostmi in bolje izpolnila njihove specifične potrebe. Organizacije bi morale pri načrtovanju svojih projektov in aktivnosti uporabljati vključujoč pristop ter uporabiti razpoložljive mehanizme za vključevanje različnih udeležencev.

Evropska solidarnostna enota bi morala podpirati tudi projekte in aktivnosti, ki dejavno obravnavajo vprašanje vključevanja in raznolikosti širše v družbi.

Za izvajanje teh načel je bil vzpostavljen **okvir ukrepov za vključevanje**[9] ter oblikovana **strategija za vključevanje in raznolikost**[10] za podporo organizacijam, da bi uspešneje dosegale več udeležencev z manj priložnostmi, ter pomoč pri odpravi ovir, s katerimi se lahko srečujejo različne ciljne skupine.

Mladi z manj priložnostmi so mladi, ki so v primerjavi z vrstniki v slabšem položaju, ker se srečujejo z enim ali več dejavniki izključenosti in ovirami. Spodaj navedeni seznam ovir ni izčrpen in naj bi se uporabljal kot referenca pri ukrepanju za izboljšanje dostopnosti in doseganja prikrajšanih skupin:

- **Invalidnost**: vključuje motnje v telesnem ali duševnem razvoju, intelektualno oviranost ali senzorične okvare, ki lahko v povezavi z različnimi ovirami osebo omejujejo pri celoviti in učinkoviti udeležbi v družbi, tako da v njej ne more sodelovati enako kot drugi[11].
- **Zdravstvene težave**: ovire so lahko posledica zdravstvenih težav, vključno s hudimi boleznimi, kroničnimi boleznimi ali drugimi fizičnimi ali duševnimi stanji, ki posamezniku preprečujejo sodelovanje v programih.
- **Ovire, povezane s sistemi izobraževanja in usposabljanja**: posamezniki, ki imajo v sistemih izobraževanja in usposabljanja iz različnih razlogov slab učni uspeh, osebe, ki zgodaj opustijo šolanje, osebe, ki niso zaposlene, se ne izobražujejo ali usposabljajo, ter nizkokvalificirani odrasli se lahko srečujejo z ovirami. Čeprav imajo lahko pri tem vlogo tudi drugi dejavniki, so te težave pri izobraževanju, ki so lahko sicer povezane tudi z osebnimi okoliščinami, večinoma posledica izobraževalnih sistemov, ki ustvarjajo strukturne omejitve in/ali ne upoštevajo v celoti specifičnih potreb posameznika. Posamezniki se lahko z ovirami za sodelovanje srečujejo tudi, kadar struktura učnih načrtov otežuje učno mobilnost ali mobilnost za usposabljanje v tujini v okviru njihovega študija.
- **Kulturne razlike**: medtem ko lahko ljudje iz vseh okolij kulturne razlike vidijo kot ovire, lahko te vplivajo zlasti na ljudi z manj priložnostmi. Take razlike lahko na splošno predstavljajo velike ovire pri učenju, še toliko bolj pri osebah

[9] Izvedbeni sklep Komisije o okviru ukrepov za vključevanje programov Erasmus+ in Evropska solidarnostna enota za obdobje 2021–2027: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/commission-decision-framework-inclusion-2021-27.

[10] Izvedbene smernice – Strategija programov Erasmus+ in Evropska solidarnostna enota za vključevanje in raznolikost: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-inclusion-and-diversity-strategy

[11] Konvencija Združenih narodov o pravicah invalidov: https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html

z migrantskim ali begunskim ozadjem, vključno z novoprispelimi migranti, osebami, ki pripadajo narodnostni ali etnični manjšini, uporabniki znakovnega jezika ali osebami s težavami pri jezikovnem prilagajanju ali kulturnem vključevanju. Izpostavljenost tujim jezikom in kulturnim razlikam pri sodelovanju v kakršnih koli aktivnostih programov lahko nekatere posameznike odvrne in nekako omeji koristi, ki jih prinaša njihovo sodelovanje. Take kulturne razlike lahko potencialnim udeležencem celo preprečijo, da bi se prijavili za podporo prek programov, torej jim v celoti preprečujejo prijavo.

- **Družbene ovire:** težave pri družbenem prilagajanju, na primer zaradi omejenih družbenih kompetenc, asocialnega ali tveganega vedenja ali dejstva, da je oseba nekdanji storilec ali storilka kaznivega dejanja ali nekdanji uživalec ali uživalka drog ali alkohola, ali družbena marginalizacija lahko pomenijo oviro. Druge družbene ovire lahko izvirajo iz družinskih okoliščin, na primer če je oseba prva v družini, vključena v visokošolsko izobraževanje, ali starš (zlasti samohranilec), skrbnik, hranilec ali sirota ali pa je živela ali trenutno živi v institucionalni oskrbi.
- **Ekonomske ovire**: neugoden ekonomski položaj, na primer nizek življenjski standard, nizki prihodki, učeče se osebe, ki se morajo same preživljati, odvisnost od sistema socialnega varstva, dolgotrajna brezposelnost, prekarnost ali revščina, brezdomstvo, zadolženost ali finančne težave, lahko pomeni oviro.
- **Ovire, povezane z diskriminacijo:** ovire se lahko pojavijo zaradi diskriminacije v zvezi s spolom, starostjo, narodnostjo, vero, prepričanji, spolno usmerjenostjo, invalidnostjo ali presečnimi dejavniki (kombinacijo dveh ali več navedenih vrst diskriminacije).
- **Geografske ovire:** če osebe živijo na primer na oddaljenih ali podeželskih območjih, na majhnih otokih, v obrobnih/najbolj oddaljenih regijah, predmestjih, na območjih z manj storitvami (omejen javni prevoz, majhno število objektov) ali manj razvitih območjih, lahko to pomeni oviro. Druge težave lahko izhajajo iz omejene prenosljivosti storitev (zlasti podpore za osebe z manj priložnostmi), ki morajo biti „mobilne“ skupaj z udeleženci, ko ti potujejo v oddaljen kraj, še toliko bolj pa, ko potujejo v tujino.

OKOLJSKA TRAJNOSTNOST IN PODNEBNI CILJI

Evropska solidarnostna enota lahko pomembno prispeva k zavezi Komisije za spopadanje s podnebnimi in okoljskimi izzivi. Program si za prispevanje k **evropskemu zelenemu dogovoru**[12] prizadeva vključiti zelene prakse v vse projekte in aktivnosti ter spodbujati okoljsko trajnostno in odgovorno ravnanje udeležencev in sodelujočih organizacij. Organizacije in udeleženci bi tako morali pri oblikovanju in izvajanju aktivnosti uporabiti okolju prijazen pristop. Močno se spodbujajo aktivnosti, ki prispevajo k drugim obstoječim pobudam EU na področju okoljske trajnostnosti (npr. novi evropski Bauhaus).

Program podpira tudi projekte in aktivnosti, ki obravnavajo družbene izzive, povezane z varstvom okolja, trajnostnostjo in podnebnimi cilji. Takšni projekti lahko obravnavajo različna vprašanja, katerih cilj je na primer varovanje, ohranjanje in izboljšanje naravnega kapitala ali ozaveščanje o okoljski trajnostnosti in omogočanje sprememb vedenja posameznikov v zvezi z njihovimi individualnimi preferencami, potrošniškimi navadami in življenjskim slogom. Program podpira pobude za preprečevanje in blažitev ali odpravo škodljivih učinkov ekstremnih vremenskih dogodkov in naravnih nesreč ter aktivnosti, ki zagotavljajo podporo prizadetim skupnostim po takšnih ekstremnih vremenskih dogodkih ali naravnih nesrečah.

MISIJE PROGRAMA OBZORJE EVROPA

Evropska solidarnostna enota ustvarja tudi sinergije z misijami programa Obzorje Evropa za obdobje 2023–2027, kadar koli lahko njene prostovoljske aktivnosti prispevajo k ciljem misij za prilagajanje podnebnim spremembam, obnovo oceanov in voda, obnavljanje zdravja tal, spodbujanje podnebno nevtralnih in pametnih mest ter izboljšanje življenja ljudi, obolelih za rakom.

Za podpiranje teh sinergij Evropska solidarnostna enota prevzema izvajanje finančnega prispevka programa Obzorje Evropa, namenjenega projektom prostovoljstva, ki podpirajo misije programa Obzorje Evropa ter cilje in ključne strategije zelenega dogovora, s čimer se bodo dodatno povečale solidarnostne priložnosti za mlade na teh področjih.

DIGITALNA PREOBRAZBA

Politične usmeritve Evropske komisije poudarjajo potrebo po globalnem vodstvu Evrope pri digitalni preobrazbi[13]. Evropska solidarnostna enota lahko prispeva s podporo Evropejcem, ne glede na njihov spol, starost in ozadje, da bi živeli in uspevali v digitalni dobi, s projekti in aktivnostmi, katerih cilj je izboljšati digitalne spretnosti, spodbujati digitalno pismenost in/ali krepiti razumevanje tveganj in priložnosti digitalne tehnologije.

Evropska solidarnostna enota spodbuja tudi uporabo virtualnih in digitalnih komponent, kot so informacijska, komunikacijska in tehnološka orodja, v vseh projektih in aktivnostih.

UDELEŽBA V DEMOKRATIČNEM ŽIVLJENJU, SKUPNE VREDNOTE IN DRŽAVLJANSKO UDEJSTVOVANJE

Enota spodbuja udeležbo mladih v demokratičnih postopkih in državljanskem udejstvovanju. Program, katerega jedro je prostovoljstvo, mlade spodbuja in opolnomoča za aktivno vlogo v družbi ter obravnava vseevropske trende omejene udeležbe mladih v demokratičnem življenju ter nizke ravni znanja in ozaveščenosti o evropskih zadevah, ki vplivajo na življenja vseh

[12] https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal/actions-being-taken-eu_sl
[13] https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/shaping-europe-digital-future_sl

evropskih državljank in državljanov.

Evropska solidarnostna enota bi si morala tudi prizadevati za okrepitev identitete EU in izboljšanje ozaveščenosti udeležencev o skupnih vrednotah EU, načelih enotnosti in raznolikosti ter družbeni, kulturni in zgodovinski dediščini.

SPODBUJANJE ZDRAVEGA NAČINA ŽIVLJENJA IN DUŠEVNEGA ZDRAVJA

Enota si pri vseh svojih ukrepih prizadeva spodbujati aktivnosti, povezane s preprečevanjem, spodbujanjem in podporo na področju zdravja, v skladu s pobudo HealthyLifeStyle4All in s posebnim poudarkom na podpori ranljivim ali prikrajšanim skupinam prebivalstva. Prostovoljci se lahko mobilizirajo ob velikih zdravstvenih izzivih, zlasti v zvezi z duševnim zdravjem, pa tudi za prednostne naloge politike, kot sta preprečevanje in oskrba raka.

INOVACIJE

Enota si prizadeva tudi dodati vrednost s spodbujanjem in podpiranjem novih valov inovacij, pri čemer mobilizira mlade in organizacije, da prispevajo k ozaveščanju o najrazličnejših družbenih izzivih in inovativnim rešitvam zanje, na primer v okviru inovacijskih ekosistemov na podeželju (zmanjševanje populacije mladih na podeželju, trajnostni energetski sistemi, spodbujanje zdravja in preprečevanje bolezni itd.).

Poleg tega bosta **posebni letni prednostni nalogi politike** v letu 2024 za ukrep skupinskih prostovoljskih aktivnosti na prednostnih področjih:

- pomoč osebam, ki bežijo pred oboroženimi spopadi, in drugim žrtvam naravnih nesreč ali nesreč, ki jih povzroči človek;
- spodbujanje pozitivnih učnih izkušenj in izidov za mlade z manj priložnostmi.

Za več podrobnosti glej poglavje „Skupinske prostovoljske aktivnosti na prednostnih področjih“.

POMEMBNO ZNAČILNOSTI

V skladu s cilji Evropske solidarnostne enote je treba naslednjim značilnostim nameniti posebno pozornost.

SPOŠTOVANJE VREDNOT EU

Pri izvajanju Evropske solidarnostne enote in dejavnostih, ki se izvajajo v okviru programa, je treba spoštovati vrednote EU, tj. spoštovanje človekovega dostojanstva, svoboda, demokracija, enakost, pravna država in spoštovanje človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin, ob polnem upoštevanju vrednot in pravic, določenih v Pogodbah EU in Listini EU o temeljnih pravicah, to pa velja tudi za upravičence programa in sodelujoče v njem.

PROSTOVOLJSTVO V OKVIRU ENOTE

Prostovoljstvo je eden od najbolj očitnih izrazov solidarnosti in mladim omogoča, da sodelujejo v aktivnostih, ki obravnavajo ugotovljene potrebe v lokalnih skupnostih in prispevajo k premagovanju pomembnih družbenih izzivov na terenu.

Prostovoljstvo mladim tudi omogoča pridobivanje koristnih izkušenj, znanj in spretnosti ter kompetenc za osebni, izobrazbeni, družbeni, kulturni, državljanski in poklicni razvoj, s čimer se izboljšajo njihove možnosti za zaposlitev in okrepi njihovo aktivno državljanstvo. Aktivnosti, ki se podpirajo v okviru prostovoljstva, pomenijo pridobivanje bogatih izkušenj z neformalnim in priložnostnim učenjem, kar izboljšuje kompetence mladih.

NEFORMALNO IN PRILOŽNOSTNO UČENJE

Neformalno učenje je učenje, ki se izvaja zunaj okvira formalnega izobraževanja in usposabljanja z aktivnostmi učenja in določeno obliko učne podpore. Pristop tega učenja je participativen in usmerjen v posameznika; osebe v njem sodelujejo prostovoljno, zato je tesno povezan s potrebami, željami in zanimanji mladih.

Priložnostno učenje je učenje med vsakodnevnimi aktivnostmi, na delovnem mestu, z vrstniki itd. Pogosto je opisano tudi kot učenje skozi prakso. V mladinskem sektorju ima priložnostno učenje pomembno vlogo, na primer v razpravah z vrstniki, prostovoljskih aktivnostih in številnih drugih okoliščinah.

Neformalno in priložnostno učenje mladim omogoča, da pridobijo bistvene kompetence, ki prispevajo k njihovemu osebnemu in socialno-vzgojnemu razvoju ter spodbujajo njihovo aktivno udeležbo v družbi, s čimer se med drugim izboljšajo tudi njihove možnosti za zaposlitev. Take učne izkušnje ponujajo tudi velike možnosti za izboljševanje uspeha v formalnem izobraževanju in usposabljanju ter za obravnavanje mladih iz skupine NEET (tj. mladi, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposabljajo) ali mladih z manj priložnostmi in za odpravljanje socialne izključenosti.

Aktivnosti učenja na področju mladih naj bi imele izjemno pozitiven učinek na mlade, vključene organizacije, skupnosti, kjer

se izvajajo te aktivnosti, področje mladine ter na evropske gospodarske in družbene sektorje na splošno.

PRIZNAVANJE IN VREDNOTENJE UČNIH IZIDOV

Za zagotovitev učinka aktivnosti Evropske solidarnostne enote na osebni, izobrazbeni, družbeni, državljanski in poklicni razvoj udeležencev bi bilo treba ustrezno opredeliti in evidentirati kompetence, ki so učni izidi solidarnostnih aktivnosti.

V ta namen bi bilo treba po potrebi spodbujati uporabo učinkovitih instrumentov za priznavanje neformalnega in priložnostnega učenja na ravni Unije in nacionalni ravni, kot sta Youthpass in Europass. Za dodatne informacije glej del D tega vodnika.

EVROPSKA DODANA VREDNOST

Evropska solidarnostna enota mora podpirati solidarnostne aktivnosti, ki predstavljajo očitno evropsko dodano vrednost, na primer zaradi:

- njihovega transnacionalnega značaja, zlasti kar zadeva učno mobilnost in sodelovanje;
- njihove zmožnosti dopolnjevanja drugih programov in politik na lokalni, regionalni, nacionalni in mednarodni ravni ter na ravni Unije;
- njihove evropske razsežnosti, kar zadeva teme, cilje, pristope, pričakovane izide in druge vidike teh solidarnostnih aktivnosti;
- njihovega pristopa glede vključevanja mladih iz različnih okolij;
- njihovega prispevka k učinkoviti uporabi orodij Unije za preglednost in priznavanje.

MEDNARODNA RAZSEŽNOST

Evropska solidarnostna enota vključuje močno mednarodno razsežnost (tj. sodelovanje s tretjimi državami, ki niso pridružene programu, z vključevanjem mladih in organizacij). Enota z razširjenim geografskim območjem delovanja prispeva k prizadevanjem EU za podporo in krepitev zmogljivosti in odpornosti držav, ki niso članice EU.

VEČJEZIČNOST

Večjezičnost je eden od temeljev evropskega projekta in močan simbol prizadevanja EU za združenost v raznolikosti. Tuji jeziki so ena od pomembnih spretnosti, ki bodo pripomogle k temu, da bodo ljudje bolje pripravljeni na trg dela in čim bolj izkoristili razpoložljive priložnosti. EU je opredelila cilj, da bi moral vsak državljan imeti priložnost, da se že od mladih let uči vsaj dva tuja jezika.

Čeprav sta spodbujanje in podpora učenja jezikov večinoma zajeta v drugih pobudah EU, se je izkazalo, da je pomanjkanje jezikovnih kompetenc, kot so jezikovne kompetence, ki jih podpira Evropska solidarnostna enota, ena od glavnih ovir za evropsko čezmejno mobilnost na splošno. Za pomoč pri premagovanju te ovire je v okviru Evropske solidarnostne enote zagotovljena jezikovna podpora. Za dodatne informacije glej del D tega vodnika.

ZAŠČITA, ZDRAVJE IN VARNOST UDELEŽENCEV

Zaščita, zdravje in varnost udeležencev, ki so vključeni v aktivnosti, ki jih podpira Evropska solidarnostna enota, sta ključna elementa programa. Vse osebe, ki sodelujejo v Evropski solidarnostni enoti, bi morale imeti priložnost, da v celoti izkoristijo priložnosti za osebni in poklicni razvoj ter učenje, ki so na voljo v okviru Evropske solidarnostne enote. To bi bilo treba zagotoviti v varnem okolju, ki spoštuje in varuje pravice vseh ljudi, njihovo telesno in duševno celovitost ter njihovo duševno zdravje in dobro počutje.

Zato mora imeti vsaka organizacija, ki sodeluje v Evropski solidarnostni enoti, vzpostavljene učinkovite postopke in ureditve, vključno z repatriacijo v primeru nepričakovane varnostne krize, za spodbujanje in zagotavljanje varnosti, zaščite in nediskriminacije udeležencev v svojih aktivnostih. Take ukrepe bi bilo treba prilagoditi potrebam udeležencev. V zvezi s tem morajo biti vsi prostovoljci zavarovani pred tveganji, povezanimi z njihovo udeležbo. Za čezmejne prostovoljce je predvidena posebna zavarovalna polica. Za dodatne informacije glej del D tega vodnika.

OBVEŠČANJE O PROJEKTIH IN NJIHOVIH REZULTATIH ZA POVEČANJE UČINKA

Obveščanje o projektih in njihovih rezultatih (izidih in izložkih) je ključno za zagotovitev učinkov na različnih ravneh. Prijavitelji morajo načrtovati svoje aktivnosti obveščanja za razširjanje informacij o svojem projektu in rezultatih v življenjskem ciklu projekta in po njem.

Kot je navedeno v smernicah za korporativno komuniciranje, morajo upravičenci pri vseh aktivnostih ter proizvodih obveščanja in razširjanja, kot so dogodki, spletna mesta, vizualna gradiva in publikacije, jasno navesti podporo Evropske unije. Zlasti morajo zagotoviti, da je emblem Evropske unije[14] vključen v vsa informativna gradiva, in spoštovati določbe sporazuma o

[14] Emblem je na voljo na spletnem naslovu: https://youth.europa.eu/solidarity/organisations/reference-documents-resources_sl.

nepovratnih sredstvih. Nepovratna sredstva upravičenca se lahko zmanjšajo, če se take določbe ne upoštevajo.

KATERI SO UKREPI TER KAJ SO UKREPI ZA ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI IN PODPORNI UKREPI?

Da bi Evropska solidarnostna enota dosegla svoje cilje, izvaja naslednje štiri ukrepe, strukturirane v dva sklopa:

- Sodelovanje mladih v solidarnostnih aktivnostih:
  - projekti prostovoljstva;
  - skupinske prostovoljske aktivnosti na prednostnih področjih;
  - solidarnostni projekti.
- Sodelovanje mladih v solidarnostnih aktivnostih, povezanih s humanitarno pomočjo („prostovoljstvo v okviru Evropske prostovoljske enote za humanitarno pomoč“):
  - projekti prostovoljstva na področju humanitarne pomoči.

Poleg tega podpira vrsto aktivnosti in ukrepov, namenjenih zagotavljanju visokokakovostnih solidarnostnih aktivnosti.

- Ukrepi za zagotavljanje kakovosti in podporni ukrepi:
  - aktivnosti mreženja za posameznike in organizacije, ki sodelujejo v Evropski solidarnostni enoti;
  - ustrezni ukrepi za zagotavljanje zahtev glede preverjanja v skladu z veljavno nacionalno zakonodajo;
  - ukrepi, sprejeti pred solidarnostnimi aktivnostmi, med njimi ali po njih, pri čemer je namen zagotoviti kakovost in dostopnost prostovoljstva, vključno s spletnim in nespletnim usposabljanjem, ki je, če je ustrezno, prilagojeno zadevni solidarnostni aktivnosti in njeni vsebini, jezikovno podporo, zavarovanjem, vključno z nezgodnim in zdravstvenim zavarovanjem, nadaljnjo uporabo potrdila Youthpass, v katerem so opredeljene in evidentirane kompetence, ki so bile pridobljene med solidarnostnimi aktivnostmi, krepitvijo zmogljivosti in upravno podporo za sodelujoče organizacije;
  - razvoj in ohranjanje znaka kakovosti;
  - aktivnosti podpornih centrov za Evropsko solidarnostno enoto za podpiranje in izboljšanje kakovosti izvajanja ukrepov programa ter izboljšanje vrednotenja njihovih izidov in
  - vzpostavitev, vzdrževanje in posodabljanje dostopnega portala Evropske solidarnostne enote in drugih zadevnih spletnih storitev ter tudi potrebnih podpornih sistemov IT in spletnih orodij.

KOLIKŠEN JE PRORAČUN?

Evropski solidarnostni enoti so za obdobje 2021–2027 iz proračuna EU dodeljena skupna okvirna finančna sredstva v višini 1,009 milijarde EUR. Letni proračun sprejme proračunski organ. Različnim korakom za sprejetje proračuna EU je mogoče slediti na spletnem naslovu: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/eu-budget/how-it-works/annual-lifecycle/figures-2014-2020_en.

Od leta 2023 Evropska solidarnostna enota prejema tudi finančni prispevek[15] programa Obzorje Evropa za povečanje sinergij z misijami tega programa.

Za informacije o proračunu, ki je na voljo za posamezni ukrep, načrtovanem številu odobrenih projektov in okvirnih povprečnih zneskih nepovratnih sredstev glej letni program dela Evropske solidarnostne enote za leto 2024: (https://youth.europa.eu/solidarity/organisations/reference-documents-resources_sl).

[15] Leta 2023 je ta prispevek znašal 16,53 milijona evrov.

KDO IZVAJA EVROPSKO SOLIDARNOSTNO ENOTO?

EVROPSKA KOMISIJA

Evropska komisija je dokončno odgovorna za vodenje Evropske solidarnostne enote. Neprekinjeno upravlja proračun ter določa prednostne naloge, cilje in merila za pobudo. Poleg tega usmerja in spremlja splošno izvajanje, nadaljnje spremljanje in ocenjevanje pobude na evropski ravni. Evropska komisija je prav tako v celoti odgovorna za nadziranje in koordinacijo struktur, ki so odgovorne za izvajanje programa na nacionalni ravni.

EVROPSKA IZVAJALSKA AGENCIJA ZA IZOBRAŽEVANJE IN KULTURO (EACEA)

Na evropski ravni je **izvajalska agencija** Evropske komisije **za izobraževanje in kulturo** (v nadaljnjem besedilu: EACEA ali Izvajalska agencija) odgovorna za izvajanje več ukrepov enote v okviru neposrednega upravljanja. Izvajalska agencija je odgovorna za upravljanje celotnega življenjskega cikla projektov v okviru programa, od promocije, ocenjevanja vlog za nepovratna sredstva in spremljanja projektov do razširjanja rezultatov projekta in programa.

Izvajalska agencija je odgovorna za:

- krepitev prepoznavnosti in sistemskega učinka Evropske solidarnostne enote z razširjanjem in uporabo rezultatov;
- upravljanje povabil k oddaji ponudb za zagotavljanje storitev v okviru programa.

NACIONALNE AGENCIJE

Evropska solidarnostna enota se izvaja predvsem s posrednim upravljanjem[16], kar pomeni, da Evropska komisija zaupa naloge izvrševanja proračuna nacionalnim agencijam. Namen tega pristopa je, da se Evropska solidarnostna enota čim bolj približa upravičencem in prilagodi raznolikosti vsake države. Zato se v vsaki državi članici EU in tretji državi, pridruženi programu, imenuje ena ali več nacionalnih agencij. Te nacionalne agencije spodbujajo in izvajajo Evropsko solidarnostno enoto na nacionalni ravni ter delujejo kot vezni člen med Evropsko komisijo in sodelujočimi organizacijami na lokalni, regionalni in nacionalni ravni. Njihove naloge so:

- zagotavljati ustrezne informacije o Evropski solidarnostni enoti;
- voditi pravičen in pregleden izbirni postopek za vloge projektov, ki bodo prejeli sredstva v njihovi državi;
- spremljati in oceniti izvajanje projektov Evropske solidarnostne enote v svoji državi;
- zagotavljati podporo prijaviteljem projektov in sodelujočim organizacijam med celotnim življenjskim ciklom projekta;
- učinkovito sodelovati z mrežo vseh nacionalnih agencij in Evropsko komisijo;
- zagotavljati prepoznavnost programa;
- spodbujati razširjanje in uporabo rezultatov na lokalni in nacionalni ravni.

Poleg tega imajo nacionalne agencije pomembno vlogo posredniške strukture za razvoj politike in kakovostno izvajanje Evropske solidarnostne enote, saj:

- izvajajo krog usposabljanj in vrednotenj v državah članicah EU in tretjih državah, pridruženih programu;
- izvajajo projekte in aktivnosti zunaj okvira nalog upravljanja življenjskega cikla projekta, ki podpirajo kakovostno izvajanje Evropske solidarnostne enote in/ali spodbujajo razvoj politik, kot so aktivnosti mreženja;
- prispevajo k povezavam in sinergijam med Evropsko solidarnostno enoto in mladinsko politiko Unije;
- informirajo deležnike o priložnostih za večjo vključenost mladine v aktivnostih misij programa Obzorje Evropa;
- zagotavljajo podporni pristop za nove udeležence in ciljne skupine z manj priložnostmi, da odpravijo ovire za polno udeležbo;
- si prizadevajo za sodelovanje z zunanjimi organi in nacionalnimi organi, da bi povečale učinek Evropske solidarnostne enote v svoji državi in v Evropski uniji.

Cilj podpornega pristopa nacionalnih agencij je voditi potencialne prijavitelje in upravičence v vseh fazah, od prvega stika z Evropsko solidarnostno enoto, med postopkom oddaje vloge ter do izvedbe projekta in končnega ocenjevanja. To načelo temelji na ideji, da je treba za zagotovitev enakih možnosti za vse podpreti nekatere ciljne skupine z nasveti, svetovanjem, spremljanjem in sistemi mentorstva, ki so prilagojeni njihovim potrebam.

[16] Člen 62(1), točka (c), finančne uredbe 2018/1046 (FU).

KATERI DRUGI ORGANI SO VKLJUČENI V IZVAJANJE EVROPSKE SOLIDARNOSTNE ENOTE?

Poleg Evropske komisije, Izvajalske agencije in nacionalnih agencij dodatno strokovno znanje za izvajanje programa zagotavljajo tudi naslednji organi.

PODPORNI CENTRI

Podporni centri so del ukrepov za zagotavljanje kakovosti in podpornih ukrepov, navedenih v uredbi o vzpostavitvi Evropske solidarnostne enote. Pomenijo dodatne naloge, ki so zaupane v izvajanje imenovanim nacionalnim agencijam za podporo razvoju, izvajanju in kakovosti ukrepov v okviru Evropske solidarnostne enote. Evropski solidarnostni enoti koristita že vzpostavljena mreža podpornih centrov v okviru programa Erasmus+ in namenski podporni center za Evropsko solidarnostno enoto.

PODPORNI CENTRI SALTO-YOUTH

Podporni centri SALTO[17]-YOUTH so strukture, ki se večinoma podpirajo prek programa Erasmus+ in so namenjene izboljšanju kakovosti projektov na področju mladine. Na podlagi tematske (udeležba, informacije, vključenost, raznolikost, usposabljanje in priznavanje) ali geografske (države vzhodnega partnerstva in Rusija, južno Sredozemlje, Zahodni Balkan) usmerjenosti zagotavljajo vire, informacije in usposabljanja na posebnih področjih za nacionalne agencije in druge akterje na področju mladine ter spodbujajo priznavanje neformalnega in priložnostnega učenja. Podporni centri SALTO zagotavljajo tudi podporo ter razvijajo usposabljanja, orodja in vire za Evropsko solidarnostno enoto. Njihove izkušnje in znanje tako koristijo tudi deležnikom Evropske solidarnostne enote.

Njihovo delo, ki je neposredno povezano s programom, vključuje:

- koordinacijo izvajanja orodja Youthpass za priznavanje neformalnega in priložnostnega učenja v programu;
- dodeljevanje in spremljanje uporabe znaka kakovosti v državah, ki niso pridružene programu;
- izvajanje kroga usposabljanj in vrednotenj v tretjih državah, ki niso pridružene programu;
- podporo vključevalni razsežnosti programa in izvajanju „strategije za vključevanje in raznolikost“.

Več informacij je na voljo na: www.salto-youth.net.

PODPORNI CENTER ZA EVROPSKO SOLIDARNOSTNO ENOTO

Cilj podpornega centra za Evropsko solidarnostno enoto je pomagati nacionalnim agencijam, sodelujočim organizacijam in mladim, ki sodelujejo v Evropski solidarnostni enoti, izboljšati kakovost izvajanja solidarnostnih aktivnosti in ukrepov. Njegovo delo zajema:

- organiziranje usposabljanj, študijskih obiskov, forumov, sodelovanja in oblikovanja partnerstev;
- razvoj in dokumentiranje metod in orodij usposabljanja, povezanih z aktivnostmi, ki jih podpira Evropska solidarnostna enota;
- izdajanje praktičnih publikacij in navodil;
- zbiranje dokazov ter izvajanje analiz dobre prakse in ovir med izvajanjem;
- prispevajo k povezavam in sinergijam med Evropsko solidarnostno enoto in mladinsko politiko Unije; podpiranje nacionalnih agencij pri razvoju in izvajanju aktivnosti mreženja;
- delovanje kot osrednja podporna točka za povezovanje nacionalnih agencij in centrov SALTO za preučevanje in izboljšanje nekaterih vidikov, povezanih z izvajanjem enote;
- prispevanje k vzpostavitvi mreže skupnosti v okviru programa Evropska solidarnostna enota, ki vključuje organizacije, mentorje, trenerje za krog usposabljanj in vrednotenj itd.

Več informacij je na voljo na: https://www.salto-youth.net/rc/solidarity/

MREŽA EURODESK

Mrežo Eurodesk podpira program Erasmus+, ponuja pa informacijske storitve mladim in osebam, ki delajo z mladimi, v zvezi z evropskimi priložnostmi na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine ter vključevanja mladih v evropske aktivnosti.

Mreža Eurodesk, ki je prisotna v vseh državah, ki sodelujejo v Evropski solidarnostni enoti, in jo na evropski ravni usklajuje urad Eurodesk v Bruslju, ponuja storitve odgovarjanja na poizvedbe, informacije o financiranju, dogodke in publikacije.

[17] SALTO je kratica za „Support for Advanced Learning and Training Opportunities“, kar pomeni podpora za priložnosti za napredno učenje in usposabljanje.

Prispeva tudi k delovanju evropskega mladinskega portala.

Več informacij o mreži Eurodesk je na voljo na: http://www.eurodesk.eu.

EVROPSKI MLADINSKI PORTAL

Evropski mladinski portal ponuja evropske in nacionalne informacije ter priložnosti, ki zanimajo mlade, ki živijo, se učijo ali delajo v Evropi. Zagotavlja informacije v 28 jezikih.

Evropski mladinski portal je dostopen na spletnem naslovu: https://youth.europa.eu.

Portal Evropske solidarnostne enote je vključen v evropski mladinski portal in dostopen na seznamu **Pobude EU**.

KDO LAHKO SODELUJE V EVROPSKI SOLIDARNOSTNI ENOTI?

Ciljna populacija Evropske solidarnostne enote so mladi. Z izjemo solidarnostnih projektov, za katere se lahko mladi prijavijo neposredno, enota mlade vključuje zlasti prek organizacij, institucij ter javnih ali zasebnih organov, ki organizirajo solidarnostne aktivnosti. Pogoji dostopa do enote so torej povezani z naslednjima dvema vrstama akterjev: „udeleženci“ (mladimi, ki sodelujejo v programu) in „organizacijami“. Za udeležence in sodelujoče organizacije so pogoji za udeležbo odvisni od države, v kateri zakonito prebivajo oziroma imajo sedež, in od zadevnega ukrepa. Ti pogoji so podrobneje določeni v delih B in C tega vodnika, v okviru vsakega posameznega ukrepa.

UDELEŽENCI

Mladi svojo pripravljenost za sodelovanje v Evropski solidarnostni enoti izrazijo tako, da se registrirajo na portalu Evropske solidarnostne enote. Registracija na portalu je mogoča od 17. leta starosti, vendar morajo biti udeleženci na datum začetka aktivnosti stari vsaj 18 let in ne smejo biti starejši od 30 let. Za udeležence v solidarnostnih aktivnostih, povezanih s humanitarno pomočjo, je zgornja omejitev starosti ob začetku aktivnosti 35 let.

SODELUJOČE ORGANIZACIJE

Projekte Evropske solidarnostne enote večinoma predložijo in izvajajo organizacije. Organizacije, ki sodelujejo v projektih Evropske solidarnostne enote, morajo imeti sedež v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ali tretji državi, ki ni pridružena programu.

UPRAVIČENE DRŽAVE[18]

Države članice Evropske unije in tretje države, pridružene programu, lahko v celoti sodelujejo v vseh ukrepih Evropske solidarnostne enote. Poleg tega lahko pri nekaterih ukrepih sodelujejo tudi tretje države, ki niso pridružene programu. Za informacije o posebnih pogojih glej ukrepe v delu B in delu C tega vodnika.

[18] Subjekti iz držav članic EU in osebe, ki v njih zakonito prebivajo, lahko v celoti sodelujejo v vseh ukrepih Evropske solidarnostne enote. Poleg tega se lahko v skladu s členom 13 Uredbe programu pridružijo naslednje tretje države, pod pogojem, da imajo z Evropsko unijo sklenjene sporazume: članice Evropskega združenja za prosto trgovino (Efta), ki so članice Evropskega gospodarskega prostora (EGP); pristopne države, države kandidatke in potencialne kandidatke. Poleg tega so lahko v skladu s členom 14 Uredbe v ustrezno utemeljenih primerih, in če je to v interesu Unije, do sodelovanja v nekaterih ukrepih upravičeni subjekti iz drugih tretjih držav in osebe, ki prebivajo v njih.

DRŽAVE ČLANICE EU IN TRETJE DRŽAVE, PRIDRUŽENE PROGRAMU

Države članice Evropske unije (EU)[19]			
Belgija	Grčija	Litva	Portugalska
Bolgarija	Španija	Luksemburg	Romunija
Češka	Francija	Madžarska	Slovenija
Danska	Hrvaška	Malta	Slovaška
Nemčija	Italija	Nizozemska	Finska
Estonija	Ciper	Avstrija	Švedska
Irska	Latvija	Poljska	

Tretje države, pridružene programu[20]		
Severna Makedonija Islandija	Lihtenštajn	Turčija

TRETJE DRŽAVE, KI NISO PRIDRUŽENE PROGRAMU

Države Efte
Norveška

Tretje države v sosedstvu EU			
Zahodni Balkan (regija 1)	**Sosedstvo – vzhod (regija 2)**	**Države južnega Sredozemlja (regija 3)**	**Ruska federacija (regija 4)**
Albanija Bosna in Hercegovina Kosovo[21] Črna gora Srbija	Armenija Azerbajdžan Belorusija Gruzija Moldavija Ozemlje Ukrajine, kot je priznano z mednarodnim pravom	Alžirija Egipt Izrael[22] Jordanija Libanon Libija Maroko Palestina[23] Sirija Tunizija	Ozemlje Rusije, kot je priznano z mednarodnim pravom

[19] Unija v skladu s členom 33(3) Sklepa Sveta 2013/755/EU o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj Evropski uniji zagotovi, da so posamezniki in organizacije, ki prihajajo iz čezmorskih držav ali ozemelj ali se tja odpravljajo, upravičeni do sodelovanja v Evropski solidarnostni enoti na podlagi „statusa držav članic EU ali tretjih držav, pridruženih programu“, in sicer v skladu s pravili programa in ureditvami, ki se uporabljajo za državo članico, s katero so te čezmorske države in ozemlja povezani. Seznam čezmorskih držav in ozemelj je na voljo na: https://ec.europa.eu/europeaid/regions/overseas-countries-and-territories-octs/oct-eu-association_en.

[20] Na podlagi podpisa pridružitvenih sporazumov med Evropsko unijo in navedenimi državami.

[21] To poimenovanje ne posega v stališča o statusu ter je v skladu z RVSZN 1244 in mnenjem Meddržavnega sodišča o razglasitvi neodvisnosti Kosova.

[22] Merila za upravičenost, navedena v Obvestilu Komisije št. 2013/C 205/05 (UL C 205, 19.7.2013, str. 9), se uporabljajo za vse ukrepe, ki se izvajajo s tem vodnikom po programu, vključno v zvezi s tretjimi osebami, ki prejemajo finančno podporo, kadar posamezni ukrep vključuje finančno podporo tretjim osebam s strani upravičencev do nepovratnih sredstev, v skladu s členom 204 finančne uredbe EU.

[23] To poimenovanje ne pomeni priznanja države Palestine in ne posega v stališča posameznih držav članic glede tega vprašanja.

DEL B – SODELOVANJE MLADIH V SOLIDARNOSTNIH AKTIVNOSTIH

V tem delu so za vse ukrepe in aktivnosti, ki spadajo v ta sklop in so zajeti v Vodniku po Evropski solidarnostni enoti, bralcem in bralkam na voljo naslednje informacije:

- opis ciljev ukrepov in pričakovani učinek;
- opis podprtih aktivnosti;
- preglednice z merili, ki se uporabljajo za ocenjevanje predlogov;
- dodatne informacije o elementih kakovosti aktivnosti;
- opis pravil za dodelitev sredstev.

Prijaviteljem se priporoča, da pred oddajo vloge skrbno preberejo celotno poglavje o ukrepu, v okviru katerega se želijo prijaviti.

KATERI UKREPI SO PODPRTI?

Podprti so lahko naslednji ukrepi, zajeti v tem poglavju:

- projekti prostovoljstva;
- skupinske prostovoljske aktivnosti na prednostnih področjih;
- solidarnostni projekti;
- prostovoljstvo na področju humanitarne pomoči.

To poglavje zajema tudi vse informacije in merila, relevantna za znak kakovosti, ki je pogoj za sodelovanje v projektih prostovoljstva in skupinskih prostovoljskih aktivnostih na prednostnih področjih.

V skladu s splošnimi in specifičnimi cilji Evropske solidarnostne enote naj bi navedeni ukrepi, ki jih podpira program, imeli pozitivne in dolgotrajne učinke na vključene udeležence in sodelujoče organizacije ter na skupnosti, v katerih se ti ukrepi izvajajo.

Kar zadeva udeležence, naj bi solidarnostne aktivnosti in vse ostale podprte aktivnosti, ki so povezane z njimi (npr. ukrepi za zagotavljanje kakovosti in podporni ukrepi), prinesle naslednje glavne izide:

- izboljšane spretnosti in kompetence za osebni, izobrazbeni, družbeni, državljanski, kulturni in poklicni razvoj;
- aktivnejšo udeležbo v demokratičnem življenju in družbi na splošno;
- večjo zaposljivost in lažji prehod na trg dela;
- okrepljeno samoiniciativnost in podjetništvo;
- večjo samoopolnomočenje in samozavest;
- izboljšano znanje tujih jezikov;
- okrepljeno medkulturna zavest;
- boljšo ozaveščenost o evropskem projektu in skupnih vrednotah EU;
- večjo motiviranost za nadaljnje vključevanje v solidarnostne aktivnosti.

Na podlagi podprtih solidarnostnih aktivnosti se v zvezi s sodelujočimi organizacijami pričakujejo tudi naslednji izidi:

- okrepljena zmogljivost delovanja na ravni EU/mednarodni ravni:
- inovativna in boljša usmerjenost v njihove ciljne skupine;
- boljše razumevanje raznolikosti in odzivanje nanjo (družbena, jezikovna in kulturna raznolikost, raznolikost spolov in etnična raznolikost, različne sposobnosti itd.);
- sodobnejše, dinamično, predano in strokovno okolje v organizacijah.

Kar zadeva skupnosti, v katerih se izvajajo aktivnosti, povezane s podprtimi solidarnostnimi aktivnostmi, se pričakujejo naslednji izidi:

- večja sposobnost reševanja družbenih izzivov;
- boljše razumevanje raznolikosti in odzivanje nanjo (družbena, jezikovna in kulturna raznolikost, raznolikost spolov in etnična raznolikost, različne sposobnosti itd.).

Dolgoročno se pričakuje, da bo skupni učinek podprtih solidarnostnih aktivnosti pozitivno vplival na številne deležnike v državah članicah EU in tretjih državah, pridruženih programu, ali tretjih državah, ki niso pridružene programu.

PROJEKTI PROSTOVOLJSTVA

KAJ SO PROJEKTI PROSTOVOLJSTVA?

Projekti prostovoljstva mladim ponujajo priložnosti za sodelovanje v solidarnostnih aktivnostih, ki prispevajo k vsakodnevnemu delu sodelujočih organizacij, kar v končni fazi koristi skupnostim, v katerih se aktivnosti izvajajo.

Prostovoljstvo je neplačana aktivnost za polni delovni čas[24], ki traja do 12 mesecev. Ta vrsta solidarnostne aktivnosti se izvaja prek sodelujočih organizacij, ki mladim ponujajo priložnost, da na strukturiran način izvajajo vrsto aktivnosti.

Obseg projektov prostovoljstva je širok in zajema vrsto področij, kot so varstvo okolja, blažitev podnebnih sprememb ali večje socialno vključevanje.

Prostovoljstvo se lahko opravlja v državi, ki ni država prebivališča udeleženca (čezmejno), ali v državi prebivališča udeleženca (znotraj države).

KATERE AKTIVNOSTI SE LAHKO PODPIRAJO V OKVIRU TEGA UKREPA?

Podprte so naslednje aktivnosti:

INDIVIDUALNE PROSTOVOLJSKE AKTIVNOSTI

Individualna prostovoljska aktivnost je solidarnostna aktivnost, ki traja od dveh tednov do dvanajst mesecev. Tovrstna solidarnostna aktivnost mladim ponuja priložnost, da prispevajo k vsakodnevnemu delu organizacij pri solidarnostnih aktivnostih, kar v končni fazi koristi skupnostim, v katerih se aktivnosti izvajajo.

Individualne prostovoljske aktivnosti se lahko izvajajo:

- **čezmejno**, tj. v državi, ki ni država prebivališča udeležencev, ali
- **znotraj države**, tj. v državi, ki je država prebivališča udeležencev. Namen teh aktivnosti je spodbujanje in olajševanje udeležbe mladih z manj priložnostmi, vendar so odprte vsem udeležencem.

Aktivnosti znotraj države

Projekti z aktivnostmi znotraj države, ki imajo majhno evropsko dodano vrednost ali je nimajo, se ne bodo šteli za relevantne v okviru programa.

Kar zadeva trajanje aktivnosti, je lahko individualna prostovoljska aktivnost kratkoročna (pri čemer udeležba traja med 14 in 59 dni, v kar ni zajet čas poti) ali dolgoročna (pri čemer udeležba traja med 60 in 366 dni, v kar ni zajet čas poti).

SKUPINSKE PROSTOVOLJSKE AKTIVNOSTI

Skupinske prostovoljske aktivnosti so solidarnostne aktivnosti, ki skupinam udeležencev iz vsaj dveh različnih držav omogočajo, da skupaj opravljajo prostovoljsko delo za obdobje od dveh tednov do dveh mesecev.

Sestava skupinskih prostovoljskih aktivnosti mora biti mednarodna; vsaj četrtina prostovoljcev mora biti iz države, ki ni država, v kateri poteka aktivnost. Primeri:

- Organizacija z zakonitim sedežem v državi B odda vlogo za nepovratna sredstva za prostovoljsko aktivnost z 20 udeleženci, ki poteka v državi B. V tem primeru mora vsaj pet udeležencev prihajati iz držav, ki niso država B (države A, C, D itd.).
- Organizacija z zakonitim sedežem v državi A odda vlogo za nepovratna sredstva za prostovoljsko aktivnost z 20 udeleženci, ki poteka v državi B. V tem primeru mora vsaj pet udeležencev prihajati iz države A, ker je treba ohraniti vez z nacionalno agencijo prijavitelja (glej merila za upravičenost na strani 22). Sodelujejo lahko tudi prostovoljci iz drugih držav (države B, C, D itd.).

V skupinskih prostovoljskih aktivnostih bodo prostovoljci Evropske solidarnostne enote opravljali naloge za projekt krajše obdobje (običajno, vendar ne izključno, med prazniki, študijskimi počitnicami, ob prehodu iz izobraževanja v delo itd.). Kljub

[24] Najmanj 30 in ne več kot 38 ur na teden.

temu, da se bodo te aktivnosti izvajale krajši čas, bodo koristne za posameznike in skupnosti, v katerih se prostovoljstvo izvaja.

Primeri koristnega dela, ki se lahko opravi tudi v krajšem obdobju, vključujejo: obnovo kulturne dediščine, uničene zaradi naravne nesreče ali nesreče, ki jo povzroči človek, skrb za vrste, ki jim grozi izumrtje; organizacijo izobraževalnih aktivnosti v begunskih taboriščih itd.

Skupinske prostovoljske aktivnosti lahko znatno prispevajo k vključevanju mladih z manj priložnostmi v Evropsko solidarnostno enoto.

Prednosti te posebne vrste skupinskih aktivnosti so v primerjavi s standardnimi individualnimi prostovoljskimi aktivnostmi med drugim naslednje:

- prostovoljci bodo izvajali aktivnost v skupini. To lahko pritegne mlade, ki se niso pripravljeni sami lotiti zahtevnih nalog. Aktivnost bo tudi trajala krajši čas. To lahko spodbudi udeležbo mladih, ki se zaradi študija ali zaposlitve ne morejo zavezati za daljši čas, vendar kljub temu želijo biti koristni za skupnost;
- zaradi navedenega so skupinske prostovoljske aktivnosti še posebej primerne za prvo izkušnjo s prostovoljstvom. Tako so lahko vstopnica za dolgotrajne aktivnosti ali pa pomenijo spodbudo za začetek lastnega solidarnostnega projekta.

Poleg tega se lahko financirajo tudi naslednje dodatne vrste aktivnosti:

- **pripravljalni obiski** kraja prostovoljskih aktivnosti pred začetkom aktivnosti. Namen pripravljalnih obiskov je zagotoviti visokokakovostne aktivnosti z olajšanjem in pripravo upravnih ureditev, krepitvijo zaupanja in razumevanja ter vzpostavitvijo trdnega partnerstva med vključenimi organizacijami in mladimi. Obiski bodo organizirani za aktivnosti, ki vključujejo mlade z manj priložnostmi, ali kadar je obisk potreben za izvajanje aktivnosti z močno razsežnostjo vključevanja. Udeleženci z manj priložnostmi, ki se bodo udeležili načrtovanih prostovoljskih aktivnosti, se lahko udeležijo obiska, da bi se jim olajšale priprave in da bi bili udeleženi pri zasnovi aktivnosti, tako da so njihove potrebe upoštevane že od samega začetka. Pripravljalni obiski se lahko opravijo tudi prek spleta. Vendar se financiranje zagotovi le za osebne pripravljalne obiske.

KAKO VZPOSTAVITI PROJEKT PROSTOVOLJSTVA?

Projekt prostovoljstva ima štiri faze: načrtovanje, priprava, izvajanje in nadaljnje spremljanje. Sodelujoče organizacije in mladi, vključeni v aktivnosti, bi morali aktivno sodelovati v vseh navedenih fazah, s čimer bi izboljšali svoje učne izkušnje.

- Načrtovanje (vključno z opredelitvijo učnih izidov, oblik aktivnosti, razvoja programa dela, razporeda aktivnosti).
- Priprava, vključno s praktičnimi ureditvami, izborom udeležencev, sklepanjem sporazumov s partnerji in udeleženci, prilagojeno jezikovno/medkulturno/z nalogami povezano pripravo na podlagi potreb udeležencev pred odhodom.
- Izvajanje aktivnosti.
- Nadaljnje spremljanje, vključno z ocenjevanjem aktivnosti, izdajo potrdila o udeležbi, podporo udeležencem ob vrnitvi ter vrednotenjem, razširjanjem in uporabo izidov aktivnosti.

Večino aktivnosti Evropske solidarnostne enote izvajajo ena ali več sodelujočih organizacij. Vse sodelujoče organizacije, udeležene v prostovoljski aktivnosti, morajo imeti **veljaven znak kakovosti**. Udeležene organizacije prevzamejo vlogo „podpiranja“ izvajanja aktivnosti in prostovoljcev in/ali vlogo „gostiteljstva“ prostovoljcev:

- **Gostiteljska vloga** zajema celoten nabor aktivnosti, povezanih z gostiteljstvom udeleženca Evropske solidarnostne enote, vključno s pripravo programa aktivnosti mladega udeleženca ter zagotovitvijo smernic in podpore udeležencu v vseh fazah, kot je ustrezno (nekatere od teh aktivnosti lahko izvaja podporna organizacija, vključena v isti projekt).
- **Podporna vloga** vključuje podpiranje, pripravo in/ali usposabljanje udeležencev pred odhodom, posredovanje med njimi in njihovimi gostiteljskimi organizacijami in/ali zagotavljanje podpore udeležencem ob vrnitvi po koncu izvajanja njihove aktivnosti ter vodenje in usklajevanje projektov.

Kadar je udeležena le ena organizacija (aktivnosti ali skupinske prostovoljske aktivnosti znotraj države), mora zagotoviti izvedbo vseh faz ter izpolnitev vseh navedenih nalog in odgovornosti. V vseh primerih se močno priporoča vključenost podporne organizacije v aktivnosti, ki vključujejo mlade z manj priložnostmi.

Poleg tega morajo imeti organizacije, ki oddajo vlogo za nepovratna sredstva, **veljaven znak kakovosti za vodilne organizacije**. Za več informacij o znaku kakovosti glej poglavje „Znak kakovosti za prostovoljstvo v solidarnostnih aktivnostih“.

IZBOR UDELEŽENCEV

Mladi, ki želijo sodelovati v Evropski solidarnostni enoti, se morajo registrirati na portalu Evropske solidarnostne enote https://youth.europa.eu/solidarity. Mladim z manj priložnostmi lahko pri izpolnitvi registracije pomagajo organizacije. Portal

Evropske solidarnostne enote je prostor za srečevanje mladih in organizacij z znakom kakovosti, ki želijo izvajati solidarnostne aktivnosti. Organizacije morajo izbrati udeležence iz podatkovne zbirke registriranih mladih.

UKREPI ZA ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI IN PODPORNI UKREPI

Za zagotovitev kakovosti prostovoljskih aktivnosti in močne razsežnosti učenja za udeležence je predviden sklop ukrepov in storitev, kot so usposabljanje, podpora za učenje jezika, opredelitev in evidentiranje pridobljenih kompetenc ter zavarovanje. Nekateri od teh ukrepov so izbirni in se lahko uporabijo glede na interes in potrebe udeležencev, nekateri pa so obvezni. Organizacije bi si morale prizadevati za spodbujanje uporabe splošnega spletnega usposabljanja v okviru učne izkušnje prostovoljcev. Podrobnejše informacije o navedenih ukrepih so na voljo v delu D tega vodnika.

PREDNOSTNE NALOGE

VKLJUČEVANJE IN RAZNOLIKOST

Evropska solidarnostna enota si prizadeva za spodbujanje enakih možnosti ter dostopa, vključevanja in pravičnosti. Organizacije bi morale zasnovati dostopne in vključujoče aktivnosti ter ob tem upoštevati mnenja in potrebe udeležencev z manj priložnostmi.

Projekti prostovoljstva bi morali biti namenjeni tudi podpiranju projektov in aktivnosti, ki dejavno obravnavajo vprašanje vključevanja in raznolikosti širše v družbi.

Za podpiranje **vključevanja mladih z manj priložnostmi** so na voljo dodatni podporni ukrepi in finančna sredstva, ki sodelujočim organizacijam omogočajo bolje izpolnjevati potrebe mladih z manj priložnostmi.

Za črpanje dodatnih sredstev bodo morali prijavitelji opisati, kako bodo v aktivnosti vključili mlade, ki so primerljivo v slabšem položaju, tj. imajo primerljivo manj priložnosti kot njihovi vrstniki v isti državi/območju/starostni skupini/situaciji. V tem smislu se „vključevanje“ ne nanaša na ciljno skupino, s katero lahko sodeluje organizacija prijaviteljica. Pomeni olajšanje sodelovanja mladih z manj priložnostmi z načrtovanjem aktivnosti projektov na vključujoč in dostopen način. Za to so potrebni posebni ukrepi za ozaveščanje in podporo, da se mladim z manj priložnostmi omogoči sodelovanje v aktivnostih pod enakimi pogoji kot drugim.

VARSTVO OKOLJA, TRAJNOSTNI RAZVOJ IN PODNEBNI UKREPI

Prostovoljske aktivnosti bi morale med udeleženci spodbujati okoljsko trajnostno in odgovorno vedenje ter ozaveščati o pomenu ukrepov za zmanjšanje ali nadomestitev okoljskega odtisa aktivnosti. Prostovoljske aktivnosti bi bilo treba načrtovati in izvesti ob upoštevanju okoljskega vidika, na primer z vključitvijo trajnostnih praks, kot so izbira materialov za večkratno uporabo ali okolju prijaznih materialov, zmanjšanje količine odpadkov in recikliranje ter uporaba trajnostnih prevoznih sredstev.

Podpirati bi bilo treba tudi projekte in aktivnosti, ki obravnavajo družbene izzive, povezane z varstvom okolja, trajnostnostjo in podnebnimi cilji, zlasti kadar prispevajo k izpolnjevanju ciljev zadevnih misij programa Obzorje Evropa. Takšni projekti lahko obravnavajo različna vprašanja, katerih cilj je na primer varovanje, ohranjanje in izboljšanje naravnega kapitala ali ozaveščanje o okoljski trajnostnosti in omogočanje sprememb vedenja posameznikov v zvezi z njihovimi individualnimi preferencami, potrošniškimi navadami in življenjskim slogom. Pobude prostovoljstva bi morale biti namenjene tudi preprečevanju in blažitvi ali odpravi škodljivih učinkov ekstremnih vremenskih dogodkov in naravnih nesreč ter aktivnostim, ki zagotavljajo podporo prizadetim skupnostim po takšnih ekstremnih vremenskih dogodkih ali naravnih nesrečah.

DIGITALNA PREOBRAZBA

Evropska solidarnostna enota lahko prispeva s podporo Evropejcem, ne glede na njihov spol, starost in ozadje, da bi živeli in uspevali v digitalni dobi. Podpirati bi bilo treba tudi projekte in aktivnosti, katerih cilj je izboljšati digitalne spretnosti, spodbujati digitalno pismenost in/ali krepiti razumevanje tveganj in priložnosti digitalne tehnologije. Glede na zasnovo in cilje aktivnosti se lahko razvoj kompetenc in ozaveščenosti o digitalnih vprašanjih ter uporaba novih tehnologij uvedejo v

prostovoljske aktivnosti v okviru programa Evropske solidarnostne enote.

Sodelujoče organizacije se spodbuja k uporabi digitalnih orodij in učnih metod za dopolnitev njihovih aktivnosti in dodajanje vrednosti tem aktivnostim, izboljšanje sodelovanja med partnerskimi organizacijami, podpiranje nadaljnjega razširjanja izidov ali podpiranje izgradnje skupnosti. Uporabljati bi bilo treba tudi platformo za splošno spletno usposabljanje in platformo EU Academy (za več informacij o teh orodjih glej del D).

Organizacije bi lahko predvidele tudi vključitev virtualnega sodelovanja med prostovoljci ter med prostovoljci in sodelujočimi organizacijami pred in med aktivnostmi ter po njih. Spletne aktivnosti lahko prispevajo k znižanju praga udeležbe za mlade z manj priložnostmi ali h krepitvi splošnega učinka projektov. H kakovosti projekta lahko prispeva tudi kombiniranje prostovoljskih aktivnosti z drugimi virtualnimi komponentami.

UDELEŽBA V DEMOKRATIČNEM ŽIVLJENJU

Projekti prostovoljstva bi morali spodbujati udeležbo mladih v demokratičnih postopkih in državljanskem udejstvovanju. Program Evropske solidarnostne enote, katerega jedro je prostovoljstvo, mlade spodbuja in opolnomoča za aktivno vlogo v družbi ter obravnava vseevropske trende omejene udeležbe mladih v demokratičnem življenju ter nizke ravni znanja in ozaveščenosti o evropskih zadevah, ki vplivajo na življenja vseh evropskih državljank in državljanov.

Evropska solidarnostna enota podpira vse sodelujoče organizacije pri izboljšanju kakovosti njihovih projektov z vključevanjem sodelovalne razsežnosti, ki mladim ponuja ustrezne priložnosti za aktivno vključitev in sodelovanje pri zasnovi in izvajanju projektnih aktivnosti kot pot do odkrivanja prednosti aktivnega državljanstva in udeležbe v demokratičnem življenju.

Do virov za krepitev sodelovalne razsežnosti podprtih projektov je med drugim mogoče dostopati prek spletišča participationpool.eu. Spodbujajo se tudi povezave z obstoječimi nacionalnimi, mednarodnimi ali (drugimi) pobudami in platformami EU, ki se nanašajo na sodelovanje in državljansko udejstvovanje, ter vključevanje vanje.

KATERA SO MERILA ZA UPRAVIČENOST ZA PROSTOVOLJSKE AKTIVNOSTI?

Merila za upravičenost za prostovoljske aktivnosti, ki se izvajajo v okviru projektov prostovoljstva, so navedena v nadaljevanju.

Upravičene sodelujoče organizacije	Kateri koli javni ali zasebni subjekt, neprofitni ali profitni, na lokalni, regionalni, nacionalni ali mednarodni ravni, ki ima zakoniti sedež v državi članici EU, tretji državi, pridruženi programu, ali tretji državi, ki ni pridružena programu, ali katera koli mednarodna organizacija. Sodelujoče organizacije morajo imeti veljaven znak kakovosti za prostovoljstvo najpozneje ob začetku izvajanja aktivnosti in v celotnem obdobju izvajanja aktivnosti[25].	
Število sodelujočih organizacij	Individualne prostovoljske aktivnosti	Pri čezmejnih aktivnostih morata sodelovati vsaj dve organizaciji: ena gostiteljska organizacija in ena podporna organizacija iz države, v kateri udeleženec zakonito prebiva (izvorna država udeleženca). Pri aktivnostih znotraj države se zahteva vsaj ena gostiteljska organizacija.
	Skupinske prostovoljske aktivnosti	Zahteva se vsaj ena – bodisi gostiteljska bodisi podporna – organizacija.
Trajanje	Individualne prostovoljske aktivnosti	Od dveh tednov do 12 mesecev, v kar ni zajet čas poti.
	Skupinske prostovoljske aktivnosti	Od dveh tednov do dveh mesecev[26], v kar ni zajet čas poti.
Kraj izvajanja aktivnosti	Individualne prostovoljske aktivnosti	Aktivnosti morajo potekati v gostiteljski organizaciji ali na kateri od njenih lokacij. Prostovoljec iz države članice EU ali tretje države, pridružene programu, mora aktivnost izvajati v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ali tretji državi, ki ni pridružena programu. Prostovoljec iz tretje države, ki ni pridružena programu, mora aktivnost izvajati v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu.
	Skupinske prostovoljske aktivnosti	Aktivnosti se morajo izvajati v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ali tretji državi, ki ni pridružena programu.
	Pripravljalni obiski	Pripravljalni obiski morajo potekati na kraju prostovoljske aktivnosti.

[25] Organizacije, katerih znak kakovosti poteče med izvajanjem aktivnosti, morajo pravočasno oddati vlogo za nov znak kakovosti, da bodo aktivnosti še naprej upravičene.
[26] Do 59 dni, v kar ni zajet čas poti.

Upravičeni udeleženci	Individualne prostovoljske aktivnosti in skupinske prostovoljske aktivnosti	Mladi med 18 in 30 let[27], ki zakonito prebivajo v državi članici EU, tretji državi, pridruženi programu, ali tretji državi, ki ni pridružena programu, in so se registrirali na portalu Evropske solidarnostne enote. Prostovoljec lahko sodeluje v: - eni individualni čezmejni prostovoljski aktivnosti, daljši od dveh mesecev. V drugi individualni čezmejni prostovoljski aktivnosti, daljši od dveh mesecev, lahko sodelujejo le mladi z manj priložnostmi, drugi pa v ustrezno utemeljenih primerih, ki jih določi nacionalna agencija, - več individualnih čezmejnih prostovoljskih aktivnostih, ki tajajo največ dva meseca[28], - več skupinskih prostovoljskih aktivnostih, - več prostovoljskih aktivnostih znotraj države. Celotni čas sodelovanja mlade osebe v prostovoljskih aktivnostih Evropske solidarnostne enote ne sme biti daljši od 12 mesecev, aktivnosti, ki jih izvaja, pa se ne smejo prekrivati. Prostovoljske aktivnosti Erasmus+/aktivnosti, ki se izvajajo v okviru Evropske prostovoljske službe, se upoštevajo pri dovoljenem 12-mesečnem obdobju.
	Pripravljalni obiski	Predstavniki sodelujočih organizacij in mladi z manj priložnostmi, ki bodo sodelovali v prostovoljski aktivnosti, vključno s spremljevalci, če je primerno.
Število udeležencev	Skupinske prostovoljske aktivnosti	Vsaj pet udeležencev na skupinsko prostovoljsko aktivnost iz vsaj dveh različnih držav, od katerih je ena država članica EU ali tretja država, pridružena programu. Vsaj četrtina prostovoljcev mora zakonito prebivati v državi, ki ni država, v kateri poteka aktivnost.
Druga merila	Za ohranjanje jasne povezave z državo, v kateri ima nacionalna agencija sedež, ▪ mora biti kraj izvajanja (individualne ali skupinske prostovoljske) aktivnosti v državi nacionalne agencije, pri kateri je bila vloga oddana, ali ▪ pa mora biti udeleženec individualne prostovoljske aktivnosti iz države nacionalne agencije, pri kateri je bila vloga oddana. Pri skupinskih prostovoljskih aktivnostih morajo biti vključeni udeleženci iz države nacionalne agencije, pri kateri je bila vloga oddana.	

[27] Na datum začetka aktivnosti morajo biti udeleženci stari vsaj 18 let in ne smejo biti starejši od 30 let.
[28] Do 59 dni, v kar ni zajet čas poti.

KAKŠNI SO UPRAVIČENI STROŠKI IN VELJAVNA PRAVILA FINANCIRANJA?

Upravičeni stroški		Mehanizem financiranja	Znesek	V primeru zelenega potovanja	Pravilo dodelitve
Pot	Prispevek za potne stroške udeležencev od njihovega kraja izvora do kraja izvajanja aktivnosti in nazaj.	Prispevek na podlagi stroškov na enoto	Za razdalje od 10 do 99 km: 28 EUR na udeleženca.	56 EUR	Glede na razdaljo poti na udeleženca, vključno s spremljevalci. Razdaljo poti je treba izračunati s kalkulatorjem razdalje, ki ga podpira Evropska komisija[29]. Prijavitelj mora navesti razdaljo enosmerne poti za izračun zneska nepovratnih sredstev EU za kritje povratne poti[30].
			Za razdalje od 100 do 499 km: 211 EUR na udeleženca	285 EUR	
			Za razdalje od 500 do 1 999 km: 309 EUR na udeleženca	417 EUR	
			Za razdalje od 2 000 do 2 999 km: 395 EUR na udeleženca	535 EUR	
			Za razdalje od 3 000 do 3 999 km: 580 EUR na udeleženca	785 EUR	
			Za razdalje od 4 000 do 7 999 km: 1 188 EUR na udeleženca	1 188 EUR	
			Za razdalje 8 000 km ali več: 1 735 EUR na udeleženca	1 735 EUR	
Upravičeni stroški		**Mehanizem**	**Znesek**		**Pravilo dodelitve**

[29] https://youth.europa.eu/solidarity/organisations/reference-documents-resources_sl

[30] https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_sl. Na primer, če oseba iz Madrida (Španija) sodeluje pri aktivnosti, ki se izvaja v Rimu (Italija), bo prijavitelj (a) izračunal razdaljo od Madrida do Rima (1 365,28 km); (b) izbral ustrezen razpon razdalje poti (tj. od 500 do 1 999 km) ter c) izračunal nepovratna sredstva EU za kritje stroškov poti udeleženca iz Madrida do Rima in nazaj (275 EUR).

		financiranja		
Stroški vodenja	Stroški vodenja (npr. načrtovanje, finance, koordinacija in obveščanje med partnerji, upravni stroški).	Prispevek na podlagi stroškov na enoto	238 EUR na udeleženca pri individualnih prostovoljskih aktivnostih 125 EUR na udeleženca pri skupinskih prostovoljskih aktivnostih	Glede na število udeležencev, brez spremljevalcev.
Organizacijska podpora	Stroški, neposredno povezani z izvajanjem prostovoljskih aktivnosti (npr. priprava, spremljanje in podpora udeležencem, vrednotenje učnih izidov), ter stroški, povezani z bivanjem udeležencev (npr. nastanitev, hrana, lokalni prevoz).	Prispevek na podlagi stroškov na enoto	A1 na dan na udeleženca	Glede na gostiteljsko državo in trajanje aktivnosti na udeleženca, vključno s spremljevalci; (po potrebi) se krijejo tudi stroški za en dan potovanja pred aktivnostjo in en dan potovanja po njej ter za največ štiri dodatne dni za udeležence, ki prejmejo nepovratna sredstva za zeleno potovanje.
Podpora za vključevanje	Prispevek k stroškom organizacij, povezanim z okrepljenim mentorstvom, tj. pripravo, izvajanjem in nadaljnjim spremljanjem prilagojenih aktivnosti za podpiranje udeležbe mladih z manj priložnostmi.	Prispevek na podlagi stroškov na enoto	A2 na dan na udeleženca z manj priložnostmi	Glede na gostiteljsko državo in trajanje aktivnosti na udeleženca z manj priložnostmi, brez spremljevalcev; (po potrebi) se krijejo tudi stroški za en dan potovanja pred aktivnostjo in en dan potovanja po njej ter za največ štiri dodatne dni za udeležence, ki prejmejo nepovratna sredstva za zeleno potovanje. Pogojno: samo za aktivnosti, ki vključujejo mlade z manj priložnostmi.
Žepnina	Prispevek k dodatnim osebnim stroškom udeležencev.	Prispevek na podlagi stroškov na enoto	A3 na dan na udeleženca	Glede na gostiteljsko državo in trajanje aktivnosti na udeleženca, vključno s spremljevalci; (po potrebi) se krijejo tudi stroški za en dan potovanja pred aktivnostjo in en dan potovanja po njej ter za največ štiri dodatne dni za udeležence, ki prejmejo nepovratna sredstva za zeleno potovanje.
Podpora za učenje jezika	Stroški, povezani s podporo udeležencem – pred odhodom ali med aktivnostjo – za izboljšanje znanja jezika, ki ga bodo uporabljali pri izvajanju svojega prostovoljskega	Prispevek na podlagi stroškov na enoto	150 EUR na udeleženca	Pogoj: Samo za aktivnosti, ki trajajo vsaj 60 dni. Za čezmejne aktivnosti – samo za jezike in/ali stopnje, ki

	dela.			niso vključeni v spletno jezikovno podporo.
Pripravljalni obisk	Stroški, povezani z izvedbo osebnega pripravljalnega obiska, vključno s potnimi stroški in stroški bivanja.	Prispevek na podlagi stroškov na enoto	609 EUR na udeleženca na pripravljalni obisk.	Glede na število udeležencev, vključno s spremljevalci. Za posamezno prostovoljsko aktivnost lahko sredstva prejmeta največ dva udeleženca na sodelujočo organizacijo, če je eden od njiju mlada oseba z manj priložnostmi, ki se bo udeležila prostovoljske aktivnosti.
Izredni stroški	Stroški zagotavljanja finančnega jamstva, če ga zahteva nacionalna agencija. Vizumi in z njimi povezani stroški, dovoljenja za prebivanje, cepljenja, zdravniška spričevala, stroški zahtev glede preverjanja. Stroški, povezani z osebnim zavarovanjem za aktivnosti znotraj države. Visoki potni stroški za udeležence (npr. za potovanje iz najbolj oddaljenih regij in v te regije), tudi za uporabo čistejših, nizkoogljičnih prevoznih sredstev, katerih posledica so visoki potni stroški. Stroški organizacij za podpiranje udeležbe mladih z manj priložnostmi pod enakimi pogoji, kot veljajo za druge, povezani z okrepljenim mentorstvom, tj. pripravo, izvajanjem in nadaljnjim spremljanjem prilagojenih aktivnosti. Stroški, ki jih imajo organizacije s podporo udeležbe mladih z manj priložnostmi pod enakimi pogoji,	Dejanski stroški	Stroški finančnega jamstva: 80 % upravičenih stroškov Visoki potni stroški: 80 % upravičenih stroškov Drugi stroški: 100 % upravičenih stroškov	Pogoj: Zahtevek za finančno podporo za kritje izrednih stroškov mora biti utemeljen, odobriti pa ga mora nacionalna agencija. Za izredne stroške, povezane z zavarovanjem, samo za udeležence znotraj države, ki potrebujejo zasebno osebno zavarovanje, da dosežejo enako kritje, kot je zavarovalno kritje za čezmejne aktivnosti. Za izredne stroške za drago potovanje morajo prijavitelji dokazati, da običajna pravila financiranja (na podlagi stroškov na enoto za razpon razdalje poti) ne krijejo vsaj 70 % potnih stroškov udeležencev. Če se dodelijo nepovratna sredstva za izredne stroške za drago potovanje, nadomestijo običajna nepovratna sredstva za potne stroške. Za izredne stroške za okrepljeno mentorstvo morajo prijavitelji dokazati, da običajna pravila financiranja (stroški na enoto „podpore za vključevanje“ na dan na udeleženca) ne krijejo vsaj 80 % nastalih stroškov. Če se dodelijo nepovratna sredstva za izredne stroške za podporo udeležbe mladih z manj priložnostmi, namestijo nepovratna sredstva za podporo za vključevanje.

	kot veljajo za druge udeležence, povezani z razumnimi prilagoditvami ali naložbami v osnovna sredstva. Upravičeni so lahko tudi stroški, povezani s spremljevalci.			

KAKŠNI SO STROŠKI NA ENOTO NA DAN NA UDELEŽENCA?

	Organizacijska podpora – stroški aktivnosti (v EUR na dan)	Podpora za vključevanje (v EUR na dan)	Žepnina (v EUR na dan)
	A1	A2	A3
Avstrija	35	12	7
Belgija	36	12	6
Bolgarija	30	10	7
Hrvaška	40	13	10
Ciper	30	9	7
Češka	24	8	7
Danska	55	19	12
Estonija	25	8	5
Finska	36	12	7
Francija	28	9	8
Nemčija	33	12	7
Grčija	30	9	7
Madžarska	24	8	7
Irska	52	18	11
Italija	28	9	6
Latvija	25	8	5
Litva	26	8	6
Luksemburg	37	13	7
Malta	29	11	6
Nizozemska	36	13	7
Poljska	25	8	6
Portugalska	27	9	6
Romunija	23	8	4
Slovaška	24	8	6
Slovenija	26	8	5
Španija	25	8	6
Švedska	35	12	7
Severna Makedonija	20	6	4
Islandija	36	12	8
Lihtenštajn	34	11	8
Turčija	24	8	6
Tretja država v sosedstvu EU	29	9	6

KAKO DOSTOPATI DO FINANCIRANJA?

Le organizacije, ki imajo znak kakovosti za vodilno organizacijo[31], lahko oddajo vlogo za financiranje v okviru projektov prostovoljstva.

Vloge za nepovratna sredstva temeljijo na aktivnostih, ki so bile predhodno potrjene v postopku ocenjevanja za pridobitev znaka kakovosti za vodilne organizacije. Za več podrobnosti o tem, kako pridobiti znak kakovosti, preberite ustrezno poglavje. Zato za ta poenostavljeni postopek za oddajo vloge za nepovratna sredstva ni potreben podroben opis načrtovanih dejavnosti. Namesto tega je pri vlogah poudarek na oceni števila aktivnosti, ki se bodo izvedle, števila vključenih udeležencev in obravnavanih prednostnih nalogah politike.

Aktivnosti, ki se bodo izvajale, morajo upoštevati pravila in načela, določena za posamezno vrsto aktivnosti v ustreznih poglavjih tega vodnika.

MERILA ZA UPRAVIČENOST IN INFORMACIJE V ZVEZI Z VLOGO

Upravičeni prijavitelji	Organizacije, ki imajo ob roku za oddajo vloge za nepovratna sredstva veljaven znak kakovosti za vodilno organizacijo.
Upravičene aktivnosti	▪ Individualne prostovoljske aktivnosti ▪ Skupinske prostovoljske aktivnosti Poleg tega se lahko izvajajo naslednje podporne aktivnosti: ▪ pripravljalni obiski Opis in merila za upravičenost za vsako od teh aktivnosti so navedeni v zgornjih podpoglavjih „Katere aktivnosti se lahko podpirajo v okviru tega ukrepa?“ in „Katera so merila za upravičenost za prostovoljske aktivnosti?“.
Trajanje projektov	Do 24 mesecev
Kje se prijaviti?	Pri nacionalni agenciji v državi, v kateri ima organizacija prijaviteljica sedež[32].
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do naslednjih datumov: ▪ do 20. februarja do 12. ure (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 1. junijem in 31. decembrom istega leta; ▪ (neobvezni krog) do 1. oktobra do 12. ure (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 1. januarjem in 31. majem naslednjega leta. Nacionalne agencije lahko organizirajo dva kroga izbirnega postopka in določijo oba navedena roka ali pa le prvega. Te informacije bodo objavljene na spletnem mestu nacionalne agencije.
Število vlog	Organizacija se lahko v posameznem krogu izbirnega postopka prijavi le enkrat. V primeru drugega kroga izbirnega postopka lahko nacionalna agencija odloči, da organizacije, ki so prejele nepovratna sredstva za projekte prostovoljstva v prvem krogu za oddajo vlog za nepovratna sredstva, niso upravičene do drugega kroga istega razpisa za zbiranje predlogov. Prijavitelji naj za bolj točne informacije obiščejo spletno mesto nacionalne agencije.
Kako se prijaviti?	Za podrobnosti o postopku prijave glej del E tega vodnika.
Merila za izključitev	Prijavnemu obrazcu mora biti priložena častna izjava zakonitega zastopnika, za katero je na voljo predloga.

MERILA ZA IZBOR

Glej koraka 2 in 3 dela E vodnika.

[31] Za več informacij glej zadevno poglavje o znaku kakovosti na strani 37.
[32] Izjemoma se morajo mednarodne organizacije prijaviti pri nacionalni agenciji, ki jim je dodelila znak kakovosti za vodilno organizacijo.

DODELITEV PRORAČUNSKIH SREDSTEV

V tem poenostavljenem postopku za oddajo vlog se za vloge ne izvede ocena kakovosti, zato se merila za dodelitev ne uporabljajo. Znesek dodeljenih nepovratnih sredstev bo odvisen od vrste elementov:

- skupnega proračuna, ki je na voljo za dodelitev;
- zahtevanih aktivnosti;
- najnižjega in najvišjega zneska nepovratnih sredstev;
- rezultata vloge za znak kakovosti za vodilno organizacijo;
- uspešnosti prijavitelja;
- prednostnih nalog politike in tematskih področij, na katere se nanašajo aktivnosti, zajete v vlogo.

Nacionalna agencija pred razpisnim rokom objavi podrobna pravila o osnovnih in najvišjih zneskih nepovratnih sredstev, točkovanju na podlagi meril za dodelitev, ponderiranju vsakega merila, metodi dodelitve ter proračunu, ki je na voljo za akreditirane projekte.

SKUPINSKE PROSTOVOLJSKE AKTIVNOSTI NA PREDNOSTNIH PODROČJIH

KAJ SO SKUPINSKE PROSTOVOLJSKE AKTIVNOSTI NA PREDNOSTNIH PODROČJIH?

Skupinske prostovoljske aktivnosti na prednostnih področjih so obsežni projekti z velikim učinkom, s katerimi se podpirajo prostovoljske aktivnosti mladih iz najmanj dveh različnih držav, ki se zberejo, da bi izrazili solidarnost z izvajanjem kratkih intervencij, povezanih s skupnimi evropskimi izzivi na področjih politike, ki so vsako leto določena na ravni EU.

KATERE SO PREDNOSTNE NALOGE RAZPISA ZA LETO 2024 ZA TA UKREP?

POMOČ OSEBAM, KI BEŽIJO PRED OBOROŽENIMI SPOPADI, IN DRUGIM ŽRTVAM NARAVNIH NESREČ ALI NESREČ, KI JIH POVZROČI ČLOVEK

Program lahko doda pomembno vrednost, saj prispeva k zagotavljanju pomoči tistim, katerih življenja, preživetje in skupnosti so zaznamovale naravne nesreče ali nesreče, ki jih povzroči človek, vključno z oboroženimi spopadi. Pomen solidarnosti med posamezniki in skupnostmi znotraj meja ali onkraj njih je postal še očitnejši z rusko invazijo na Ukrajino in posledično velikim pritokom beguncev v EU, pogostimi pojavi ekstremnih vremenskih dogodkov (npr. poplav in gozdnih požarov) in nedavnimi obsežnimi potresi v nekaterih državah.

SPODBUJANJE POZITIVNIH UČNIH IZKUŠENJ IN IZIDOV ZA MLADE Z MANJ PRILOŽNOSTMI

Enota lahko zagotovi precejšnjo vrednost s pomočjo otrokom in mladim iz prikrajšanih okolij ali drugih ranljivih skupin pri doseganju ustreznih učnih dosežkov. To je v skladu z nadaljnjimi ukrepi in zapuščino evropskega leta mladih v zvezi z doseganjem vseh mladih, tudi tistih z manj priložnostmi.

KAKŠNI SO CILJI?

Namen skupinskih prostovoljskih aktivnosti na prednostnih področjih bo:

- obravnavanje jasno opredeljenih nerešenih družbenih izzivov na področju „pomoči osebam, ki bežijo pred oboroženimi spopadi, in drugim žrtvam naravnih nesreč ali nesreč, ki jih povzroči človek“, in/ali „spodbujanja pozitivnih učnih izkušenj in izidov za mlade z manj priložnostmi“; spodbujanje solidarnosti med sodelujočimi državami; omogočanje mladim, da pridobijo spretnosti in kompetence, ki koristijo njihovemu osebnemu, izobrazbenemu, družbenemu in poklicnemu razvoju;
- zagotavljanje konkretnih koristi skupnostim, v katerih se aktivnosti izvajajo;
- zagotavljanje neposrednega stika med udeležencem in upravičenci aktivnosti, povezanih s solidarnostjo, da se udeležencu omogoči pridobitev znanj in spretnosti, ki so koristni za njegov izobrazbeni in družbeni razvoj;
- doseganje mladih z manj priložnostmi, vključno z begunci, prosilci za azil in migranti;
- spodbujanje raznolikosti, medkulturnega in medverskega dialoga ter vrednot EU glede človekovega dostojanstva, svobode, enakosti in spoštovanja človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin, pa tudi projektov za izboljšanje medijske pismenosti, kritičnega razmišljanja in samoiniciativnosti med mladimi;
- krepitev zmogljivosti in mednarodne razsežnosti sodelujočih organizacij;
- krepitev ozaveščenosti mladih prostovoljcev ter njihovega razumevanja drugih kultur in držav z zagotavljanjem priložnosti za vzpostavljanje mrež mednarodnih stikov, aktivno udeležbo v družbi ter razvoj občutka evropskega državljanstva in identitete.

KATERE AKTIVNOSTI SE LAHKO PODPIRAJO V OKVIRU TEGA UKREPA?

Podprte so naslednje aktivnosti:

Skupinske prostovoljske aktivnosti

Skupinske prostovoljske aktivnosti so neplačane solidarnostne aktivnosti za polni delovni čas[33], ki bi morale združevati skupine najmanj petih udeležencev, da za obdobje od dveh tednov do dveh mesecev skupaj opravljajo prostovoljsko delo (do 59 dni, v kar ni zajet čas poti). Sestava skupine bi morala biti mednarodna (vključno z udeleženci iz vsaj dveh različnih držav). Vsaj četrtina članov skupine bi morala biti iz države, ki ni država, v kateri se izvaja aktivnost. Mladi so lahko vključeni samo v eno aktivnost naenkrat. V skupinskih prostovoljskih aktivnostih prostovoljci Evropske solidarnostne enote naloge za projekt izvajajo krajše obdobje (običajno, vendar ne izključno med prazniki, študijskimi počitnicami, ob prehodu iz izobraževanja v delo itd.). V enem projektu bi si bilo treba načeloma prizadevati organizirati skupinske prostovoljske aktivnosti za najmanj 40 udeležencev.

Med primeri koristnega dela, ki ga lahko opravijo prostovoljske skupine v okviru tega ukrepa, so na primer:

organizacija rekreacijskih in izobraževalnih dejavnosti za otroke, vključevanje beguncev v lokalne skupnosti in spodbujanje kulturne izmenjave z njimi, sodelovanje z begunci pri zagotavljanju storitev za skupnost in najranljivejše skupine prebivalstva, na primer obnavljanju zelenih površin, prevzemu in razdeljevanju neporabljene hrane, recikliranju materialov.

V okviru skupinskih prostovoljskih aktivnosti prostovoljci izvajajo aktivnost v skupini. To lahko pritegne mlade, ki se še niso pripravljeni sami lotiti zahtevnih nalog. Aktivnost bo trajala krajši čas. To lahko spodbudi udeležbo mladih, ki se zaradi študija ali zaposlitve ne morejo zavezati za daljši čas, vendar kljub temu želijo pomagati skupnosti.

Zaradi navedenega so skupinske prostovoljske aktivnosti **vključujoče** ter še posebej primerne za prvo izkušnjo s prostovoljstvom in udeležbo mladih z manj priložnostmi. Tako so lahko vstopnica za dolgotrajne aktivnosti ali pa celo pomenijo spodbudo za začetek lastnega solidarnostnega projekta.

Dopolnilne aktivnosti

Dopolnilne aktivnosti so ustrezne spremljevalne aktivnosti, namenjene dodajanju vrednosti in izboljšanju rezultatov projekta ter krepitvi njegovega učinka na lokalni, regionalni in/ali evropski ravni. Namen teh dopolnilnih aktivnosti je ozaveščanje o pomenu prostovoljstva za mlade in skupnosti ter krepitev priznavanja znanj, spretnosti in kompetenc, ki jih pridobijo prostovoljci. Te aktivnosti bi lahko tudi okrepile zmogljivosti organizacij solidarnostnega sektorja za reševanje skupnih evropskih izzivov in njihove zmožnosti v zvezi s pripravo projektov prostovoljstva.

Dopolnilne aktivnosti bi lahko vključevale delavnice, konference, seminarje, usposabljanja, sledenje na delovnem mestu, inštruiranje, izmenjavo dobrih praks itd. Dopolnilne aktivnosti, ki zahtevajo fizično prisotnost prostovoljcev, bi morale potekati v časovnem okviru prostovoljske aktivnosti.

Pripravljalni obisk

Pripravljalni obiski so obiski kraja prostovoljskih aktivnosti pred njihovim začetkom. Zagotoviti bi morali visoko kakovost aktivnosti, ki vključujejo mlade z manj priložnostmi, ali kadar je obisk potreben za izvajanje aktivnosti z močno razsežnostjo vključevanja. Obisk je lahko namenjen olajšanju in pripravi upravnih ureditev, krepitvi zaupanja in razumevanja ter vzpostavitvi trdnega partnerstva med vključenimi organizacijami in osebami. Mladi z manj priložnostmi, ki se bodo udeležili načrtovanih aktivnosti, se lahko udeležijo obiska, da bi se jim olajšale priprave in da bi bili udeleženi pri zasnovi aktivnosti, tako da so njihove potrebe upoštevane že od samega začetka.

[33] Najmanj 30 in ne več kot 38 ur na teden.

KAKO VZPOSTAVITI PROJEKT?

Projekt izvajajo najmanj tri upravičene organizacije iz najmanj dveh različnih držav članic EU ali tretjih držav, pridruženih programu, ter je običajno sestavljen iz naslednjih faz:

- načrtovanje (opredelitev potreb, ciljev, razvoja programa dela, razporeda aktivnosti itd.);
- priprava (praktične ureditve, izbor udeležencev, sklepanje sporazumov s partnerji in udeleženci, jezikovna/medkulturna/z nalogami povezana priprava udeležencev pred odhodom);
- izvajanje aktivnosti (vključno s podporo in smernicami za udeležence med aktivnostmi);
- nadaljnje spremljanje (ocenjevanje aktivnosti, nadaljnje spremljanje udeležencev, izdaja potrdila o udeležbi ter razširjanje in uporaba izidov projekta).

Izvajanje čezmejnih solidarnostnih aktivnosti za skupine prostovoljcev je osrednji del projekta. Projekt mora tako vključevati vsaj eno skupinsko prostovoljsko aktivnost in naj bi načeloma ponujal priložnosti za prostovoljstvo za vsaj 40 mladih.

Projekt bi lahko vključeval tudi dopolnilne aktivnosti. Poleg tega se organizacije spodbuja, naj organizirajo pripravljalne obiske, da se zagotovi visoka kakovost aktivnosti, ki vključujejo mlade z manj priložnostmi.

Upoštevati je treba merila za upravičenost, navedena v nadaljevanju.

IZBOR UDELEŽENCEV

Mladi, ki želijo sodelovati v Evropski solidarnostni enoti, se morajo registrirati na https://europa.eu/youth/solidarity_sl. Mladim z manj priložnostmi lahko pri izpolnitvi registracije pomagajo organizacije. Portal Evropske solidarnostne enote je prostor za srečevanje mladih in organizacij z znakom kakovosti, ki želijo izvajati solidarnostne aktivnosti. Organizacije morajo izbrati udeležence iz podatkovne zbirke registriranih mladih.

UKREPI ZA ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI IN PODPORNI UKREPI

Za zagotovitev kakovosti prostovoljskih aktivnosti in močne razsežnosti učenja za udeležence je predviden sklop ukrepov in storitev, kot so usposabljanje, podpora za učenje jezika, opredelitev in evidentiranje pridobljenih kompetenc ter zavarovanje. Nekateri od teh ukrepov so izbirni in se lahko uporabijo glede na interes in potrebe udeležencev, nekateri pa so obvezni. Organizacije bi si morale prizadevati za spodbujanje uporabe splošnega spletnega usposabljanja in spletne jezikovne podpore v okviru učne izkušnje prostovoljcev. Podrobnejše informacije o navedenih ukrepih so na voljo v delu D tega vodnika.

PREDNOSTNE NALOGE

VKLJUČEVANJE IN RAZNOLIKOST

Evropska solidarnostna enota si prizadeva za spodbujanje enakih možnosti ter dostopa, vključevanja in pravičnosti. Organizacije bi morale zasnovati dostopne in vključujoče aktivnosti ter ob tem upoštevati mnenja in potrebe mladih z manj priložnostmi.

Za podpiranje **vključevanja mladih z manj priložnostmi** so na voljo dodatni podporni ukrepi in finančna sredstva, ki sodelujočim organizacijam omogočajo bolje izpolnjevati potrebe mladih z manj priložnostmi.

Za črpanje dodatnih sredstev bodo morali prijavitelji opisati, kako bodo v aktivnosti vključili mlade, ki so primerljivo v slabšem položaju, tj. imajo primerljivo manj priložnosti kot njihovi vrstniki v isti državi/območju/starostni skupini/situaciji. V tem smislu se „vključevanje“ ne nanaša na ciljno skupino, s katero lahko sodeluje organizacija prijaviteljica. Pomeni olajšanje sodelovanja mladih z manj priložnostmi z načrtovanjem aktivnosti projektov na vključujoč in dostopen način. Za to so potrebni posebni ukrepi za ozaveščanje in podporo, da se mladim z manj priložnostmi omogoči sodelovanje v aktivnostih pod enakimi pogoji kot drugim.

VARSTVO OKOLJA, TRAJNOSTNI RAZVOJ IN PODNEBNI UKREPI

Prostovoljske aktivnosti bi morale med udeleženci spodbujati okoljsko trajnostno in odgovorno vedenje ter ozaveščati o

pomenu ukrepov za zmanjšanje ali nadomestitev okoljskega odtisa aktivnosti. Prostovoljske aktivnosti bi bilo treba zasnovati in izvesti ob upoštevanju okoljskega vidika, na primer z vključitvijo trajnostnih praks, kot sta zmanjšanje količine odpadkov in recikliranje, ter z uporabo trajnostnih prevoznih sredstev.

DIGITALNA PREOBRAZBA

Sodelujoče organizacije se spodbuja k uporabi digitalnih orodij in učnih metod za dopolnitev njihovih aktivnosti in dodajanje vrednosti tem aktivnostim, izboljšanje sodelovanja med partnerskimi organizacijami, podpiranje nadaljnjega razširjanja izidov ali podpiranje izgradnje skupnosti. Uporabljati bi bilo treba tudi platformi za **splošno spletno usposabljanje** in za **spletno jezikovno podporo** (za več informacij o teh orodjih glej del D).

Organizacije bi lahko predvidele tudi vključitev virtualnega sodelovanja med prostovoljci ter med prostovoljci in sodelujočimi organizacijami pred in med aktivnostmi ter po njih. Spletne aktivnosti lahko prispevajo k znižanju praga udeležbe za mlade z manj priložnostmi ali h krepitvi splošnega učinka projektov. H kakovosti projekta lahko prispeva tudi kombiniranje prostovoljskih aktivnosti z drugimi virtualnimi komponentami.

UDELEŽBA V DEMOKRATIČNEM ŽIVLJENJU

Evropska solidarnostna enota podpira vse sodelujoče organizacije pri izboljšanju kakovosti njihovih projektov z vključevanjem sodelovalne razsežnosti, ki mladim ponuja ustrezne priložnosti za aktivno vključitev in sodelovanje pri zasnovi in izvajanju projektnih aktivnosti kot pot do odkrivanja prednosti aktivnega državljanstva in udeležbe v demokratičnem življenju. Do virov za krepitev sodelovalne razsežnosti podprtih projektov je med drugim mogoče dostopati prek spletišča participationpool.eu. Spodbujajo se tudi povezave z obstoječimi nacionalnimi, mednarodnimi ali (drugimi) pobudami in platformami EU, ki se nanašajo na sodelovanje in državljansko udejstvovanje, ter vključevanje vanje.

KAKŠNA SO MERILA ZA OCENJEVANJE PROJEKTOV?

Projekte izbere in upravlja Evropska izvajalska agencija za izobraževanje in kulturo (EACEA).

Projekti bodo ocenjeni z naslednjimi merili: sprejemljivost, upravičenost, izključitev, izbor in dodelitev (glej del E za merila za sprejemljivost, izbor in izključitev).

MERILA ZA UPRAVIČENOST IN INFORMACIJE V ZVEZI Z VLOGO

Upravičene sodelujoče organizacije	Kateri koli javni ali zasebni subjekt, neprofitni ali profitni, na lokalni, regionalni, nacionalni ali mednarodni ravni, ki ima zakoniti sedež v državi članici EU, tretji državi, pridruženi programu, ali tretji državi, ki ni pridružena programu, ali katera koli mednarodna organizacija. Sodelujoče organizacije (podporna ali gostiteljska vloga) morajo imeti veljaven znak kakovosti za prostovoljstvo ob roku za oddajo vlog in med celotnim trajanjem projekta[34].
Kdo lahko vloži vlogo?	Predloge mora oddati konzorcij najmanj treh upravičenih sodelujočih organizacij z veljavnim znakom kakovosti za prostovoljstvo iz vsaj dveh različnih držav članic EU ali tretjih držav, pridruženih programu. Le upravičena sodelujoča organizacija s sedežem v eni od držav članic EU ali tretji državi, pridruženi programu, lahko odda vlogo za financiranje v imenu konzorcija.
Upravičeni udeleženci	Mladi med 18 in 30 let[35], ki zakonito prebivajo v državi članici EU, tretji državi, pridruženi programu, ali tretji državi, ki ni pridružena programu, in so se registrirali na portalu Evropske solidarnostne enote.
Prednostna področja	Projekti morajo biti v skladu s prednostnimi področji EU (pomoč osebam, ki bežijo pred oboroženimi spopadi, in drugim žrtvam naravnih nesreč ali nesreč, ki jih povzroči človek, in/ali spodbujanje pozitivnih učnih izkušenj in izidov za mlade z manj priložnostmi)
Kraj izvajanja aktivnosti	Aktivnosti morajo potekati v državi ene od organizacij prijaviteljic, razen v ustrezno utemeljenih primerih, povezanih s cilji razpisa.
Število aktivnosti	Izvesti je treba najmanj eno skupinsko prostovoljsko aktivnost.
Trajanje projekta	12, 24 ali 36 mesecev (podaljšanja so mogoča s spremembo, če so ustrezno utemeljena). Trajanje mora biti izbrano ob prijavi na podlagi ciljev projekta in vrste aktivnosti, načrtovanih v tem času.
Kje se prijaviti?	Prek elektronskega sistema za oddajo vlog na portalu za financiranje in javne razpise Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (glej del E).
Kdaj se prijaviti?	Predloge je treba oddati do 8. februarja 2024 do 17. ure (po bruseljskem času) prek elektronskega sistema za oddajo vlog na portalu za financiranje in javne razpise (glej del E).
Merila za izključitev	Vlogi mora biti priložena častna izjava s podpisom zakonitega zastopnika.

[34] Organizacije, katerih znak kakovosti poteče med izvajanjem aktivnosti, morajo pravočasno oddati vlogo za nov znak kakovosti, da bodo aktivnosti še naprej upravičene.

[35] Na datum začetka aktivnosti morajo biti udeleženci stari vsaj 18 let in ne smejo biti starejši od 30 let.

MERILA ZA DODELITEV

Da bi se predlogi upoštevali pri dodeljevanju sredstev, morajo doseči:

a) vsaj 60 točk;

b) vsaj polovico vseh možnih točk v vsaki od spodaj navedenih kategorij meril za dodelitev.

V primeru izenačenih predlogov bodo prednost imeli predlogi z največ točkami v kategoriji „ustreznost, smotrnost in učinki“, nato v kategoriji „kakovost vodenja projekta“ in nato v kategoriji „kakovost zasnove projekta“.

Ustreznost, smotrnost in učinki (največ 30 točk)	▪ Ustreznost projekta glede na cilje Evropske solidarnostne enote in tematske prednostne naloge, določene za ta ukrep. ▪ V kakšnem obsegu se predlog nanaša na ustrezne aktivnosti in jih vključuje v pripravo projekta. ▪ V kakšnem obsegu bo predlog obravnaval dobro opredeljene in pomembne družbene potrebe. ▪ Ustreznost projekta glede na potrebe in cilje posameznih udeležencev in sodelujočih organizacij. V kakšnem obsegu projekt vključuje mlade z manj priložnostmi kot udeležence. ▪ Obseg koristi, ki jih bo projekt zagotovil skupnostim, v katerih se izvajajo aktivnosti. ▪ Potencialni učinek projekta na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali evropski ravni. ▪ V kakšnem obsegu projekt zagotavlja evropsko dodano vrednost. ▪ V kakšnem obsegu je predlog relevanten za spoštovanje in spodbujanje skupnih vrednot EU, kot so spoštovanje človekovega dostojanstva, svoboda, demokracija, enakost, pravna država in spoštovanje človekovih pravic ter boj proti kakršni koli diskriminaciji.
Kakovost zasnove projekta (največ 40 točk)	▪ Usklajenost ciljev projekta in predlaganih aktivnosti. ▪ Jasnost, celovitost in kakovost vseh faz projekta (priprava udeležencev, izvajanje aktivnosti, nadaljnje spremljanje in podpora, zagotovljena ob vrnitvi udeležencev). ▪ Kakovost predlaganih ukrepov za ozaveščanje in vključevanje mladih z manj priložnostmi. ▪ Kakovost ureditev za priznavanje in vrednotenje učnih izidov udeležencev ter dosledna uporaba evropskih orodij za preglednost in priznavanje. ▪ Ustreznost ukrepov za izbor in/ali vključevanje prostovoljcev v aktivnosti. ▪ Kakovost predlaganih metod in ukrepov neformalnega učenja, s katerimi se udeležencem omogoči pridobitev spretnosti in kompetenc, ki so koristne za njihov osebni, izobrazbeni, družbeni, državljanski in kulturni razvoj. ▪ Dodana vrednost dopolnilnih aktivnosti za cilje in učinek projekta.
Kakovost vodenja projekta (največ 30 točk)	▪ Kakovost praktičnih ureditev, načinov upravljanja in podpore. ▪ Kakovost sodelovanja in obveščanja med sodelujočimi organizacijami in z drugimi pomembnimi deležniki. ▪ Kakovost ukrepov za ocenjevanje in razširjanje izidov projekta.

KAKŠNI SO UPRAVIČENI STROŠKI IN VELJAVNA PRAVILA FINANCIRANJA?

Najvišji znesek nepovratnih sredstev EU na projekt je 400 000 EUR.

Upravičeni stroški		**Mehanizem financiranja**	**Znesek**	**Pravilo dodelitve**
Podpora za prostovoljce	Prispevek za potne stroške in izredne stroške, kot so stroški za vizume in cepljenje, osebno zavarovanje za aktivnosti znotraj države, dovoljenja za prebivanje, zdravniška spričevala in prispevek za dodatne osebne stroške prostovoljcev (žepnina).	Prispevek na podlagi stroškov na enoto	26 EUR na dan na prostovoljca	Glede na trajanje skupinske prostovoljske aktivnosti (po potrebi vključno z enim dnem poti pred aktivnostjo in enim dnem poti po njej) na prostovoljca, vključno s spremljevalci.
Organizacijska podpora	Prispevek za stroške upravljanja (npr. načrtovanje, finance, koordinacija in obveščanje med partnerji, upravni stroški) ter za stroške, ki so neposredno povezani z izvajanjem prostovoljskih aktivnosti (npr. priprava, spremljanje in podpora udeležencem, vrednotenje učnih izidov), in stroške, povezane z bivanjem udeležencev (npr. nastanitev, hrana in lokalni prevoz). Prispevek za stroške dopolnilnih aktivnosti. Prispevek za druge stroške, kot je finančno jamstvo.	Prispevek na podlagi stroškov na enoto	43 EUR na dan na prostovoljca	Glede na trajanje skupinske prostovoljske aktivnosti (po potrebi vključno z enim dnem poti pred aktivnostjo in enim dnem poti po njej) na prostovoljca, vključno s spremljevalci.
Podpora za vključevanje	Prispevek za stroške, ki jih imajo organizacije s podporo udeležbe mladih z manj priložnostmi pod enakimi pogoji, kot veljajo za druge udeležence, npr. naložbe v osnovna sredstva, okrepljeno mentorstvo, pripravljalni obiski.	Prispevek na podlagi stroškov na enoto	25 EUR na dan na udeleženca z manj priložnostmi	Glede na trajanje skupinske prostovoljske aktivnosti (po potrebi vključno z enim dnem poti pred aktivnostjo in enim dnem poti po njej) na prostovoljca z manj priložnostmi, brez spremljevalcev.

ZNAK KAKOVOSTI ZA PROSTOVOLJSTVO V SOLIDARNOSTNIH AKTIVNOSTIH

KAJ JE ZNAK KAKOVOSTI?

Znak kakovosti je postopek, ki potrjuje, da je organizacija zmožna in pripravljena izvajati visokokakovostne solidarnostne aktivnosti v skladu z načeli, cilji in standardi kakovosti Evropske solidarnostne enote. Pridobitev znaka kakovosti je osnovni pogoj za udeležbo v prostovoljskih aktivnostih.

KATERE SO RAZLIČNE VRSTE ZNAKA KAKOVOSTI?

Obstajajo tri vrste znaka kakovosti, in sicer glede na vlogo ali vloge, ki jih organizacija želi imeti v postopku:

- **gostiteljska vloga** – zajema celoten nabor aktivnosti, povezanih z gostiteljstvom udeleženca, vključno s pripravo programa aktivnosti mladega udeleženca ter zagotovitvijo smernic in podpore udeležencu v vseh fazah, kot je ustrezno;
- **podporna vloga** – vključuje podpiranje, pripravo in/ali usposabljanje udeležencev pred odhodom, posredovanje med njimi in njihovimi gostiteljskimi organizacijami in/ali zagotavljanje podpore udeležencem ob vrnitvi po koncu izvajanja njihove aktivnosti.
- **vodilna vloga** – za organizacije, ki zaprosijo za nepovratna sredstva ter vodijo in koordinirajo projekte prostovoljstva. Te vloge ni mogoče podeliti samostojno, organizacije morajo imeti znak kakovosti za gostiteljsko/podporno vlogo, da imajo lahko vodilno vlogo. Dodatne informacije o vodilnih organizacijah so na voljo v oddelku „Kaj je znak kakovosti za vodilne organizacije?“

KAKO DELUJE?

Zahteve za pridobitev znaka kakovosti se razlikujejo glede na vrsto zahtevanega znaka kakovosti.

Znak kakovosti se dodeli po pravičnem in preglednem izbirnem postopku, ki ga izvajajo nacionalne agencije in zajema tri glavne faze: oddaja vloge za znak kakovosti, ocena in dodelitev.

Vloge za znak kakovosti se lahko oddajo stalno (tj. kadar koli). Organizacije bodo oddale prijavne obrazce, pri čemer izpolnijo polja, ki so ustrezna za vloge znaka kakovosti, ki jih želijo imeti.

Vloge oceni nacionalna agencija na podlagi meril za upravičenost, meril za izključitev in meril za dodelitev (več informacij o zadnjem merilu najdete v delu E tega vodnika).

Nacionalna agencija lahko organizira nadzorne obiske, uradne preglede ali druge dejavnosti za oceno zmožnosti organizacije kandidatke, da spoštuje zahtevane standarde kakovosti in nudi podporo. Uradni pregledi so lahko v obliki dokumentacijskih pregledov ali obiskov organizacije. Nacionalna agencija lahko prosi za pomoč druge nacionalne agencije ali zunanje strokovnjake v drugih državah, da preverijo in spremljajo vloge.

Znak kakovosti se dodeli za celotno trajanje programskega obdobja, pod pogojem, da so zahteve ves čas izpolnjene. Znak kakovosti je veljaven do konca zadnje aktivnosti, v kateri organizacija sodeluje kot partnerka in ki se izvaja z nepovratnimi sredstvi tekočega programskega obdobja. Nacionalne agencije bodo spremljale skladnost in lahko izvajajo redne ponovne ocene.

Organizacije, ki nimajo znaka kakovosti za vodilno organizacijo, lahko delujejo kot partnerke v projektih in ne morejo zaprositi za financiranje.

Za lažje iskanje partnerjev so profili vseh organizacij z znakom kakovosti objavljeni v podatkovni zbirki[36] organizacij z znakom kakovosti.

Ko organizacije pridobijo znak kakovosti, imajo dostop do portala Evropske solidarnostne enote, na katerem so pozvane k objavljanju prostovoljskih aktivnosti, za katere iščejo udeležence. Organizacije morajo za iskanje potencialnih udeležencev uporabljati podatkovno zbirko portala Evropske solidarnostne enote. Informacije v podatkovni zbirki so objavljene tako, kot je določeno v prijavnem obrazcu za znak kakovosti.

PREDHODNO OPREDELJENE AKTIVNOSTI IN LOKACIJE

Organizacija, ki odda vlogo za znak kakovosti z gostiteljsko vlogo, mora prijaviti predhodno opredeljene aktivnosti, tj. standardne aktivnosti, v katerih sodelujejo prostovoljci, s sklopom nalog, ki jih bodo izvajali v organizaciji.

Organizacije, ki zaprosijo za gostiteljsko vlogo, lahko hkrati z vlogo za znak kakovosti prijavijo tudi lokacije. Lokacija je kraj, kjer so organizirane aktivnosti za določeno število prostovoljcev. Lokacija ne sme imeti ločene pravne osebnosti od gostiteljske

[36] https://youth.europa.eu/volunteering/organisations_sl

organizacije prijaviteljice. Glavni naslov gostiteljske organizacije se praviloma šteje za prvo lokacijo, vendar lahko organizacije prijavijo in prostovoljce gostijo na več kot eni lokaciji. Organizacije lahko organizirajo aktivnost za prostovoljce, ki jih gostijo na različnih lokacijah, pod pogojem, da gostiteljska zmogljivost z vidika števila prostovoljcev ni presežena. Ustreznost lokacij za izvajanje prostovoljskih aktivnosti je treba dokazati v vlogi za znak kakovosti. Nacionalne agencije bodo vse prijavljene lokacije ocenile na podlagi meril za dodelitev. Vse lokacije morajo biti v državi, v kateri ima organizacija sedež.

Za vsako lokacijo morajo biti določene tudi predhodno opredeljene aktivnosti, v katere bodo v smislu nalog, ki jih je treba opraviti, vključeni prostovoljci.

KATERA SO NAČELA IN STANDARDI KAKOVOSTI?

Evropska solidarnostna enota s postopkom dodelitve znaka kakovosti zagotavlja visokokakovostne prostovoljske aktivnosti. Aktivnosti temeljijo na skupnem razumevanju ključnih načel in standardov, vključno z naslednjim:

- **Najvišji etični standardi.** Prostovoljske aktivnosti morajo biti organizirane ob upoštevanju vrednot EU in etičnih načel iz člena 2 Pogodbe o Evropski uniji in člena 21 Listine EU o temeljnih pravicah ter druge zakonodaje EU, mednarodne in nacionalne zakonodaje, ki se uporablja (vključno s splošno uredbo o varstvu podatkov, tj. Uredbo (EU) 2016/679).
- **Enake možnosti in nediskriminacija**. Prostovoljci se izberejo pravično, pregledno in nepristransko, ne glede na njihov spol, narodnost, vero, spolno usmerjenost, politična prepričanja ali invalidnost. Ne zahtevajo se predhodne kvalifikacije, raven izobrazbe, posebne izkušnje ali znanje jezika. Lahko pa se oblikujejo zahteve po bolj specifičnem profilu prostovoljca, če je to utemeljeno zaradi nalog aktivnosti ali okoliščin projekta. Za spodbujanje vključevanja mora biti udeležba v prostovoljskih aktivnostih za prostovoljca brezplačna, razen v primeru morebitnih prispevkov za potne stroške (če nepovratna sredstva teh stroškov ne krijejo v celoti). Aktivnosti morajo spoštovati načela iz člena 9 Konvencije ZN o pravicah invalidov.
- **Preprečevanje nadomeščanja zaposlitve**. Prostovoljske aktivnosti ne smejo nadomeščati pripravništva ali zaposlitve, da se preprečijo kakršni koli škodljivi učinki na potencialno ali obstoječo plačano zaposlitev. Udeležba prostovoljcev bi morala dopolnjevati delo plačanega osebja. Prostovoljci ne bi smeli nadomeščati plačanega osebja, nižati plače ali ogroziti pogojev opravljanja dela.
- **Izogibanje škodljivim aktivnostim.** Zagotoviti je treba varnost in varovanje udeležencev, sodelujočih organizacij in ciljnih skupin. Taka varnost in varovanje bi morala vključevati ustrezne zahteve glede preverjanja za udeležence, ki delajo z ranljivimi skupinami, v skladu z veljavno nacionalno zakonodajo. Prostovoljske aktivnosti bi bilo treba izvajati z ustreznim upoštevanjem učinka nepredvidljivih okoliščin, kot so okoljske krize, konflikti ali pandemije. Aktivnosti bi morale spoštovati načela iz smernic EU za spodbujanje in varstvo otrokovih pravic[37].
- **Zagotavljanje visokokakovostnih, enostavno dostopnih in vključujočih aktivnosti**. Prostovoljske naloge bi morale udeležencem omogočiti, da razvijejo znanja, spretnosti in kompetence za osebni, družbeni in državljanski razvoj. Organizacije bi morale aktivnosti prostovoljcev vključiti v lokalni kontekst ter spodbujati interakcijo prostovoljcev z lokalno skupnostjo in civilno družbo. Vrednost in koristi prostovoljstva v okviru Evropske solidarnostne enote bi bilo treba prostovoljcem priznavati z vrednotenjem učnih izidov.
- **Ustrezne ureditve usposabljanja in prostovoljstva**. Udeležencem je treba zagotoviti varne in dostojne pogoje za življenje in prostovoljstvo. Mladi in organizacije morajo podpisati dogovor o prostovoljskem delu, v katerem so navedene pravice in odgovornosti obeh strani ter vključuje jasno opredeljen sklop prostovoljskih nalog.
- **Neprofitnost.** V skladu s finančno uredbo upravičenci ne smejo imeti dobička od aktivnosti, ki se financirajo z dodeljenimi nepovratnimi sredstvi (za več informacij glej del E tega vodnika po programu). Poleg tega bi morale organizacije kriti tudi izdatke, ki jih imajo udeleženci zaradi sodelovanja v teh solidarnostnih aktivnostih, vendar udeleženci ne bi smeli prejemati plače ali imeti gospodarske koristi.

Poleg upoštevanja navedenih načel morajo organizacije, ki izvajajo prostovoljske aktivnosti, izvajati tudi naslednji sklop nalog in odgovornosti.

Organizacije morajo biti ob oddaji vloge za znak kakovosti sposobne dokazati svojo zmožnost izpolnjevanja nalog in odgovornosti, ki ustrezajo vlogi, za katero oddajajo vlogo.

[37] https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/internal-security/organised-crime-and-human-trafficking/together-against-trafficking-human-beings_sl

NALOGE IN ODGOVORNOSTI ORGANIZACIJ Z ZNAKOM KAKOVOSTI

Vodenje *(vodilna organizacija)*	▪ Zagotavljanje učinkovitega usklajevanja projekta v sodelovanju z vsemi drugimi sodelujočimi organizacijami. ▪ Zagotavljanje, da vse organizacije, udeležene v projektu, spoštujejo načela in standarde kakovosti, ki veljajo za prostovoljstvo. ▪ Oddaja vlog za nepovratna sredstva ter prevzem finančnih in administrativnih odgovornosti za celoten projekt v odnosu do nacionalne agencije. ▪ Izvajanje vseh ali nekaterih administrativnih nalog drugih vključenih organizacij. ▪ Porazdelitev nepovratnih sredstev med vse organizacije. ▪ Izvajanje spremljanja, poročanja in vrednotenja v skladu s postopki programa. ▪ Izvajanje aktivnosti razširjanja in obveščanja.
Pred aktivnostjo *(podporna vloga)*	▪ Izbiranje in usklajevanje registriranih kandidatov na portalu Evropske solidarnostne enote ali podpiranje registriranih kandidatov pri iskanju ustreznih priložnosti (to nalogo lahko prevzame tudi gostiteljska organizacija). ▪ Zagotovitev, da prostovoljec podpiše dogovor o prostovoljskem delu, ki vključuje komponento učenja in usposabljanja. ▪ Spodbujanje prostovoljca k vpisu in udeležbi v splošnem spletnem usposabljanju, ki je na voljo na portalu Evropske solidarnostne enote. ▪ Zagotavljanje, da prostovoljec prejme podporo za jezikovno pripravo (če je to primerno, podporo za izvedbo spletne jezikovne podpore in oceno s strani Komisije). ▪ Zagotovitev ustreznih priprav za prostovoljca pred odhodom, v skladu s potrebami posameznika in krogom usposabljanj in vrednotenj (v posebnih primerih lahko to nalogo prevzame tudi gostiteljska organizacija). ▪ Zagotovitev udeležbe prostovoljca v usposabljanju pred odhodom, če ga organizira nacionalna agencija ali center SALTO. ▪ Zagotovitev, da ima prostovoljec evropsko kartico zdravstvenega zavarovanja in je vključen v sistem obveznega zavarovanja, ki ga predvideva Evropska solidarnostna enota (če je ustrezno). ▪ Zagotovitev, da prostovoljec prejme informativno gradivo Evropske solidarnostne enote. ▪ Ohranjanje stika s prostovoljcem in gostiteljsko organizacijo skozi celotno aktivnost.
Med aktivnostjo *(gostiteljska vloga)*	*Učenje, mentorstvo in podpora* ▪ Zagotovitev, da se prostovoljec udeleži celotnega kroga usposabljanj in vrednotenj (če je ustrezno). ▪ Zagotovitev, da prostovoljec pravilno uporablja evropsko kartico zdravstvenega zavarovanja in da sistem zavarovanja uporablja le, kadar to zahtevajo okoliščine (če je ustrezno). ▪ Dajanje priložnosti prostovoljcu, da izvede dobro opredeljen sklop nalog, z omogočanjem vključitve nekaterih zamisli, ustvarjalnosti in izkušenj prostovoljca. ▪ Opredelitev jasnih učnih priložnosti za prostovoljca in skupaj z njim. ▪ Zagotavljanje podpore, koordinacije in smernic prostovoljcu v zvezi z nalogami. ▪ Zagotavljanje podpore prostovoljcem za razmislek o učnem procesu ter za opredelitev in evidentiranje učnih izidov s pomočjo orodij za vrednotenje na ravni EU, zlasti orodij Youthpass ali Europass ali nacionalnih orodij (to nalogo lahko prevzame tudi podporna organizacija). ▪ Podpiranje prostovoljcev, ki se udeležijo jezikovnih tečajev, če je to potrebno. ▪ Določitev mentorja, ki je odgovoren za to, da se prostovoljcem zagotovi: – podpora za razmislek o lastnih učnih izidih; – osebna podpora. ▪ Spodbujanje stikov z drugimi udeleženci Evropske solidarnostne enote, kadar koli je to mogoče. ▪ Zagotavljanje priložnosti za vključevanje v lokalno skupnost, spoznavanje drugih ljudi itd. *Življenjski in delovni pogoji* ▪ Zagotovitev primerne nastanitve in zdravih obrokov (ali nadomestila za prehrano) prostovoljcu, tudi med prazniki. ▪ Zagotovitev, da je prostovoljcu na voljo lokalni prevoz. ▪ Zagotovitev ustreznega tedenskega ali mesečnega denarnega nadomestila.
Po aktivnosti *(podporna vloga)*	▪ Zagotovitev podpore za ponovno vključevanje prostovoljca v domačo skupnost. ▪ Zagotovitev priložnosti prostovoljcu za izmenjavo izkušenj in deljenje učnih izidov. ▪ Spodbujanje sodelovanja prostovoljca pri razširjanju in uporabi rezultatov.

	▪ Zagotovitev smernic v zvezi s priložnostmi za nadaljnje izobraževanje, usposabljanje ali zaposlitev. ▪ Zagotovitev udeležbe prostovoljca na letnem srečanju Evropske solidarnostne enote.

KAJ JE ZNAK KAKOVOSTI ZA VODILNE ORGANIZACIJE?

Pridobitev znaka kakovosti za vodilne organizacije je osnovni pogoj za oddajo vloge za sredstva za izvajanje projektov prostovoljstva. Uspešne prijaviteljice za to vrsto znaka kakovosti bodo dobile poenostavljen dostop do financiranja za projekte prostovoljstva, kot je opisano v poglavju „Projekti prostovoljstva“, podpoglavje „Kako dostopati do financiranja?“, tega vodnika, odvisno od razpoložljivosti sredstev in ocen uspešnosti.

Organizacije, ki zaprosijo za vodilno vlogo, bodo morale v prijavnem obrazcu navesti svoje dolgoročne cilje, pričakovane koristi in pristop k vodenju projektov. Za zagotovitev realističnega načrtovanja lahko načrt aktivnosti, predložen v okviru prijave, zajema obdobje najmanj treh let ter se bo redno posodabljal.

Vloge za znak kakovosti za vodilne organizacije bodo ocenjene na podlagi meril za upravičenost, izbor, izključitev in dodelitev. Ustrezen razdelek v prijavnem obrazcu bo tudi ocenjen na podlagi dodatnih meril za dodelitev.

Da bi lahko prijaviteljica pridobila znak kakovosti za vodilne organizacije, mora imeti vzpostavljene ustrezne in učinkovite postopke in ukrepe za usklajevanje in izvajanje visokokakovostnih solidarnostnih aktivnosti v skladu z načrti. Za vlogo se ne zahtevajo predhodne izkušnje v Evropski solidarnostni enoti ali programu Erasmus+ (2014–2020).

Podelitev znaka kakovosti za vodilne organizacije je odvisna od uspešne vloge za znak kakovosti za gostiteljsko in/ali podporno vlogo (partnerske organizacije).

Organizacije, ki imajo znak kakovosti za voditeljsko/podporno vlogo, bodo lahko oddale vlogo za znak kakovosti za vodilne organizacije kadar koli v programskem obdobju.

KAKŠNA SO MERILA ZA OCENJEVANJE ZNAKA KAKOVOSTI?

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Upravičeni prijavitelji	Znak kakovosti – kateri koli javni ali zasebni subjekt, neprofitni ali profitni, na lokalni, regionalni, nacionalni ali mednarodni ravni, ki ima zakoniti sedež v državi članici EU, tretji državi, pridruženi programu, ali tretji državi, ki ni pridružena programu. Znak kakovosti za vodilne organizacije – kateri koli javni ali zasebni subjekt, neprofitni ali profitni, na lokalni, regionalni, nacionalni ali mednarodni ravni, ki ima najmanj eno leto zakoniti sedež v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ali katera koli mednarodna organizacija.
	Vloga za znak kakovosti bi se morala nanašati le na celotno organizacijo z vsemi njenimi oddelki in/ali podružnicami[38]. Skupine mladih niso upravičene.
Rok veljavnosti znaka kakovosti	Vse vrste znaka kakovosti veljajo za celotno trajanje programskega obdobja 2021–2027 na podlagi spremljanja skladnosti in rednih ponovnih ocen, ki jih bo izvedla nacionalna agencija. Po koncu programskega obdobja 2021–2027 ostane znak kakovosti veljaven do konca zadnje aktivnosti, v katero je vključena organizacija. Znak kakovosti za vodilne organizacije ostane veljaven do konca veljavnosti zadnjega sporazuma o nepovratnih sredstvih, ki ga podpiše organizacija upravičenka.
Kdaj se prijaviti?	Vloge se lahko oddajo kadar koli. Vodilne organizacije, ki so v prvem krogu razpisnega leta pripravljene predložiti vlogo za nepovratna sredstva, morajo vlogo za znak kakovosti za vodilne organizacije predložiti do 31. oktobra prejšnjega leta. Leta 2023 je rok izjemoma 31. december 2023.

[38] Oddelki v organizaciji ne morejo oddati vloge za ločene znake kakovosti. Znaki kakovosti se dodelijo na ravni organizacije (en pravni subjekt = en znak kakovosti).

Kje se prijaviti?	Pri nacionalni agenciji države, v kateri ima organizacija prijaviteljica sedež[39], kadar gre za organizacije s sedežem v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu. Mednarodne organizacije, ki nimajo sedeža v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, lahko vlogo oddajo pri kateri koli nacionalni agenciji. Pri ustreznem centru SALTO, kadar gre za organizacije s sedežem v tretji državi, ki ni pridružena programu: ▪ SALTO za jugovzhodno Evropo za organizacije s sedežem v državah Zahodnega Balkana; ▪ SALTO za vzhodno Evropo in Kavkaz za organizacije s sedežem v državah vzhodnega partnerstva, na ozemlju Rusije, kot je priznano z mednarodnim pravom, in na Norveškem; ▪ SALTO za evro-sredozemsko regijo za organizacije s sedežem v južnem Sredozemlju.
Merila za izključitev	Prijavnemu obrazcu mora biti priložena častna izjava s podpisom zakonitega zastopnika, za katero je na voljo predloga.

MERILA ZA IZBOR [LE ZA ZNAK KAKOVOSTI ZA VODILNE ORGANIZACIJE]

OPERATIVNA ZMOGLJIVOST

Dodelitev znaka kakovosti je odvisna od pozitivne ocene zmožnosti organizacije, da izvaja ustrezne naloge in odgovornosti. Vodilna organizacija mora imeti zadostno strokovno in operativno zmogljivost za izvedbo predlaganega načrta aktivnosti.

Operativna zmogljivost se bo preverila na podlagi vloge (vključno z informacijami o pretekli udeležbi prijaviteljice v programu Erasmus+ in/ali Evropski solidarnostni enoti) in dokumentov, predloženih v sistemu za registracijo organizacij. Prijaviteljice, ki v prijavnem obrazcu ne navedejo zahtevanih informacij, so lahko izključene. Nacionalna agencija si pridržuje pravico, da zahteva dodatna dokazila za preverjanje informacij iz vloge.

FINANČNA ZMOGLJIVOST

Organizacije, ki oddajo vlogo za vodilno organizacijo, morajo imeti stabilne in zadostne vire financiranja za nemoten potek rednih aktivnosti med izvajanjem predlaganega načrta aktivnosti. Vendar se finančna zmogljivost ne bo preverjala v okviru izbirnega postopka za znak kakovosti. Preverila se bo, ko bodo organizacije z znakom kakovosti oddale vlogo za nepovratna sredstva. Za več informacij glej del E tega vodnika.

MERILA ZA DODELITEV

Dodelitev znaka kakovosti mora biti v skladu z zgoraj navedenimi načeli in standardi kakovosti. Za oceno vlog se bodo uporabila naslednja merila za dodelitev. Nekatera merila so specifična za vlogo, za katero organizacija zaprosi.

Ustreznost	V kolikšni meri: ▪ so motivi organizacije za udeležbo v Evropski solidarnostni enoti prepričljivi in nazorno pojasnjeni; ▪ se cilji in redne aktivnosti organizacije nanašajo na vprašanja, relevantna za cilje Evropske solidarnostne enote, in imajo močno solidarnostno razsežnost. ▪ je predlog relevanten za spoštovanje in spodbujanje skupnih vrednot EU, kot so spoštovanje človekovega dostojanstva, svoboda, demokracija, enakost, pravna država in spoštovanje človekovih pravic ter boj proti kakršni koli diskriminaciji.
Kakovost ukrepov	V kolikšni meri organizacija spoštuje standarde kakovosti programa z: ▪ izborom in/ali vključitvijo udeležencev v aktivnosti s preglednim in pravičnim postopkom; ▪ zagotavljanjem ustreznih praktičnih in logističnih ureditev; ▪ zagotavljanjem ustrezne podpore udeležencem pred aktivnostjo, med njo in po njej, kot je ustrezno; ▪ zagotavljanjem, da udeleženci izpolnjujejo ustrezne zahteve glede preverjanja in opravijo posebne priprave, zlasti udeleženci, ki delajo z ranljivimi skupinami, v skladu z veljavno nacionalno zakonodajo; ▪ zagotavljanjem ustrezne osebne podpore za udeležence;

[39] Opomba: organizacije pod nadzorom nacionalnih organov druge države se prijavijo pri nacionalni agenciji države nadzora.

	▪ zagotavljanjem močne komponente učenja za udeležence ter priznavanja in vrednotenja učnih izidov; ▪ zagotavljanjem varnosti in varstva udeležencev in ciljnih skupin, v skladu z načelom izogibanja škodljivim aktivnostim; ▪ preprečevanjem nadomeščanja zaposlitve, rutinskih nalog in nalog z majhnim učnim učinkom; ▪ zasnovo in izvajanjem visokokakovostnih standardnih aktivnosti, ki se odzivajo na neizpolnjene družbene potrebe ter koristijo udeležencem, skupnostim in ciljnim skupinam; ▪ doseganjem, podpiranjem in vključevanjem mladih z manj priložnostmi.
Organizacijska zmogljivost	V kolikšni meri: ▪ je organizacija dokazala svojo zmožnost in zavezanost, da dodeli ustrezne virov za vodenje aktivnosti Evropske solidarnostne enote v skladu z veljavnimi standardi kakovosti; ▪ je organizacija predlagala ustrezne ukrepe za zagotovitev neprekinjenosti aktivnosti v primeru organizacijskih sprememb; ▪ organizacija dokazuje dober pristop k opredelitvi partnerjev in sodelovanju z njimi.

Dodatna merila za dodelitev zgolj za vodilne organizacije

Predlogi morajo doseči najmanj 60 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj polovico vseh možnih točk v vsaki od spodaj navedenih kategorij meril za dodelitev.

Strateški pristop *(največ 50 točk)*	V kolikšni meri: ▪ prijaviteljica oblikuje prepričljiv dolgoročni okvir za doseganje dobro opredeljenih ciljev, z jasnimi mejniki in ukrepi za prilagoditev; ▪ bodo navedeni cilji obravnavali pomembne družbene potrebe in so relevantni za cilje Evropske solidarnostne enote; ▪ so načrtovane aktivnosti primerne za izpolnjevanje opredeljenih potreb in ciljev; ▪ so predlagani cilji realni in dovolj ambiciozni glede na splošne cilje in zmogljivost; ▪ načrtovane aktivnosti prinašajo jasne koristi udeležencem, sodelujočim organizacijam in ciljnim skupinam ter imajo potencialen širši učinek (npr. na lokalni, regionalni, nacionalni in transnacionalni ravni); ▪ načrtovane aktivnosti in cilji izkazujejo evropsko dodano vrednost; ▪ si prijaviteljica želi oblikovati dostopne in vključujoče aktivnosti in/ali podpirati projekte in aktivnosti, ki dejavno obravnavajo vprašanje vključevanja in raznolikosti širše v družbi; ▪ si prijaviteljica prizadeva spodbujati okoljsko trajnostnost in odgovornost ter načrtuje vključitev trajnostnih in okolju prijaznih praks v aktivnosti; ▪ prijaviteljica načrtuje uporabo digitalnih orodij in metod za dopolnitev in izboljšanje aktivnosti.
Vodenje in usklajevanje projektov *(največ 50 točk)*	V kolikšni meri: ▪ organizacija zagotavlja kakovostno vodenje projektov, vključno z ustreznimi ukrepi za obveščanje in usklajevanje v sodelovanju s partnerji; ▪ so ukrepi za razširjanje izidov aktivnosti znotraj sodelujočih organizacij in zunaj njih ustrezni in visokokakovostni; ▪ so ukrepi za spremljanje in vrednotenje aktivnosti ustrezni in visokokakovostni.

KATERI SO UKREPI ZA SPREMLJANJE, POROČANJE IN ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI?

SPREMLJANJE IN POROČANJE

Znak kakovosti bo predmet redne ponovne ocene. Nacionalna agencija lahko organizira nadzorne obiske ali uradne preglede ali zahteva in oceni poročila o napredku, da spremlja uspešnost organizacij, oceni spoštovanje dogovorjenih standardov kakovosti in nudi podporo.

Uradni pregledi so lahko v obliki dokumentacijskih pregledov ali obiskov organizacije in vseh drugih prostorov, v katerih potekajo ali so potekale aktivnosti. Nacionalna agencija lahko prosi za pomoč nacionalne agencije ali zunanje strokovnjake v drugih državah, da preverijo in spremljajo aktivnosti, ki se izvajajo na njihovem območju.

Organizacije z znakom kakovosti morajo nacionalno agencijo obvestiti o vseh spremembah v svoji organizaciji, ki bi jih bilo treba upoštevati pri njihovem znaku kakovosti. Nacionalna agencija lahko ponovno oceni, ali organizacija še vedno izpolnjuje pogoje, na podlagi katerih ji je bil dodeljen znak kakovosti.

POSEBNA UREDITEV ZA ZNAKE KAKOVOSTI ZA VODILNO ORGANIZACIJO

Organizacije bodo morale vsaj enkrat med veljavnostjo znaka kakovosti za vodilno organizacijo:

- poročati o napredku pri doseganju svojih ciljev;
- poročati o tem, kako zagotavljajo spoštovanje standardov kakovosti;
- posodobiti svoj načrt aktivnosti.

Nacionalna agencija se lahko odloči, da bo hkrati ali ločeno zahtevala poročilo o napredku za različne zgoraj navedene elemente.

Lahko se tudi odloči, da zahteve glede poročanja o ciljih in standardih kakovosti nadomesti z nadzornim obiskom.

Nacionalna agencija lahko na podlagi uspešnosti organizacije, ugotovljene iz poročil, spremljanja in preverjanja zagotavljanja kakovosti, ali zaradi bistvenih sprememb v organizaciji spremeni število in časovni razpored poročil o napredku.

Organizacije, ki imajo znak kakovosti za vodilne organizacije, lahko zahtevajo, da se njihov znak kakovosti in načrt aktivnosti posodobita in ponovno ocenita. To se lahko opravi v dvoletnih časovnih presledkih med trajanjem njihovega znaka kakovosti. Zahtevki za upravne spremembe, ki ne vplivajo na načrte aktivnosti in ne zahtevajo ocene kakovosti, se lahko predložijo kadar koli.

POPRAVNI UKREPI

V primeru organizacij, ki se štejejo za zelo tvegane ali ki ne upoštevajo navodil in rokov nacionalne agencije, imajo zelo nizko uspešnost, ugotovljeno na podlagi poročil, spremljanja in preverjanja zagotavljanja kakovosti, ali večkrat kršijo pravila programa (tudi v okviru drugih ukrepov), lahko nacionalna agencija sprejme naslednje popravne ukrepe:

- začasna izključitev. Začasno izključene organizacije ne bodo več mogle sodelovati v programu, dokler ne sprejmejo ukrepov in izboljšajo uspešnosti. Začasno izključene organizacije z znakom kakovosti za vodilno organizacijo ne morejo več zaprositi za financiranje. Nacionalna agencija lahko tudi odpove nekatere ali vse obstoječe sporazume o nepovratnih sredstvih;
- opazovanje (samo za vodilne organizacije). Nacionalna agencija lahko omeji znesek financiranja, za katerega lahko zaprosi organizacija z znakom kakovosti za vodilne organizacije, če je ta predmet opazovanja. Organizacije, ki so prvič prejele to vrsto znaka kakovosti, so lahko predmet opazovanja, če je bilo med preverjanjem operativne zmogljivosti ugotovljeno, da obstaja tveganje nizkokakovostnega izvajanja.

Obdobje opazovanja ali začasne izključitve se bo nadaljevalo, dokler nacionalna agencija ne ugotovi, da so pogoji in zahteve glede kakovosti iz tega razpisa spet izpolnjeni in da je organizacija odpravila tveganje nizke uspešnosti.

Začasno izključene ali opazovane organizacije ne morejo oddati vloge za nov znak kakovosti.

PREKLIC

V primerih zelo slabe uspešnosti, neizpolnjevanja navodil in rokov nacionalne agencije ali ponavljajočih se kršitev pravil programa se znak kakovosti lahko odvzame. Nacionalna agencija bo ustrezno upoštevala vsak primer neskladnosti in bo organizacijo obvestila dovolj vnaprej, da bo ta imela dovolj časa za sprejetje popravnih ukrepov.

Poleg tega lahko nacionalne agencije prekličejo znak kakovosti, če organizacija preneha obstajati ali, v primeru vodilnih organizacij, po obdobju najmanj treh let, v katerem ni bila oddana nobena vloga za nepovratna sredstva.

SOLIDARNOSTNI PROJEKTI

KAJ JE SOLIDARNOSTNI PROJEKT?

Solidarnostni projekt je neprofitna solidarnostna aktivnost, ki jo začnejo, razvijejo in izvajajo mladi sami za obdobje od dveh do dvanajstih mesecev. Skupini vsaj petih mladih daje možnost, da izražajo solidarnost s prevzemanjem odgovornosti in zavezo, da bodo v svojo lokalno skupnost vnesli pozitivne spremembe. Projekt bi moral imeti jasno opredeljeno temo, ki jo želi skupina mladih skupaj raziskati in ki jo je treba prenesti v konkretne vsakodnevne aktivnosti projekta ter vključuje vse člane skupine. Solidarnostni projekti bi morali obravnavati ključne izzive znotraj skupnosti, kjer je primerno, tudi tiste, opredeljene skupaj v obmejnih regijah, in prinašati tudi evropsko dodano vrednost. Udeležba v solidarnostnem projektu je pomembna izkušnja v neformalnem učenju, s pomočjo katere lahko mladi okrepijo svoj osebni, izobrazbeni, družbeni in državljanski razvoj.

Solidarnostni projekt bo običajno vključeval naslednje faze:

- načrtovanje;
- pripravo;
- izvajanje aktivnosti;
- nadaljnje spremljanje (vključno z ocenjevanjem aktivnosti in izmenjavo rezultatov projekta).

KAKŠNI SO CILJI?

Solidarnostni projekt bi se moral jasno nanašati na **cilje in načela Evropske solidarnostne enote**, zlasti glede solidarnosti. Ta skupna vrednota zagotavlja potrebno enotnost za reševanje sedanjih in prihodnjih družbenih izzivov, s katerimi so se mladi Evropejci in Evropejke pripravljeni spopadati z izražanjem solidarnosti v praksi. Solidarnostni projekt bi lahko obravnaval mlade, ki se znajdejo v položaju, ki otežuje njihovo vključevanje v družbo. Solidarnostni projekt bi moral upoštevati tudi trajnostne in okolju prijazne prakse v načrtovanih aktivnostih.

Mladi bi morali prevzeti pobudo za odzivanje na vprašanja in izzive okrog sebe, zato bi moral biti solidarnostni projekt neposredno povezan z **lokalno skupnostjo**, v kateri živijo, čeprav lahko nekateri med njimi obravnavajo tudi regionalna ali celo nacionalna vprašanja. Nekateri solidarnostni projekti bi lahko obravnavali tudi skupne izzive, skupaj opredeljene v obmejnih regijah. Solidarnostni projekt bi moral imeti učinek na lokalno skupnost z obravnavanjem lokalnih vprašanj, osredotočanjem na določeno skupino ali razvijanjem lokalnih priložnosti (zlasti v skupnostih na podeželskih, izoliranih, marginaliziranih ali čezmejnih območjih), pa tudi z vključevanjem različnih akterjev in vzpostavljanjem novih partnerstev. Z določitvijo skupnih ciljev in medsebojnim sodelovanjem za njihovo doseganje lahko imajo skupnosti koristi od solidarnostnega projekta.

Poleg obravnavanja lokalnih izzivov bi moral solidarnostni projekt tudi izražati **evropsko dodano vrednost**, z obravnavanjem prednostnih nalog, opredeljenih na evropski ravni. Solidarnostni projekt bi moral izražati skupno skrb za teme v evropski družbi, kot so na primer vključevanje državljanov tretjih držav, podnebne spremembe ali aktivna demokratična udeležba. Evropska dodana vrednost se lahko izrazi prek katerega koli elementa solidarnostnega projekta, ki je povezan z evropskimi vprašanji, vrednotami in prednostnimi nalogami. Evropske prednostne naloge se bodo spodbujale tudi z izmenjavo rezultatov projekta. Pri čezmejnih projektih bi moralo biti jasno, kateri so skupni izzivi lokalnih skupnosti, ki živijo na obeh straneh meje in v bližini, ter kako bi lahko solidarnostni projekt z obravnavanjem teh izzivov koristil navedenim regijam[40].

Udeležba v solidarnostnem projektu bo za mlade prav tako pomembna **izkušnja v neformalnem učenju**. Spodbujati bi morala samoiniciativnost, aktivno evropsko državljanstvo in podjetniški duh. Zlasti bi lahko mladi, ki vodijo projekt, v praksi uveljavljali koncept socialnega podjetništva, z ustvarjanjem novih proizvodov ali storitev, ki prinašajo koristi za lokalno skupnost ali družbo na splošno in obravnavajo pomembne družbene izzive. Mladi bodo s prenosom svojih zamisli v prakso, spopadanjem z nepričakovanimi okoliščinami in iskanjem rešitev zanje ter preskušanjem inovativnih in ustvarjalnih ukrepov pridobili nove spretnosti in razvili svoje sposobnosti, izražali svojo ustvarjalnost in prevzemali odgovornost za svoja dejanja. Okrepili bodo svojo samozavest, samostojnost in motivacijo za učenje. Udeležba v vodenju in izvajanju solidarnostnega projekta bi lahko bila tudi prvi korak v samozaposlitev ali ustanovitev organizacij v solidarnostnem sektorju, neprofitnem sektorju ali mladinskem sektorju.

[40] Pri opredelitvi čezmejnih regij je dovoljena prožnost, saj lahko te vključujejo tudi morske regije, če so jasno opredeljeni skupni izzivi, ki jih bo projekt obravnaval.

KAKO VZPOSTAVITI SOLIDARNOSTNI PROJEKT?

Mladi, ki želijo oblikovati skupino za izvedbo solidarnostnega projekta, morajo biti registrirani na portalu Evropske solidarnostne enote. Največje število članov skupine ni določeno. Te aktivnosti se bodo izvajale v državi prebivališča prijavitelja, kar bo olajšalo zlasti udeležbo mladih, ki imajo lahko težave pri vključevanju v transnacionalne aktivnosti.

Skupina se bo samostojno odločila o delovnih metodah in načinu vodenja projekta. Eden od članov skupine bo prevzel vlogo zakonitega zastopnika, ki bo oddal vlogo (razen če organizacija vloži vlogo v imenu skupine). Skupina bo poskrbela za razdelitev nalog in odgovornosti, zagotovila učinkovito usklajevanje in komuniciranje med člani ter določila čas, potreben za izvedbo nalog, povezanih s cilji projekta. Delovne metode bi morale biti usmerjene v vključevanje vseh članov skupine v različnih fazah projekta in aktivnosti (priprava, izvajanje in izmenjava rezultatov). Faze bi morale biti jasno strukturirane s pomočjo časovnega razporeda projekta.

Skupina mladih, ki načrtujejo solidarnostni projekt, lahko zaprosi za pomoč **organizacijo** (kateri koli javni ali zasebni organ). Organizacija lahko v njihovem imenu zaprosi za nepovratna sredstva v okviru Evropske solidarnostne enote. Vloga organizacije bi morala biti administrativna za podpiranje skupine pri administrativnih in finančnih nalogah v življenjskem ciklu projekta. Vendar lahko zagotavlja tudi podporo in smernice pri opredelitvi in evidentiranju učnih izidov.

Mladim, ki izvajajo solidarnostni projekt, lahko podporo zagotovijo **inštruktorji**. Inštruktor je oseba, ki lahko ima izkušnje z mladinskim delom ter tako spremlja skupine mladih in podpira njihovo udeležbo v različnih fazah projekta. Inštruktor ni neposredno udeležen v solidarnostnem projektu, zato ni član skupine in lahko po potrebi prihaja iz organizacije, ki se prijavi v imenu skupine. Inštruktor spodbuja skupino mladih na tistih področjih in pri tistih temah, kjer potrebujejo podporo, da bi sami uspešno izvedli projekt, in lahko ima različne vloge glede na potrebe skupine. To bi bilo mogoče izvesti z rednimi posvetovalnimi pogovori z inštruktorjem med obdobjem projekta, občasnimi usposabljanji v zvezi s posameznimi temami ali kombinacijo obojega. Inštruktor lahko svetuje glede kakovostnega učnega procesa ter pomaga pri opredelitvi in evidentiranju učnih izidov ob koncu projekta. Skupino mladih lahko glede na njene potrebe podpira eden ali več inštruktorjev. Inštruktor načeloma dela s skupino mladih, ki se je prijavila, ne pa s ciljno skupino ali skupinami projekta.

Na primer, inštruktor je lahko tisti, na katerega se lahko člani skupine obrnejo v primeru dvomov, vprašanj ali konfliktov v skupini; lahko je trener, ki vodi delavnice o vodenju projektov; skupino poduči o določenih spretnostih, potrebnih za projekt; lahko je oseba, ki podpira in spremlja učni proces.

V različnih fazah projekta bi morala skupina razmisliti o **učnem procesu**, s katerim ima ali je imela izkušnje. V fazi načrtovanja projekta bi bilo treba učne cilje obravnavati skupaj s splošnimi cilji projekta. Med izvajanjem se spodbuja redno izražanje mnenj, proti koncu projekta pa bi morala skupina razmisliti o ukrepih, ki bi omogočili prepoznavnost učnih izidov. Za priznavanje in ovrednotenje teh učnih izidov se priporoča uporaba orodja Youthpass in z njim povezan razmislek o učnem procesu.

Skupina bi morala skupaj razmisliti o ukrepih, namenjenih prepoznavnosti njenega projekta in prepoznavnosti Evropske solidarnostne enote na splošno. Razmisliti bi morala tudi o **nadaljnjih ukrepih**. To pomeni, da bi moral biti projekt zasnovan za zagotavljanje dolgoročne usmeritve in načrtovan za doseganje učinkov po koncu projekta. Da bi bili projekt in njegovi rezultati bolj trajnostni, se od skupine pričakuje, da bo izvedla končno oceno. To bi moralo omogočiti oceno, ali so cilji projekta doseženi in ali so pričakovanja skupine izpolnjena, ter oceno splošnega uspeha. Skupina bi morala razmisliti o načinih izmenjave rezultatov projekta in o tem, s kom bi si jih bilo treba izmenjati.

PREDNOSTNE NALOGE

VKLJUČEVANJE IN RAZNOLIKOST

Evropska solidarnostna enota si prizadeva za spodbujanje enakih možnosti ter dostopa, vključevanja in pravičnosti. Mladi, ki izvajajo solidarnostni projekt, bi morali zasnovati dostopne in vključujoče aktivnosti ter ob tem upoštevati potrebe udeležencev z manj priložnostmi. Posebna sredstva za udeležbo ljudi z manj priložnostmi so na voljo tako članom skupine kot tudi ciljni skupini.

VARSTVO OKOLJA, TRAJNOSTNI RAZVOJ IN PODNEBNI UKREPI

Solidarnostni projekti bi morali med udeleženci spodbujati okoljsko trajnostno in odgovorno vedenje ter ozaveščati o pomenu ukrepov za zmanjšanje ali nadomestitev okoljskega odtisa aktivnosti. Solidarnostne projekte bi bilo treba načrtovati in izvesti ob upoštevanju okoljskega vidika, na primer z vključitvijo trajnostnih praks, kot sta zmanjšanje količine odpadkov in recikliranje, ter z uporabo trajnostnih prevoznih sredstev.

DIGITALNA PREOBRAZBA

Evropska solidarnostna enota podpira vključitev digitalnih orodij in učnih metod v solidarnostne projekte. Skupine mladih, ki izvajajo solidarnostne projekte, se spodbuja k uporabi digitalnih orodij in učnih metod za dopolnitev fizičnih aktivnosti in izboljšanje kakovosti projekta.

UDELEŽBA V DEMOKRATIČNEM ŽIVLJENJU

Evropska solidarnostna enota podpira vključevanje sodelovalne razsežnosti v solidarnostne projekte, kar mladim ponuja ustrezne priložnosti za aktivno vključitev in sodelovanje pri zasnovi in izvajanju projektnih aktivnosti kot pot do odkrivanja prednosti aktivnega državljanstva in udeležbe v demokratičnem življenju.

KAKŠNA SO MERILA ZA OCENJEVANJE PROJEKTOV?

MERILA ZA UPRAVIČENOST IN INFORMACIJE V ZVEZI Z VLOGO

Kdo izvaja projekt?	Skupina, ki jo sestavlja vsaj pet mladih, starih od 18 do 30 let[41], ki zakonito prebivajo v eni in isti državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, in so se registrirali na portalu Evropske solidarnostne enote. Največje število članov skupine ni določeno.
Kdo lahko vloži vlogo?	Skupina, ki bo izvajala projekt. Eden od mladih v skupini prevzame vlogo zakonitega zastopnika in odgovornost za oddajo vloge. Kateri koli javni ali zasebni organ z zakonitim sedežem v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, v imenu skupine, ki bo izvajala projekt.
Kraj izvajanja projektov	Projekt je treba izvajati v državi prijavitelja. Če projekt obravnava čezmejne izzive, se lahko aktivnosti projekta izvajajo tudi v čezmejnih regijah držav članic EU, tretjih držav, pridruženih programu, in tretjih držav, ki niso pridružene programu, ki mejijo na državo prijavitelja.
Trajanje projektov	2 do 12 mesecev.
Kje se prijaviti?	Pri nacionalni agenciji države, v kateri prijavitelj zakonito prebiva.
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do naslednjih datumov: ▪ do 20. februarja do 12. ure (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 1. junijem in 31. decembrom istega leta; ▪ (neobvezni krog) do 7. maja do 12. ure (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 1. avgustom in 31. decembrom istega leta; ▪ do 1. oktobra do 12. ure (opoldne po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 1. januarjem in 31. majem naslednjega leta. Nacionalne agencije lahko organizirajo tri kroge izbirnega postopka in razpišejo tri navedene roke ali pa le prvega (20. februar) in zadnjega (1. oktober). Te informacije bodo objavljene na spletišču posamezne nacionalne agencije.
Kako se prijaviti?	Za podrobnosti o postopku prijave glej del E tega vodnika.
Merila za izključitev	Prijavnemu obrazcu mora biti priložena častna izjava s podpisom zakonitega zastopnika, za katero je na voljo predloga.

[41] Na datum začetka projekta morajo biti udeleženci stari vsaj 18 let in ne smejo biti starejši od 30 let.

MERILA ZA IZBOR

Glej koraka 2 in 3 dela E vodnika.

MERILA ZA DODELITEV

Za upoštevanje pri dodeljevanju sredstev morajo predlogi doseči vsaj 60 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj polovico vseh možnih točk v vsaki od spodaj navedenih kategorij meril za dodelitev.

V primeru izenačenih predlogov bodo prednost imeli predlogi z največ točkami v kategoriji „ustreznost, smotrnost in učinki“, nato v kategoriji „kakovost vodenja projekta“ in nato v kategoriji „kakovost zasnove projekta“.

Ustreznost, smotrnost in učinki *(največ 40 točk)*	▪ Ustreznost projekta glede na cilje in prednostne naloge Evropske solidarnostne enote. ▪ V kakšnem obsegu se pri projektu upoštevajo načela Evropske solidarnostne enote. ▪ V kakšnem obsegu projekt zagotavlja evropsko dodano vrednost z obravnavo relevantnih tem. ▪ Ustreznost projekta glede na potrebe članov skupine. ▪ Ustreznost projekta glede na potrebe ciljne skupine (če obstaja) in lokalnih skupnosti. ▪ Potencialni učinek projekta na člane skupine, vključno z njihovimi osebnimi in podjetniškimi spretnostmi ter socialno vključenostjo. ▪ Potencialni učinek na ciljno skupino (če obstaja) in lokalne skupnosti. ▪ V kakšnem obsegu je predlog relevanten za spoštovanje in spodbujanje skupnih vrednot EU, kot so spoštovanje človekovega dostojanstva, svoboda, demokracija, enakost, pravna država in spoštovanje človekovih pravic ter boj proti kakršni koli diskriminaciji.
Kakovost zasnove projekta *(največ 40 točk)*	▪ Usklajenost ciljev projekta in predlaganih aktivnosti. ▪ V kakšnem obsegu so projekt mladi zasnovali, razvili in izvedli. ▪ V kakšnem obsegu sestava skupine omogoča doseganje ciljev projekta. ▪ Udeležba članov skupine v različnih fazah projekta. ▪ Jasnost, celovitost in kakovost vseh faz projekta (načrtovanje, priprava, izvajanje, vrednotenje in izmenjava rezultatov). ▪ V kakšnem obsegu so učni proces in učni izidi projekta premišljeni, opredeljeni in evidentirani, zlasti z orodjem Youthpass. ▪ V kolikšni meri projekt vključuje trajnostne in okolju prijazne prakse ter dostopne in vključujoče aktivnosti ter v kolikšni meri se v njegovem okviru uporabljajo digitalna orodja in metode za dopolnjevanje in izboljšanje aktivnosti.
Kakovost vodenja projekta *(največ 20 točk)*	▪ Praktične ureditve, vodenje, sodelovanje in obveščanje med člani skupine. ▪ Ukrepi za ocenjevanje izidov projekta. ▪ Ukrepi, namenjeni prepoznavnosti projekta tudi med drugimi, ki ne sodelujejo v njem. ▪ Ukrepi za izmenjavo izidov projekta.

KAKŠNI SO UPRAVIČENI STROŠKI IN VELJAVNA PRAVILA FINANCIRANJA?

Upravičeni stroški		Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Stroški vodenja projekta	Stroški, povezani z vodenjem in izvajanjem projekta (npr. priprava, izvajanje aktivnosti, vrednotenje, razširjanje in aktivnosti nadaljnjega spremljanja).	Prispevek na podlagi stroškov na enoto	630 EUR na mesec	Glede na trajanje solidarnostnega projekta.
Stroški dela inštruktorja	Stroški, povezani z vključitvijo inštruktorja v projekt.	Prispevek na podlagi stroškov na enoto	B1 na dan dela. Največ 12 dni.	Glede na državo prijavitelja in delovne dni. Opredelitev delovnega dne je odvisna od nacionalne zakonodaje države prijaviteljice. Pogoj: Zahtevek za finančno podporo za kritje stroškov dela inštruktorja mora biti utemeljen v prijavnem obrazcu. Trajanje dela inštruktorja ni povezano s trajanjem projekta.
Izredni stroški	Stroški za podpiranje udeležbe mladih z manj priložnostmi (članov skupine, ki izvajajo projekt). Stroški za podpiranje udeležbe ljudi z manj priložnostmi, ki so ciljna skupina projekta.	Dejanski stroški	100 % upravičenih stroškov	Pogoj: Zahtevki za finančno podporo za kritje izrednih stroškov morajo biti ustrezno utemeljeni in obrazloženi v prijavnem obrazcu vloge ter odobreni s strani nacionalne agencije. Zahtevek za finančno podporo za kritje izrednih stroškov za ljudi z manj priložnostmi, ki so ciljna skupina projekta, ne sme presegati 7 000 EUR na projekt.

KAKŠNI SO STROŠKI NA ENOTO NA DAN DELA?

	Stroški dela inštruktorja (v EUR na dan)
	B1
Avstrija, Belgija, Danska, Finska, Francija, Nemčija, Islandija, Irska, Italija, Lihtenštajn, Luksemburg, Nizozemska, Švedska	255
Ciper, Češka, Estonija, Grčija, Latvija, Malta, Portugalska, Slovaška, Slovenija, Španija	227
Bolgarija, Hrvaška, Madžarska, Litva, Severna Makedonija, Poljska, Romunija, Turčija	137

DEL C – SODELOVANJE MLADIH V SOLIDARNOSTNIH AKTIVNOSTIH, POVEZANIH S HUMANITARNO POMOČJO

V tem poglavju bodo bralci našli pomembne informacije in merila za znak kakovosti za prostovoljstvo na področju humanitarne pomoči ter informacije in merila za sodelovanje v Evropski prostovoljski enoti za humanitarno pomoč (prostovoljstvo na področju humanitarne pomoči).

To poglavje bo vsebovalo zlasti naslednje informacije:

- opis znaka kakovosti za prostovoljstvo na področju humanitarne pomoči;
- opis ciljev, pričakovanega učinka in podprtih aktivnosti v okviru Evropske prostovoljske enote za humanitarno pomoč;
- preglednice z merili, ki se uporabljajo za ocenjevanje vlog za projekte;
- dodatne informacije o elementih kakovosti aktivnosti;
- opis pravil za dodelitev sredstev.

Prijaviteljem se priporoča, da pred oddajo vloge skrbno preberejo celotno poglavje.

KATERI UKREPI SO PODPRTI?

V okviru tega sklopa Evropska solidarnostna enota podpira prostovoljstvo v solidarnostnih aktivnostih, povezanih s humanitarno pomočjo.

Glede na precejšnje povečanje globalnih humanitarnih potreb ter za krepitev spodbujanja solidarnosti in prepoznavnosti humanitarne pomoči med državljani in državljankami Unije obstaja potreba po razvoju solidarnosti med državami članicami in s tretjimi državami, prizadetimi zaradi nesreč, ki jih povzroči človek, ali naravnih nesreč. Prispevanje k pomoči za ljudi in skupnosti zunaj Unije, ki potrebujejo humanitarno pomoč, na podlagi temeljnih načel nevtralnosti, človečnosti, neodvisnosti in nepristranskosti, je pomemben izraz solidarnosti.

Ukrepi, ki se izvajajo v okviru Evropske prostovoljske enote za humanitarno pomoč, prispevajo k zagotavljanju humanitarne pomoči na podlagi potreb, ki je namenjena ohranjanju življenj, preprečevanju in lajšanju človeškega trpljenja in ohranjanju človekovega dostojanstva ter h krepitvi zmogljivosti in odpornosti ranljivih skupnosti ali skupnosti, ki so jih prizadele nesreče. Projekti prostovoljstva na področju humanitarne pomoči, financirani v okviru tega sklopa, bodo mladim med 18. in 35. letom starosti zagotovili priložnosti za sodelovanje v prostovoljskih aktivnostih, namenjenih podpori operacijam humanitarne pomoči. Take aktivnosti bodo mladim omogočile izvajanje nalog, potrebnih za podpiranje aktivnosti, ki jih izvaja njihova gostiteljska organizacija.

Za zagotovitev varnosti mladih lahko prostovoljstvo v okviru tega sklopa poteka le v državah:

- kjer se izvajajo aktivnosti in operacije humanitarne pomoči ter
- kjer ne potekajo mednarodni ali nemednarodni oboroženi spopadi[42].

[42] Člen 10(2) UREDBE (EU) 2021/888 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 20. maja 2021 o vzpostavitvi programa Evropska solidarnostna enota ter razveljavitvi uredb (EU) 2018/1475 in (EU) št. 375/2014.

ZNAK KAKOVOSTI ZA PROSTOVOLJSTVO NA PODROČJU HUMANITARNE POMOČI

KAJ JE ZNAK KAKOVOSTI?

Znak kakovosti za prostovoljstvo na področju humanitarne pomoči potrjuje, da je organizacija zmožna izvesti visokokakovostne solidarnostne aktivnosti v skladu z načeli, cilji in zahtevami ukrepa „Evropska prostovoljska enota za humanitarno pomoč“. Pridobitev tega znaka kakovosti je osnovni pogoj za sodelovanje le v prostovoljskih aktivnostih, ki podpirajo operacije humanitarne pomoči.

KATERE SO RAZLIČNE VRSTE ZNAKA KAKOVOSTI?

Ob oddaji vloge za znak kakovosti za prostovoljstvo na področju humanitarne pomoči lahko organizacije prijaviteljice izberejo eno od naslednjih vlog:

- **podporna vloga** – vključuje podpiranje, pripravo in/ali usposabljanje udeležencev pred odhodom, posredovanje med njimi in njihovimi gostiteljskimi organizacijami in/ali zagotavljanje podpore udeležencem ob vrnitvi po koncu izvajanja njihove aktivnosti. Podporna vloga organizacijam omogoča tudi, da predložijo vloge projektov in usklajujejo partnerstva za projekte prostovoljstva na področju humanitarne pomoči;
- **gostiteljska vloga** – zajema celoten nabor aktivnosti, povezanih z gostiteljstvom udeleženca Evropske solidarnostne enote, vključno s pripravo programa aktivnosti mladega udeleženca ter zagotovitvijo smernic in podpore udeležencu v vseh fazah, kot je ustrezno.

KAKO DELUJE?

Znak kakovosti za prostovoljstvo na področju humanitarne pomoči se dodeli na podlagi izbirnega postopka, ki ima tri glavne faze: oddaja vloge, ocena in dodelitev.

Vloge za znak kakovosti za prostovoljstvo na področju humanitarne pomoči se lahko oddajo stalno (tj. kadar koli) med programskim obdobjem, in sicer **Izvajalski agenciji, ki je edini izvajalski organ za ta ukrep**. Vloge bodo ocenjene v določenih intervalih, v skladu z letnim razporedom, ki je usklajen z razporedom razpisa za projekte prostovoljstva na področju humanitarne pomoči.

Vloge bodo ocenjene na podlagi meril za sprejemljivost, upravičenost, izbor, izključitev in dodelitev (več informacij o merilih za sprejemljivost, izbor in izključitev je na voljo v delu E tega vodnika). Uspešnim organizacijam bo dodeljen znak kakovosti za prostovoljstvo na področju humanitarne pomoči. Izvajalska agencija bo dodelila ta znak kakovosti in spremljala skladnost, lahko pa izvaja tudi redne ponovne ocene. Znak kakovosti bo veljal celotno trajanje programskega obdobja, vse do konca zadnjega projekta, pri katerem organizacija sodeluje.

Za lažje iskanje partnerjev in oblikovanje konzorcijev za projekte so profili vseh organizacij s tem znakom kakovosti objavljeni v podatkovni zbirki[43] organizacij z znakom kakovosti na portalu Evropske solidarnostne enote. Za opredelitev potencialnih partnerjev je na voljo orodje za iskanje partnerjev na portalu za financiranje in javne razpise[44].

ODDAJA VLOGE ZA ZNAK KAKOVOSTI V IMENU GOSTITELJSKIH ORGANIZACIJ

Organizacija, ki odda vlogo za znak kakovosti v podporni ali gostiteljski vlogi, lahko zaprosi tudi za gostiteljsko vlogo v imenu svojih podružnic, s katerimi si deli isto pravno osebo, v tistih regijah tretjih držav, kjer se izvajajo aktivnosti in operacije humanitarne pomoči ter kjer ne potekajo mednarodni ali nemednarodni oboroženi spopadi.

Ta postopek je namenjen v pomoč večjim organizacijam, ki imajo več podružnic, tudi kadar se nahajajo v različnih državah.

Organizacija prijaviteljica je odgovorna za kakovost in varnost aktivnosti, ki jih zagotavlja gostiteljska organizacija, v imenu katere podporna organizacija odda vlogo.

[43] https://youth.europa.eu/volunteering/organisations_sl
[44] https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/how-to-participate/partner-search

KATERI SO STANDARDI KAKOVOSTI?

Evropska solidarnostna enota s postopkom dodelitve znaka kakovosti zagotavlja visokokakovostne prostovoljske aktivnosti. Sodelujoče organizacije morajo spoštovati naslednja načela in standarde:

- **Enake možnosti in nediskriminacija**. Prostovoljci se izberejo pravično, pregledno in nepristransko, ne glede na njihov spol, narodnost, vero, spolno usmerjenost, politična prepričanja ali invalidnost. Ne zahtevajo se predhodne kvalifikacije, raven izobrazbe, posebne izkušnje ali znanje jezika. Za spodbujanje vključevanja mora biti udeležba v prostovoljskih aktivnostih za prostovoljca brezplačna. Aktivnosti morajo spoštovati načela iz člena 9 Konvencije ZN o pravicah invalidov.
- **Preprečevanje nadomeščanja zaposlitve**. Prostovoljske aktivnosti ne smejo nadomeščati pripravništva ali zaposlitve, da se preprečijo kakršni koli škodljivi učinki na potencialno ali obstoječo plačano zaposlitev. Udeležba prostovoljcev bi morala dopolnjevati delo plačanega osebja. Prostovoljci ne bi smeli nadomeščati plačanega osebja, nižati plače ali ogroziti pogojev opravljanja dela.
- **Izogibanje škodljivim aktivnostim.** Zagotoviti je treba varnost in varovanje mladih, sodelujočih organizacij in ciljnih skupin. Taka varnost in varovanje bi morala vključevati ustrezne zahteve glede preverjanja za prostovoljce, ki delajo z ranljivimi skupinami, v skladu z veljavno nacionalno zakonodajo. Prostovoljske aktivnosti bi bilo treba izvajati z ustreznim upoštevanjem učinka nepredvidljivih okoliščin, kot so okoljske krize, konflikti ali pandemije. Aktivnosti bi morale spoštovati načela iz smernic EU za spodbujanje in varstvo otrokovih pravic[45].
- **Zagotavljanje visokokakovostnih, enostavno dostopnih in vključujočih aktivnosti**. Prostovoljske naloge bi morale mladim omogočiti, da razvijejo znanja, spretnosti in kompetence za osebni, družbeni in državljanski razvoj. Posebna pozornost bo namenjena zmogljivosti gostiteljskih organizacij v tretjih državah in potrebi po vključevanju aktivnosti prostovoljcev v lokalni kontekst ter omogočanju interakcije prostovoljcev z lokalnimi humanitarnimi akterji, gostiteljsko skupnostjo in civilno družbo. Vrednost in koristi prostovoljstva v okviru Evropske solidarnostne enote bi bilo treba prostovoljcem priznavati z vrednotenjem učnih izidov.
- **Ustrezne ureditve usposabljanja, dela in prostovoljstva**. Prostovoljcem je treba zagotoviti varne in dostojne življenjske in delovne pogoje. Mladi in organizacije morajo podpisati dogovor o prostovoljskem delu, v katerem so navedene pravice in odgovornosti obeh strani ter vključuje jasno opredeljen sklop prostovoljskih nalog.
- **„Neprofitnost“.** V skladu s finančno uredbo upravičenci ne smejo imeti dobička od aktivnosti, ki se financirajo z dodeljenimi nepovratnimi sredstvi. Poleg tega bi moralo prostovoljstvo kriti tudi izdatke, ki jih imajo udeleženci zaradi sodelovanja v teh solidarnostnih aktivnostih, vendar udeleženci ne bi smeli prejemati plače ali imeti gospodarske koristi.

NALOGE IN ODGOVORNOSTI ORGANIZACIJ Z ZNAKOM KAKOVOSTI ZA PROSTOVOLJSTVO NA PODROČJU HUMANITARNE POMOČI

Poleg skladnosti z navedenimi načeli morajo organizacije, ki izvajajo projekte prostovoljstva na področju humanitarne pomoči, za zagotavljanje visoke kakovosti aktivnosti opravljati posebne naloge in prevzeti posebne odgovornosti. Organizacije morajo biti ob oddaji vloge za znak kakovosti sposobne dokazati svojo zmožnost izpolnjevanja nalog in prevzemanja odgovornosti, ki ustrezajo vlogi, za katero oddajajo vlogo, kot je navedeno v nadaljevanju. Seznam ni izčrpen in v nekaterih primerih se lahko sklop nalog in odgovornosti gostiteljskih organizacij prekriva s tistim, ki velja za podporne organizacije, brez poseganja v splošno kakovost aktivnosti.

[45] https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/internal-security/organised-crime-and-human-trafficking/together-against-trafficking-human-beings_sl

ORGANIZACIJE, KI ODDAJO VLOGO ZA PODPORNO VLOGO

Vodenje	▪ Zagotavljanje skladnosti z uredbo o Evropski solidarnostni enoti, zlasti s členi in uvodnimi izjavami, ki se nanašajo na prostovoljstvo v okviru Evropske prostovoljske enote za humanitarno pomoč. ▪ Za koordinatorje: Zagotavljanje učinkovitega usklajevanja v sodelovanju z vsemi drugimi sodelujočimi organizacijami. ▪ Priprava ocene tveganja/varnostnih postopkov/načrta za evakuacijo. ▪ Izvajanje spremljanja, poročanja in vrednotenja v skladu s postopki programa. ▪ Izvajanje aktivnosti razširjanja in obveščanja.
Pred aktivnostjo	▪ Zagotavljanje izbirnega postopka v skladu z načeli za preglednost in enako obravnavo. ▪ Izbor usposobljenih mladih s portala Evropske solidarnostne enote. ▪ Zagotavljanje, da prostovoljec podpiše sporazum o prostovoljstvu[46]. ▪ Zagotavljanje, da prostovoljec prejme podporo za jezikovno pripravo (če je to primerno, podporo za izvedbo spletnega jezikovnega tečaja in oceno s strani Komisije). ▪ Opredelitev učnih potreb in določitev učnih ciljev. ▪ Zagotavljanje ustrezne priprave za prostovoljce pred odhodom, glede na potrebe posameznika in prilagojeno posebnim značilnostim projekta, aktivnosti in državi gostiteljici ter v skladu s krogom usposabljanj in vrednotenj. ▪ Zagotavljanje podpore prostovoljcem za razmislek o učnem procesu ter za opredelitev in evidentiranje učnih izidov s pomočjo orodij za vrednotenje na ravni EU, zlasti orodij Youthpass, Europass ali nacionalnih orodij. ▪ Spodbujanje prostovoljca k vključitvi v splošno spletno usposabljanje, ki je na voljo na portalu Evropske solidarnostne enote. ▪ Zagotavljanje, da prostovoljci izpolnjujejo ustrezne zahteve glede preverjanja in opravijo posebne priprave, zlasti prostovoljci, ki sodelujejo v aktivnostih z ranljivimi skupinami, v skladu z veljavno nacionalno zakonodajo. ▪ Zagotavljanje udeležbe prostovoljcev v usposabljanju pred odhodom, vključno z varnostnimi navodili. ▪ Zagotavljanje, da prostovoljec pred odhodom opravi zdravniški pregled. ▪ Zagotavljanje, da ima prostovoljec obvezno zavarovanje, kot ga predvideva enota. ▪ Zagotavljanje, da prostovoljec razume pogoje zavarovanja. ▪ Zagotavljanje, da ima prostovoljec vse potrebne vizume/dovoljenje za prebivanje ali kateri koli drug dokument, ki se zahteva za prostovoljske aktivnosti v državi gostiteljske organizacije. ▪ Zagotavljanje, da prostovoljec prejme informativno gradivo Evropske solidarnostne enote. ▪ Ureditev ali olajšanje potovanja v državo, v kateri poteka prostovoljska aktivnost, ali iz nje. ▪ Sprejetje potrebnih ukrepov za zagotovitev varnosti in varovanja prostovoljcev. ▪ Določitev kontaktne osebe za podporo prostovoljcu in ohranjanje stika s prostovoljcem in gostiteljsko organizacijo skozi celotno obdobje izvajanja aktivnosti. ▪ Podpora prostovoljcu pri privajanju in prehodu na novo okolje. ▪ Zagotavljanje potrebne dodatne podpore prostovoljcu in gostiteljski organizaciji, zlasti kadar so prostovoljci mladi z manj priložnostmi.
Med aktivnostjo	▪ Za koordinatorje: Usklajevanje z gostiteljskimi organizacijami za zagotovitev, da projekt napreduje v skladu z načrtom. ▪ Udeležba pri vmesnem vrednotenju in zaključnem pregledu. ▪ Zagotavljanje pomoči v obliki mediacije v primeru nesoglasja med gostiteljsko organizacijo in prostovoljcem.
Po aktivnosti	▪ Zagotovitev zdravstvenega in psihološkega pregleda prostovoljcev. ▪ Zagotovitev podpore za pomoč pri ponovnem vključevanju prostovoljca v domačo skupnost. ▪ Zagotovitev priložnosti prostovoljcu za izmenjavo izkušenj in deljenje učnih izidov. ▪ Spodbujanje sodelovanja prostovoljca pri razširjanju in uporabi rezultatov. ▪ Zagotovitev smernic v zvezi s priložnostmi za nadaljnje izobraževanje, usposabljanje ali zaposlitev.

[46] Glej poglavje „Drugi podporni ukrepi – sporazum z udeleženci“.

	▪ Zagotovitev udeležbe prostovoljca na letnem srečanju Evropske solidarnostne enote.

ORGANIZACIJE, KI ODDAJO VLOGO ZA GOSTITELJSKO VLOGO

Vodenje	▪ Zagotavljanje skladnosti z uredbo o Evropski solidarnostni enoti, zlasti s člani in uvodno izjavo, ki se nanašajo na prostovoljstvo v okviru Evropske prostovoljske enote za humanitarno pomoč.
Pred aktivnostjo	▪ Sodelovanje, v skladu s potrebami, s koordinatorjem in podporno organizacijo pri pripravi aktivnosti in zlasti pri pripravi prostovoljcev za prostovoljske aktivnosti, ki jih bodo izvajali.
Med aktivnostjo	*Učenje, mentorstvo in podpora* ▪ Zagotavljanje, da se prostovoljec udeleži usposabljanja ob prihodu, vključno z varnostnimi navodili. ▪ Zagotavljanje vmesnega vrednotenja. ▪ Zagotavljanje, da se prostovoljec udeleži celotnega kroga usposabljanj in vrednotenj (če je ustrezno). ▪ Dajanje priložnosti prostovoljcu, da izvede dobro opredeljen sklop nalog, z omogočanjem vključitve nekaterih zamisli, ustvarjalnosti in izkušenj prostovoljca. ▪ Opredelitev jasnih učnih priložnosti za prostovoljca in skupaj z njim. ▪ Zagotavljanje podpore, koordinacije in smernic prostovoljcu v zvezi z nalogami s pomočjo izkušenega osebja. ▪ Zagotavljanje podpore prostovoljcem v učnem procesu. ▪ Podpiranje prostovoljcev, ki se udeležijo jezikovnih tečajev, če je to potrebno. ▪ Določitev mentorja, ki je odgovoren za to, da se prostovoljcem zagotovi: – podpora za razmislek o lastnih učnih izidih; – osebna podpora. *Življenjski in delovni pogoji prostovoljstva* ▪ Podpiranje prostovoljcev pri pridobitvi vizuma in/ali dovoljenja za prebivanje ali drugih zakonsko zahtevanih dokumentov za prostovoljsko aktivnost. ▪ Zagotavljanje varnosti in varovanja udeležencev v skladu z odobrenimi postopki/načrtom za evakuacijo. ▪ Zagotavljanje ustreznih življenjskih in delovnih pogojev za prostovoljca. ▪ Olajšanje vključevanja prostovoljcev v lokalno skupnost in interakcije z izseljensko skupnostjo. ▪ Zagotavljanje preprečevanja konfliktov, mediacije in dobrega počutja, vključno s psihološko podporo, če je potrebna. ▪ Zagotavljanje, da je prostovoljcu na voljo lokalni prevoz. ▪ Zagotavljanje dostopa do komunikacijskih sredstev za stik s partnerji konzorcija, drugimi prostovoljci Evropske solidarnostne enote in bližnjimi sorodniki. ▪ Zagotavljanje dogovorjenih finančnih prispevkov prostovoljcu. ▪ Zagotavljanje potrebne dodatne podpore prostovoljcem, zlasti kadar so to mladi z manj priložnostmi.
Po aktivnosti	▪ Zagotavljanje zaključnega pregleda uspešnosti in poročanja prostovoljcu. ▪ Nadaljnje spremljanje in ocena ukrepa s koordinatorjem in/ali podporno organizacijo takoj po zaključku prostovoljske aktivnosti. ▪ Prispevanje k učinku in razširjanju rezultatov ter podpora končni oceni projekta.

KAKŠNA SO MERILA ZA OCENJEVANJE ZNAKA KAKOVOSTI?

MERILA ZA UPRAVIČENOST IN INFORMACIJE V ZVEZI Z VLOGO

Upravičeni prijavitelji	Znak kakovosti za podporno vlogo – mednarodne organizacije[47] in katera koli organizacija z zakonitim sedežem v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu. Znak kakovosti za gostiteljsko vlogo – katera koli organizacija, ki deluje v tistih regijah tretjih držav, kjer se izvajajo aktivnosti in operacije humanitarne pomoči ter kjer ne potekajo mednarodni ali nemednarodni oboroženi spopadi.
	Vloga za znak kakovosti bi se morala nanašati le na celotno organizacijo z vsemi njenimi oddelki in/ali podružnicami[48]. Skupine mladih niso upravičene.
Rok veljavnosti znaka kakovosti	Znak kakovosti velja za celotno trajanje programskega obdobja 2021–2027 na podlagi spremljanja skladnosti in rednih ponovnih ocen, ki jih bo izvedla EACEA. Po koncu programskega obdobja 2021–2027 ostane znak kakovosti veljaven do konca zadnje aktivnosti, v katero je vključena organizacija. Znak kakovosti za vodilne organizacije ostane veljaven do konca veljavnosti zadnjega sporazuma o nepovratnih sredstvih, ki ga podpiše organizacija upravičenka.
Kdaj se prijaviti?	Vloge se lahko oddajo kadar koli. Organizacije, ki želijo biti udeležene v projektih prostovoljstva na področju humanitarne pomoči v okviru razpisa za leto 2024, so morale vlogo za znak kakovosti oddati elektronsko do 21. septembra 2023 do 17. ure (po bruseljskem času). Organizacije, ki želijo sodelovati v projektih prostovoljstva na področju humanitarne pomoči v okviru razpisa za leto 2025, morajo vlogo za znak kakovosti oddati elektronsko prek elektronskega sistema za oddajo vlog na portalu za financiranje in javne razpise (glej del E) do 24. septembra 2024 do 17. ure (po bruseljskem času).
Kje se prijaviti?	Prek elektronskega sistema za oddajo vlog na portalu za financiranje in javne razpise Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (glej del E).
Merila za izključitev	Prijavnemu obrazcu mora biti priložena častna izjava s podpisom zakonitega zastopnika.

MERILA ZA DODELITEV

Za pridobitev znaka kakovosti morajo predlogi izpolnjevati naslednja merila za dodelitev:

ORGANIZACIJE, KI ODDAJO VLOGO ZA PODPORNO VLOGO

Ustreznost	V kolikšni meri: ▪ so motivi organizacije za udeležbo v Evropski solidarnostni enoti prepričljivi in nazorno pojasnjeni; ▪ cilji organizacije obravnavajo vprašanja, pomembna za cilje Evropske solidarnostne enote; ▪ so aktivnosti organizacije in njene izkušnje relevantne za področji humanitarne pomoči in razvojnega sodelovanja ter imajo močno solidarnostno razsežnost; ▪ organizacija izkazuje zavezanost humanitarnim načelom človečnosti, nepristranskosti in neodvisnosti ter načelu neškodovanja. ▪ je predlog relevanten za spoštovanje in spodbujanje skupnih vrednot EU, kot so spoštovanje človekovega dostojanstva, svoboda, demokracija, enakost, pravna država in spoštovanje človekovih pravic ter boj proti kakršni koli diskriminaciji.
Kakovost ukrepov	V kolikšni meri organizacija spoštuje standarde kakovosti programa z: ▪ izvajanjem aktivnosti, ki se odzivajo na potrebe po humanitarni pomoči ter zagotavljajo otipljive koristi ciljnim skupinam in lokalnim skupnostim;

[47] Pogoj v zvezi s sedežem v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ne velja za mednarodne organizacije.
[48] Oddelki v organizaciji ne morejo oddati vloge za ločene znake kakovosti. Znaki kakovosti se dodelijo na ravni organizacije (en pravni subjekt = en znak kakovosti).

	▪ zagotavljanjem, da so zagotovljeni varnost, zdravje in varovanje prostovoljcev ter da so vsa tveganja v zvezi s predlagano nastanitvijo in napotitvijo na delo ustrezno obravnavana; ▪ sprejetjem potrebnih ukrepov za spoštovanje načela izogibanja škodljivim aktivnostim; ▪ zagotavljanjem ustreznih praktičnih in logističnih ureditev; ▪ zagotavljanjem ustreznega mentorstva za prostovoljce; ▪ zagotavljanjem ustrezne osebne podpore za prostovoljce, vključno z ukrepi za preprečevanje in blažitev konfliktov ter psihološko podporo; ▪ sprejetjem ustreznih ukrepov za zagotavljanje primernih življenjskih in delovnih pogojev za mlade; ▪ sprejetjem ustreznih ukrepov za podpiranje specifičnih potreb mladih prostovoljcev z manj priložnostmi; ▪ preprečevanjem nadomeščanja zaposlitve, rutinskih nalog in nalog z majhnim učnim učinkom; ▪ spodbujanjem okoljske trajnostnosti in odgovornosti ter vključevanjem trajnostnih in okolju prijaznih praks v aktivnosti; ▪ uporabo digitalnih orodij in metod za dopolnitev in izboljšanje aktivnosti.
Organizacijska zmogljivost	V kolikšni meri: ▪ je organizacija dokazala zmožnost, zmogljivost in zavezanost, da dodeli ustrezne vire za vodenje aktivnosti Evropske solidarnostne enote v skladu z veljavnimi standardi kakovosti, zlasti standardi varnosti in varovanja za prostovoljstvo na področju humanitarne pomoči; ▪ je organizacija predlagala ustrezne ukrepe za zagotovitev neprekinjenosti aktivnosti v primeru organizacijskih sprememb; ▪ organizacija izkazuje dober pristop k sodelovanju s partnerji; ▪ so ukrepi za zagotavljanje trajnostnosti načrtovanih aktivnosti ustrezne kakovosti; ▪ organizacija zagotavlja kakovostno vodenje projektov, vključno z ustreznimi ukrepi za obveščanje in usklajevanje v sodelovanju z drugimi podpornimi organizacijami ali gostiteljskimi organizacijami; ▪ so ukrepi za razširjanje izidov aktivnosti znotraj sodelujočih organizacij in zunaj njih ustrezni in visokokakovostni; ▪ so ukrepi za spremljanje in vrednotenje aktivnosti ustrezni in visokokakovostni.

ORGANIZACIJE, KI ODDAJO VLOGO ZA GOSTITELJSKO VLOGO

Ustreznost	V kolikšni meri: ▪ so motivi organizacije za udeležbo v Evropski solidarnostni enoti prepričljivi in nazorno pojasnjeni; ▪ cilji organizacije obravnavajo vprašanja, pomembna za cilje Evropske solidarnostne enote; ▪ so aktivnosti organizacije in njene izkušnje relevantne za področji humanitarne pomoči in razvojnega sodelovanja ter imajo močno solidarnostno razsežnost; ▪ organizacija izkazuje zavezanost humanitarnim načelom človečnosti, nepristranskosti in neodvisnosti ter načelu neškodovanja. ▪ je predlog relevanten za spoštovanje in spodbujanje skupnih vrednot EU, kot so spoštovanje človekovega dostojanstva, svoboda, demokracija, enakost, pravna država in spoštovanje človekovih pravic ter boj proti kakršni koli diskriminaciji.
Kakovost ukrepov	V kolikšni meri organizacija spoštuje standarde kakovosti programa z: ▪ izvajanjem aktivnosti, ki se odzivajo na potrebe po humanitarni pomoči ter zagotavljajo otipljive koristi ciljnim skupinam in lokalnim skupnostim; ▪ zagotavljanjem, da so zagotovljeni varnost, zdravje in varovanje udeležencev ter da so vsa tveganja v zvezi s predlagano nastanitvijo in prostovoljsko aktivnostjo ustrezno obravnavana; ▪ sprejetjem ustreznih ukrepov za zagotavljanje primernih pogojev za bivanje in prostovoljsko aktivnost za prostovoljce; ▪ sprejetjem potrebnih ukrepov za spoštovanje načela izogibanja škodljivim aktivnostim; ▪ zagotavljanjem ustreznih praktičnih in logističnih ureditev; ▪ zagotavljanjem ustreznega mentorstva za prostovoljce med aktivnostjo; ▪ zagotavljanjem ustrezne osebne podpore za prostovoljce, vključno z ukrepi za preprečevanje in blažitev konfliktov ter psihološko podporo; ▪ sprejetjem ustreznih ukrepov za podpiranje specifičnih potreb mladih prostovoljcev z manj priložnostmi; ▪ preprečevanjem nadomeščanja zaposlitve, rutinskih nalog in nalog z majhnim učnim učinkom; ▪ spodbujanjem okoljske trajnostnosti in odgovornosti ter vključevanjem trajnostnih in okolju prijaznih praks v aktivnosti; ▪ uporabo digitalnih orodij in metod za dopolnitev in izboljšanje aktivnosti.
Organizacijska zmogljivost	V kolikšni meri: ▪ je organizacija dokazala zmožnost, zmogljivost in zavezanost, da dodeli ustrezne vire za vodenje aktivnosti Evropske solidarnostne enote v skladu z veljavnimi standardi kakovosti, zlasti standardi varnosti in varovanja za prostovoljstvo na področju humanitarne pomoči; ▪ je organizacija predlagala ustrezne ukrepe za zagotovitev neprekinjenosti aktivnosti v primeru organizacijskih sprememb; ▪ organizacija izkazuje dober pristop k sodelovanju s partnerji; ▪ organizacija zagotavlja kakovostno vodenje projektov, vključno z ustreznimi ukrepi za obveščanje in usklajevanje v sodelovanju s koordinatorjem in/ali podporno organizacijo; ▪ so ukrepi za zagotavljanje trajnostnosti načrtovanih aktivnosti ustrezne kakovosti; ▪ so ukrepi za razširjanje izidov aktivnosti znotraj sodelujočih organizacij in zunaj njih ustrezni in visokokakovostni; ▪ so ukrepi za spremljanje in vrednotenje aktivnosti ustrezni in visokokakovostni.

UKREPI ZA SPREMLJANJE, POROČANJE IN ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI

SPREMEMBA/POSODOBITEV ZNAKA KAKOVOSTI

Organizacije z znakom kakovosti za prostovoljstvo na področju humanitarne pomoči morajo organ za dodeljevanje obvestiti o vseh spremembah v svoji organizaciji, ki bi jih bilo treba upoštevati pri njihovem znaku kakovosti.

SPREMLJANJE IN PREGLEDI

Izvajalska agencija lahko izvaja redne ali *ad hoc* nadzorne obiske, da preveri, ali organizacije z znakom kakovosti še vedno izpolnjujejo standarde kakovosti.

PREKLIC

V primerih zelo slabe uspešnosti, neizpolnjevanja navodil in rokov Izvajalske agencije ali ponavljajočih se kršitev pravil programa se znak kakovosti za prostovoljstvo na področju humanitarne pomoči lahko odvzame. Izvajalska agencija bo ustrezno upoštevala vsak primer neskladnosti in bo organizacijo dovolj vnaprej obvestila, da bo ta imela dovolj časa za sprejetje popravnih ukrepov.

Poleg tega lahko Izvajalska agencija prekliče znak kakovosti, če organizacija preneha obstajati.

PROSTOVOLJSTVO V OKVIRU EVROPSKE PROSTOVOLJSKE ENOTE ZA HUMANITARNO POMOČ (PROSTOVOLJSTVO NA PODROČJU HUMANITARNE POMOČI)

KAJ JE PROSTOVOLJSTVO V PODPORO OPERACIJAM HUMANITARNE POMOČI?

Prostovoljstvo v okviru Evropske prostovoljske enote za humanitarno pomoč[49] (prostovoljstvo na področju humanitarne pomoči) poteka v tretjih državah, v katerih potekajo operacije humanitarne pomoči. Ta ukrep mladim, starim od 18 do 35 let, daje priložnost, da s kratkotrajnimi ali dolgotrajnimi prostovoljskimi aktivnostmi, namenjenimi izboljšanju življenjskih razmer ljudi v stiski, prispevajo k družbi. Prostovoljstvo je neplačana aktivnost za polni delovni čas[50]. Projekti morajo biti v skladu z načeli humanitarne pomoči, in sicer načeli človečnosti, nevtralnosti, nepristranskosti in neodvisnosti ter načelom neškodovanja.

KAKŠNI SO CILJI?

Projekti, financirani v okviru prostovoljstva na področju humanitarne pomoči, bi morali:

a. po potrebi olajšati prehod s humanitarnega odziva na dolgoročni trajnosten in vključujoč razvoj;
b. prispevati h krepitvi zmogljivosti in odpornosti ranljivih skupnosti ali skupnosti, ki so jih prizadele nesreče;
c. okrepiti pripravljenost na nesreče in zmanjševanje tveganja nesreč;
d. povezovati pomoč, obnovo in razvoj;
e. zagotoviti visoko raven varnosti in zaščite prostovoljcev.

Poleg tega bi lahko projekti za povečanje kakovosti in učinka ukrepa za lokalne skupnosti vključevali dopolnilne aktivnosti. Spodbujati bi morali tudi dejavno vključevanje lokalnega osebja in prostovoljcev iz držav in skupnosti, v katerih se izvajajo.

KATERE AKTIVNOSTI SE LAHKO PODPIRAJO?

V okviru prostovoljstva na področju humanitarne pomoči se podpirajo naslednje aktivnosti:

- individualne prostovoljske aktivnosti,
- skupinske prostovoljske aktivnosti,
- dopolnilne aktivnosti.

INDIVIDUALNE PROSTOVOLJSKE AKTIVNOSTI

Individualne prostovoljske aktivnosti so aktivnosti na področju humanitarne pomoči, ki trajajo od dveh do dvanajst mesecev, v kar ni zajet čas poti.

Ta vrsta prostovoljstva mladim omogoča izvajanje nalog, potrebnih za podpiranje aktivnosti, ki jih izvaja njihova gostiteljska organizacija.

Individualne prostovoljske aktivnosti potekajo čezmejno, v državi, ki ni država prebivališča prostovoljcev, kot je podrobno opisano v poglavju o splošnih merilih za upravičenost – „geografska lokacija“.

Strokovno znanje mentorjev bi moralo podpirati individualne prostovoljske aktivnosti.

[49] Člen 2(12) in člen 9 Uredbe (EU) 2021/888 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2021 o vzpostavitvi programa Evropska solidarnostna enota ter razveljavitvi uredb (EU) 2018/1475 in (EU) št. 375/2014 (europa.eu).

[50] Najmanj 30 in ne več kot 38 ur na teden.

SKUPINSKE PROSTOVOLJSKE AKTIVNOSTI

Skupinske prostovoljske aktivnosti so aktivnosti, ki skupinam od 5 do 40 udeležencev iz vsaj dveh različnih držav članic EU ali tretjih držav, pridruženih programu, načeloma omogočajo, da skupaj opravljajo prostovoljsko delo za obdobje od dveh tednov do dveh mesecev, v kar ni zajet čas poti.

Skupinske prostovoljske aktivnosti potekajo čezmejno, v državi, ki ni država prebivališča udeležencev, kot je podrobno opisano v poglavju o splošnih merilih za upravičenost – „geografska lokacija".

Na skupinske prostovoljske aktivnosti so prostovoljci napoteni za krajše časovno obdobje, da bi izvedli jasno opredeljeno aktivnost, ki jo je mogoče izvesti v kratkem časovnem okviru. Kljub temu da se bodo te aktivnosti izvajale kratek čas, bodo koristne za prostovoljce in skupnosti, za katere se storitve izvajajo. Ta oblika lahko zaradi kratkega trajanja omogoča udeležbo ljudi z manj priložnostmi in sodelovanje pri skupnih prizadevanjih.

V podporo skupinskim prostovoljskim aktivnostim bi se lahko vključilo posebno strokovno znanje mentorjev, ki bi se lahko okrepilo, kadar bi bili vključeni mladi z manj priložnostmi.

Prednosti te posebne vrste skupinskih aktivnosti so v primerjavi z individualnimi prostovoljskimi aktivnostmi med drugim naslednje:

- prostovoljci bodo izvajali aktivnost v skupini. To lahko pritegne mlade, ki se niso pripravljeni sami lotiti zahtevnih nalog.
- Aktivnost bo trajala krajši čas. To lahko spodbudi udeležbo mladih, ki se zaradi študija ali zaposlitve ne morejo zavezati za daljši čas, vendar kljub temu želijo biti koristni za lokalno skupnost.

DOPOLNILNE AKTIVNOSTI

Dopolnilne aktivnosti so pomembne stranske aktivnosti, ki so povezane s projekti in namenjene dodajanju vrednosti, večji odmevnosti rezultatov projektov in povečanju njihovega učinka na lokalni in/ali regionalni ravni. Takšne dopolnilne aktivnosti so namenjene tudi ozaveščanju o pomenu prostovoljstva in solidarnosti na lokalni ravni ter doseganju lokalne skupnosti. Dopolnilne aktivnosti, ki zahtevajo fizično prisotnost prostovoljcev, bi morale potekati v časovnem okviru prostovoljske aktivnosti.

Dopolnilne aktivnosti lahko prispevajo h krepitvi zmogljivosti lokalnih organizacij in skupnosti, da se ustvari občutek odgovornosti akterjev na lokalni ravni. V tem okviru se lahko sklenejo pogodbe z osebami s posebnim strokovnim znanjem in izkušnjami/poklicnim ozadjem, katerih cilj je zagotoviti dodatno podporo prostovoljcem (vključno z ljudmi z manj priložnostmi) in medgeneracijsko izmenjavo izkušenj.

Dopolnilne aktivnosti bi lahko vključevale srečanja, inštruiranje, konference, sledenje na delovnem mestu, usposabljanja, praktične delavnice, ki vključujejo lokalno mladino, itd.

KAKO VZPOSTAVITI PROJEKT?

Projekt, ki ga podpira ta sklop, bi moral vključevati eno ali več prostovoljskih aktivnosti z najmanj 15 udeleženci na projekt. Prostovoljske aktivnosti se lahko prilagodljivo kombinirajo, odvisno od ciljev projekta in prepoznanih potreb na lokalni ravni ter potreb sodelujočih organizacij in prostovoljcev.

Projekt izvajajo vsaj trije upravičeni prijavitelji z veljavnim znakom kakovosti za prostovoljstvo na področju humanitarne pomoči, od katerih morata biti vsaj dve podporni organizaciji iz dveh različnih držav in vsaj ena gostiteljska organizacija, ki ni na noben način povezana z drugo podporno organizacijo, ki sodeluje v projektu.

Projekt bo običajno vključeval naslednje faze:

- načrtovanje (opredelitev potreb, ciljev, razvoja programa dela, razporeda aktivnosti itd.);
- priprava (praktične ureditve, izbor prostovoljcev, sklepanje sporazumov s partnerji in udeleženci, jezikovna/medkulturna/učna/z nalogami povezana priprava prostovoljcev pred odhodom, pripravljalni sestanki);
- izvajanje prostovoljskih aktivnosti (vključno s podporo in smernicami za prostovoljce med temi aktivnostmi);
- nadaljnje spremljanje (vključno z ocenjevanjem aktivnosti, izdajo potrdila o udeležbi ter razširjanjem in uporabo izidov projekta).

Vse sodelujoče organizacije, udeležene v prostovoljstvu na področju humanitarne pomoči, morajo imeti veljaven znak kakovosti. Več informacij o znaku kakovosti za prostovoljstvo na področju humanitarne pomoči najdete v ustreznem poglavju tega vodnika (del C – znak kakovosti za prostovoljstvo na področju humanitarne pomoči).

Organizacije, ki sodelujejo v prostovoljstvu na področju humanitarne pomoči, bi morale pokrivati naslednje vloge:

- **podporno vlogo**, ki vključuje podpiranje, pripravo in/ali usposabljanje prostovoljcev pred odhodom (vključno s prilagojenim usposabljanjem za ljudi z manj priložnostmi), posredovanje med njimi in njihovimi gostiteljskimi organizacijami in/ali zagotavljanje podpore prostovoljcem ob vrnitvi po koncu izvajanja njihove aktivnosti. Podporna vloga koordinatorju omogoča tudi, da predloži vloge projektov in upravlja konzorcij;

- **gostiteljsko vlogo**, ki zajema celoten nabor aktivnosti, povezanih z gostiteljstvom prostovoljca, vključno s pripravo programa aktivnosti prostovoljca ter zagotovitvijo smernic in podpore prostovoljcu v vseh fazah projekta, kot je ustrezno (nekatere od teh aktivnosti lahko izvaja podporna organizacija, vključena v isti projekt). Vzpostaviti je treba posebne ureditve za ljudi z manj priložnostmi.

Pridružene partnerske organizacije lahko prispevajo k projektu za zadovoljitev specifičnih potreb, na primer za lažje vključevanje mladih z manj priložnostmi. Pridružene partnerske organizacije ne potrebujejo znaka kakovosti za prostovoljstvo na področju humanitarne pomoči, saj naj ne bi gostile in pošiljale prostovoljcev.

Pred prihodom prostovoljca na lokacijo v tretji državi, kjer bo potekala prostovoljska aktivnost, morajo biti vzpostavljeni ureditve in postopki, ki jih gostiteljska organizacija predvideva za zagotovitev varnosti in varovanja prostovoljcev, tudi za njihovo varno vrnitev v primeru resnega varnostnega incidenta.

Za inštruktorje, mentorje in strokovnjake, ki so del „razsežnosti učenja in usposabljanja“ za prostovoljstvo na področju humanitarne pomoči, kot je določeno v členu 10(1), in se ne štejejo za „udeležence“ v smislu člena 2(3) Uredbe, ne velja starostna omejitev.

IZBOR UDELEŽENCEV

Mladi, ki želijo sodelovati v Evropski solidarnostni enoti, se morajo registrirati na portalu Evropske solidarnostne enote[51]. Mladim z manj priložnostmi lahko podporo pri izpolnitvi registracije zagotovijo ustrezni subjekti, specializirani za obravnavo mladih z manj priložnostmi. Portal Evropske solidarnostne enote je prostor za srečevanje mladih in organizacij z znakom kakovosti, ki želijo izvajati solidarnostne aktivnosti. Organizacije morajo izbrati udeležence, ki so se registrirali na portalu in uspešno opravili obvezna usposabljanja, ki jih organizira Komisija.

Mladi, ki želijo sodelovati v prostovoljstvu na področju humanitarne pomoči, morajo na portalu EU Academy[52] opraviti samoocenjevanje in posebno spletno usposabljanje, čemur sledi preizkus. Ta možnost je na voljo celo leto. Tisti, ki uspešno opravijo preizkus, so lahko povabljeni na petdnevno usposabljanje v živo, ki se izvaja na več lokacijah v Evropi. Upoštevati je treba, da je število mest za usposabljanje v živo je omejeno. Po zaključku usposabljanja v živo se bodo lahko kandidati prijavili na prosta mesta, predlagana v okviru projektov prostovoljstva na področju humanitarne pomoči za individualne ali skupinske prostovoljske aktivnosti. Člani projektne skupine bodo upravljali celotni izbirni postopek in izvajali obveščanje kandidatov o rezultatu postopka.

UKREPI ZA ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI IN PODPORNI UKREPI

Za zagotovitev kakovosti prostovoljskih aktivnosti in močne razsežnosti učenja za mlade je predviden sklop ukrepov in storitev, kot so usposabljanje, podpora za učenje jezika, zavarovanje ter opredelitev in evidentiranje pridobljenih kompetenc. Nekateri od teh ukrepov so izbirni in se lahko uporabijo glede na interes in potrebe mladih, nekateri pa so obvezni. Organizacije bi si morale prizadevati za spodbujanje uporabe splošnega spletnega usposabljanja in spletne jezikovne podpore ter ocenjevanja, ki ga ponuja Komisija, v okviru učne izkušnje prostovoljcev. Podrobnejše informacije o navedenih ukrepih so na voljo v delu D tega vodnika.

[51] https://youth.europa.eu/solidarity_sl
[52] https://academy.europa.eu/?lang=sl

PREDNOSTNE NALOGE

VKLJUČEVANJE IN RAZNOLIKOST

Evropska solidarnostna enota si prizadeva za spodbujanje enakih možnosti ter dostopa, vključevanja in pravičnosti. Organizacije bi morale zasnovati dostopne in vključujoče aktivnosti ter ob tem upoštevati mnenja in potrebe udeležencev z manj priložnostmi.

Za podpiranje **vključevanja mladih z manj priložnostmi** so na voljo dodatni podporni ukrepi in finančna sredstva, ki sodelujočim organizacijam omogočajo bolje izpolnjevati potrebe mladih z manj priložnostmi.

Za črpanje dodatnih sredstev bodo morali prijavitelji opisati, kako bodo v aktivnosti vključili mlade, ki so primerljivo v slabšem položaju, tj. imajo primerljivo manj priložnosti kot njihovi vrstniki v isti državi/območju/starostni skupini/situaciji. V tem smislu se „vključevanje“ ne nanaša na ciljno skupino, s katero lahko sodeluje organizacija prijaviteljica. Pomeni olajšanje sodelovanja mladih z manj priložnostmi z načrtovanjem aktivnosti projektov na vključujoč in dostopen način. Za to so potrebni posebni ukrepi za ozaveščanje in podporo, da se mladim z manj priložnostmi omogoči sodelovanje v aktivnostih pod enakimi pogoji kot drugim.

Po potrebi bi se morale pri projektih upoštevati **specifične potrebe žensk**, prizadevanja pa usmeriti v vključevanje žensk ter skupin in mrež za ženske.

VARSTVO OKOLJA, TRAJNOSTNI RAZVOJ IN PODNEBNI UKREPI

Projekt bi moral vključevati zelene prakse v vseh svojih vidikih. Vključene organizacije in prostovoljci bi morali pri načrtovanju aktivnosti uporabljati okolju prijazen pristop, kar jih bo spodbudilo k spoznavanju okoljskih vprašanj in razpravi o njih ter k razmisleku o tem, kaj je mogoče storiti na njihovi ravni, in jim pomagalo najti okolju prijaznejše alternativne načine izvajanja njihovih aktivnosti.

Prostovoljske aktivnosti bi morale med mladimi spodbujati okoljsko trajnostno in odgovorno vedenje ter ozaveščati o pomenu ukrepov za zmanjšanje ali nadomestitev okoljskega odtisa aktivnosti.

Prostovoljske aktivnosti bi bilo treba zasnovati in izvesti ob upoštevanju okoljskega vidika, na primer z vključitvijo trajnostnih praks, kot sta zmanjšanje količine odpadkov in recikliranje.

DIGITALNA PREOBRAZBA

Sodelujoče organizacije se spodbuja k uporabi digitalnih orodij in učnih metod za dopolnitev njihovih aktivnosti in dodajanje vrednosti tem aktivnostim, izboljšanje sodelovanja med partnerskimi organizacijami, podpiranje nadaljnjega razširjanja izidov ali podpiranje izgradnje skupnosti. Uporabljati bi bilo treba tudi orodji za splošno spletno usposabljanje in za spletno jezikovno podporo, ki sta na voljo na platformi EU Academy (za več informacij o teh orodjih glej del D).

Organizacije bi lahko predvidele tudi vključitev virtualnega sodelovanja med prostovoljci ter med prostovoljci in sodelujočimi organizacijami pred in med aktivnostmi ter po njih. Spletne aktivnosti lahko prispevajo k znižanju praga udeležbe za mlade z manj priložnostmi ali h krepitvi splošnega učinka projektov. H kakovosti projekta lahko prispeva tudi kombiniranje prostovoljskih aktivnosti z drugimi virtualnimi komponentami.

UDELEŽBA V DEMOKRATIČNEM ŽIVLJENJU

Evropska solidarnostna enota podpira vse sodelujoče organizacije pri izboljšanju kakovosti njihovih projektov z vključevanjem sodelovalne razsežnosti, ki mladim ponuja ustrezne priložnosti za aktivno vključitev in sodelovanje pri zasnovi in izvajanju projektnih aktivnosti kot pot do odkrivanja prednosti aktivnega državljanstva in udeležbe v demokratičnem življenju. Do virov za krepitev sodelovalne razsežnosti podprtih projektov je med drugim mogoče dostopati prek spletišča participationpool.eu. Spodbujajo se tudi povezave z obstoječimi nacionalnimi, mednarodnimi ali (drugimi) pobudami in platformami EU, ki se nanašajo na sodelovanje in državljansko udejstvovanje, ter vključevanje vanje.

KAKŠNA SO MERILA ZA OCENJEVANJE PROJEKTOV?

Projekte izbere in upravlja Evropska izvajalska agencija za izobraževanje in kulturo (EACEA).

Projekti bodo ocenjeni z naslednjimi merili: merila za sprejemljivost, upravičenost in dodelitev (za več informacij o merilih za sprejemljivost, izključitev in izbor glej del E tega vodnika).

V nadaljevanju so navedena merila za upravičenost, ki jih je treba upoštevati:

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Upravičeni prijavitelji	Kateri koli javni ali zasebni subjekt, neprofitni ali profitni, na lokalni, regionalni, nacionalni ali mednarodni ravni, z zakonitim sedežem v državi članici EU, tretji državi, pridruženi programu, ali tretji državi, ki ni pridružena programu, kjer se izvajajo aktivnosti in operacije humanitarne pomoči ter kjer ne potekajo mednarodni ali nemednarodni oboroženi spopadi[53], ali katera koli mednarodna organizacija[54]. Sodelujoče organizacije (podporna in gostiteljska vloga) morajo imeti veljaven znak kakovosti za prostovoljstvo na področju humanitarne pomoči ob roku za oddajo vlog in skozi celotno trajanje projekta. Od upravičenih sodelujočih organizacij se pričakuje, da bodo oblikovale konzorcij.
Sestava konzorcija	Konzorcij morajo sestavljati vsaj tri upravičene sodelujoče organizacije z veljavnim znakom kakovosti za prostovoljstvo na področju humanitarne pomoči. Vključevati mora vsaj dve podporni organizaciji iz različnih držav članic EU ali tretjih držav, pridruženih programu, ter vsaj eno gostiteljsko organizacijo, ki je ločena pravna oseba in ni povezana s podpornimi organizacijami, ki sodelujejo v projektu. Le upravičena sodelujoča organizacija s sedežem v eni od držav članic EU ali tretji državi, pridruženi programu, lahko odda vlogo za financiranje v imenu konzorcija. Pridruženi subjekti se ne upoštevajo pri minimalnih merilih za upravičenost za sestavo konzorcija.
Upravičeni udeleženci	Mladi, stari od 18 do 35 let[55], ki zakonito prebivajo v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, in so se registrirali na portalu Evropske solidarnostne enote, da bi izrazili zanimanje za sodelovanje v prostovoljstvu na področju humanitarne pomoči, vendar še ne sodelujejo v individualnih prostovoljskih aktivnostih na področju humanitarne pomoči v okviru Evropske solidarnostne enote. Udeleženec mora imeti uspešno opravljena obvezna usposabljanja, ki jih organizira Komisija.
Kraj izvajanja aktivnosti	Aktivnosti morajo potekati v državi ene od organizacij prijaviteljic, razen v ustrezno utemeljenih primerih, povezanih s cilji razpisa. Prostovoljstvo v okviru tega sklopa se lahko izvaja le v sodelujočih organizacijah v tretjih državah, ki niso uvrščene na seznam držav članic EU ali tretjih držav, pridruženih programu, in v katerih se izvajajo aktivnosti in operacije humanitarne pomoči ter v njih ne potekajo mednarodni ali nemednarodni oboroženi spopadi.
Trajanje projekta	Projekti naj bi trajali 12, 24 ali 36 mesecev (podaljšanja so mogoča s spremembo, če so ustrezno utemeljena). Trajanje mora biti izbrano ob prijavi na podlagi ciljev projekta in vrste aktivnosti, načrtovanih v tem času.
Kje se prijaviti?	Prek elektronskega sistema za oddajo vlog na portalu za financiranje in javne razpise Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (glej del E).
Kdaj se prijaviti?	Predloge je treba oddati do 16. aprila 2024 do 17. ure (po bruseljskem času).

[53] Člen 10(2) Uredbe (EU) 2021/888 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2021 o vzpostavitvi programa Evropska solidarnostna enota ter razveljavitvi uredb (EU) 2018/1475 in (EU) št. 375/2014.

[54] Pogoj v zvezi s sedežem v državi članici ali tretji državi, pridruženi programu, ne velja za mednarodne organizacije.

[55] Na datum začetka aktivnosti morajo biti udeleženci stari vsaj 18 let in ne smejo biti starejši od 35 let.

Kako se prijaviti?	Za informacije o tem, kako se prijaviti, glej del E tega vodnika.
Merila za izključitev	Vlogi mora biti priložena častna izjava s podpisom zakonitega zastopnika.

MERILA ZA DODELITEV

Da bi se predlogi upoštevali pri dodeljevanju sredstev, morajo:

a) doseči najmanj 60 točk in

b) doseči vsaj polovico vseh možnih točk v vsaki od spodaj navedenih kategorij meril za dodelitev.

V primeru enakega števila točk bodo prednost imeli predlogi, ki bodo prejeli največje število točk za „ustreznost, smotrnost in učinke“, nato tisti, ki bodo prejeli največje število točk za „kakovost zasnove projekta“, in nato tisti, ki bodo prejeli največje število točk za „kakovost vodenja projekta“.

Ustreznost, smotrnost in učinki (največ 40 točk)	• Ustreznost projekta glede na cilje Evropske solidarnostne enote in specifične cilje tega ukrepa. • V kakšnem obsegu se predlog nanaša na ustrezne aktivnosti in jih vključuje v pripravo projekta. • Ustreznost projekta glede na potrebe in cilje sodelujočih gostiteljskih organizacij in ciljnih skupin v tretjih državah. • Kako ustrezno bo predlog obravnaval dobro opredeljene humanitarne potrebe lokalnih skupnosti, in obseg, v katerem bo projekt koristil skupnostim, v katerih se izvajajo aktivnosti. • Obseg, v katerem je projekt skladen z drugimi področji zunanjega delovanja Unije in jih dopolnjuje, zlasti s politiko humanitarne pomoči, politiko razvojnega sodelovanja, širitveno politiko, sosedsko politiko in mehanizmom Unije na področju civilne zaščite. • V kakšnem obsegu projekt vključuje mlade z manj priložnostmi kot udeležence. • Kakovost ukrepov za ocenjevanje učinka projekta, zagotavljanje njegove trajnostnosti in razširjanje njegovih izidov. • Dodana vrednost dopolnilnih aktivnosti k ciljem projekta in obseg, v katerem prispevajo h krepitvi zmogljivosti lokalnih organizacij in skupnosti. • V kakšnem obsegu je predlog relevanten za spoštovanje in spodbujanje skupnih vrednot EU, kot so spoštovanje človekovega dostojanstva, svoboda, demokracija, enakost, pravna država in spoštovanje človekovih pravic ter boj proti kakršni koli diskriminaciji.
Kakovost zasnove projekta (največ 40 točk)	• Primernost in kakovost vseh faz projekta: usklajenost ciljev projekta in predlaganih aktivnosti; logične povezave med ugotovljenimi problemi, potrebami in predlaganimi rešitvami (npr. logika posredovanja); izvedljivost projekta v predlaganem časovnem okviru. • Jasnost, celovitost in kakovost ukrepa, vključno z ustreznimi fazami za pripravo, izvajanje, spremljanje, ocenjevanje in razširjanje. • Ustreznost ukrepov za izbor in/ali vključevanje prostovoljcev v aktivnostih. • Kakovost predlaganih ukrepov za ozaveščanje in vključevanje mladih z manj priložnostmi. • Kakovost predlaganih metod in ukrepov neformalnega učenja, s katerimi se prostovoljcem omogoči pridobitev spretnosti in kompetenc, ki so koristne za njihov osebni, izobrazbeni, družbeni, državljanski in kulturni razvoj. • Kakovost ureditev za priznavanje in vrednotenje učnih rezultatov udeležencev ter dosledna uporaba evropskih orodij za preglednost in priznavanje. • Kakovost praktičnih ureditev za prostovoljce (logistika, organizacija potovanj, življenjske razmere itd.). • Kakovost upravljanja dela prostovoljcev in podpore. • Posebni ukrepi za zagotavljanje varovanja, zdravja in varnosti prostovoljcev ter za obvladovanje tveganj pri predlagani namestitvi in napotitvi na delo, vključno s postopkom evakuacije.

	• Obseg, v katerem projekt spodbuja dejavno vključevanje lokalnega osebja in prostovoljcev iz držav in skupnosti, v katerih se izvajajo.
Kakovost vodenja projekta (največ 20 točk)	• Obseg, v katerem projekt vključuje ustrezen nabor sodelujočih organizacij, ki se dopolnjujejo in imajo potrebne profile ter izkušnje za uspešno izvedbo vseh vidikov projekta. • Kakovost sodelovanja in obveščanja med sodelujočimi organizacijami in z drugimi pomembnimi deležniki. • Obseg, v katerem so znotraj konzorcija organizirane upravljavske strukture in mehanizmi odločanja. • Kakovost metod in kazalnikov vrednotenja, spremljanja in preverjanja dosega ter obsega aktivnosti in rezultatov. • Stroškovna učinkovitost: predlagani proračun je zadosten za ustrezno izvedbo, projekt pa je zasnovan tako, da zagotavlja najboljše razmerje med kakovostjo in ceno.

KAKŠNI SO UPRAVIČENI STROŠKI IN VELJAVNA PRAVILA FINANCIRANJA?

Najvišji znesek nepovratnih sredstev EU za projekt: 650 000 EUR.

Upravičeni stroški		Mehanizem financiranja	Znesek	Pravilo dodelitve
Podpora za prostovoljce	Prispevek za potne stroške in izredne stroške, kot so stroški za vizume in cepljenje, dovoljenja za prebivanje, zdravniška spričevala in prispevek za dodatne osebne stroške prostovoljcev (žepnina).	Prispevek na podlagi stroškov na enoto	35 EUR na dan na prostovoljca	Glede na trajanje aktivnosti (po potrebi vključno z enim dnem poti pred aktivnostjo in enim dnem poti po njej) na prostovoljca, vključno s spremljevalci.
Organizacijska podpora	Prispevek za stroške upravljanja (npr. načrtovanje, finance, koordinacija in obveščanje med partnerji, upravni stroški) ter za stroške, ki so neposredno povezani z izvajanjem prostovoljskih aktivnosti (npr. priprava, spremljanje in podpora prostovoljcem, vrednotenje učnih izidov), in stroške, povezane z bivanjem prostovoljcev (npr. nastanitev, hrana in lokalni prevoz). Prispevek za stroške dopolnilnih aktivnosti. Prispevek za druge stroške, kot je finančno jamstvo.	Prispevek na podlagi stroškov na enoto	63 EUR na dan na prostovoljca	Glede na trajanje prostovoljske aktivnosti (po potrebi vključno z enim dnem poti pred aktivnostjo in enim dnem poti po njej) na prostovoljca, vključno s spremljevalci.
Podpora za vključevanje	Prispevek za stroške, ki jih imajo organizacije s podporo udeležbe mladih z manj priložnostmi pod enakimi pogoji, kot veljajo za druge udeležence, npr. naložbe v osnovna sredstva, okrepljeno mentorstvo, pripravljalni obiski.	Prispevek na podlagi stroškov na enoto	25 EUR na dan na prostovoljca	Glede na trajanje aktivnosti (po potrebi vključno z enim dnem za pot pred aktivnostjo in enim dnem za pot po njej) na prostovoljca z manj priložnostmi, brez spremljevalcev. Ta prispevek se dodeli poleg podpore za prostovoljce.

DEL D – UKREPI ZA ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI IN PODPORNI UKREPI

V tem delu bodo bralci našli naslednje informacije:

- opis podpornih ukrepov;
- opis njihovih ciljev in podatek, komu so namenjeni;
- dodatne informacije o ključnih elementih udeležbe v projektu Evropske solidarnostne enote.

Ukrepi za zagotavljanje kakovosti in podporni ukrepi, opisani v tem poglavju, se nanašajo le na ukrepe, ki jih zajema ta vodnik.

Prijaviteljem se priporoča, da pred oddajo vloge skrbno preberejo celotno poglavje.

KATERI UKREPI SO PODPRTI?

Evropska solidarnostna enota zagotavlja najrazličnejše storitve za zagotavljanje kakovosti in podporne storitve za udeležence in sodelujoče organizacije. Ti ukrepi se razlikujejo glede na ukrep in vrsto aktivnosti, pri kateri sodelujejo udeleženci in organizacije.

- Podpora učenju
  - mentorstvo,
  - splošno spletno usposabljanje,
  - podpora za učenje jezika,
  - obvezno usposabljanje za kandidate za prostovoljstvo na področju humanitarne pomoči,
  - krog usposabljanj in vrednotenj,
  - priznavanje učnih izidov.
- Zavarovanje
- Portal Evropske solidarnostne enote
- Drugi podporni ukrepi
  - potrdilo o udeležbi,
  - sporazumi,
  - vizumi.

KAKŠNI SO CILJI TEH UKREPOV?

Kar zadeva ukrepe za zagotavljanje kakovosti in podporne ukrepe, se specifični cilji Evropske solidarnostne enote uresničujejo prek ukrepov, katerih namen je:

- zagotoviti skladnost z načeli in cilji Evropske solidarnostne enote na strani vseh javnih in zasebnih organizacij, ki želijo sodelovati v aktivnostih Evropske solidarnostne enote;
- zagotoviti, da solidarnostne aktivnosti, ki se ponujajo udeležencem Evropske solidarnostne enote, prispevajo k reševanju konkretnih neizpolnjenih družbenih potreb in h krepitvi skupnosti ter da so te aktivnosti visoke kakovosti in ustrezno ovrednotene.

PODPORA UČENJU

Za podpiranje, krepitev in dopolnitev učenja z udeležbo v aktivnostih so predvideni posebni ukrepi za zagotavljanje kakovosti in podporni ukrepi: splošno spletno usposabljanje, podpora za učenje jezika, krog usposabljanj in vrednotenj, mentorstvo in priznavanje učnih izidov.

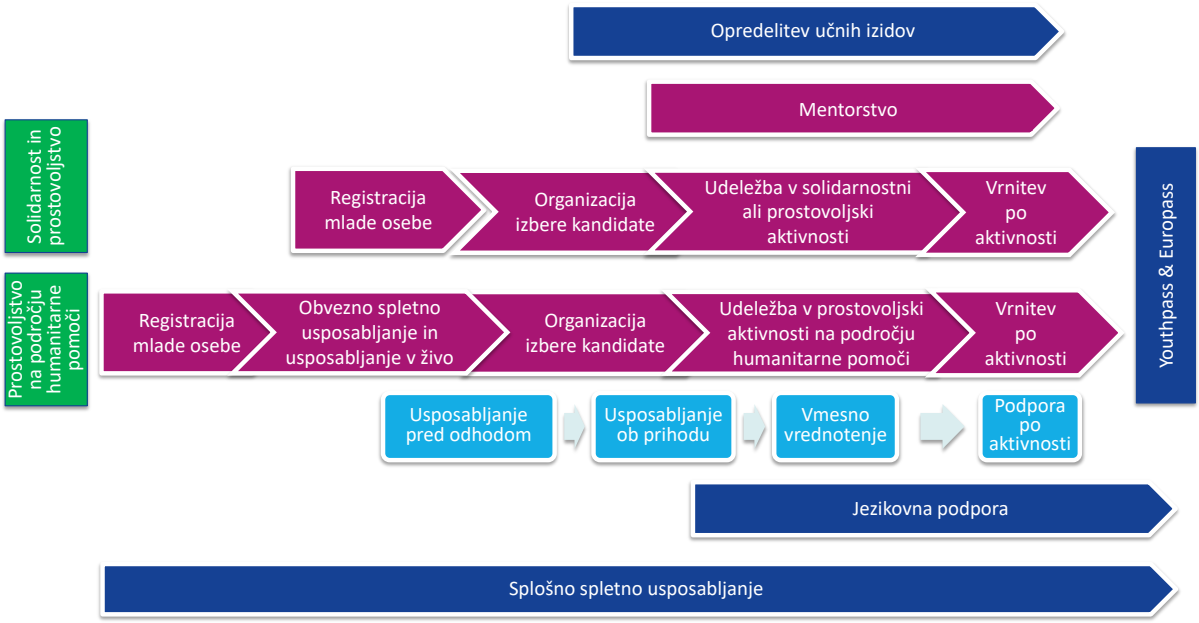

SPLOŠNO SPLETNO USPOSABLJANJE

KAJ JE SPLOŠNO SPLETNO USPOSABLJANJE?

Splošno spletno usposabljanje je sklop modulov usposabljanja za registrirane kandidate in udeležence, izbrane za aktivnost, ki se zagotavlja prek portala Evropske solidarnostne enote v okviru EU Academy. Splošno spletno usposabljanje je splošno uvajanje z različnimi moduli, ki se uporabljajo za udeležence in tiste, ki so se registrirali, ne glede na njihov status znotraj Evropske solidarnostne enote. Teme vključujejo: poslanstvo Evropske solidarnostne enote, etika, integriteta, vloge in odgovornosti udeležencev, evropske vrednote, medkulturna ozaveščenost, tematsko usposabljanje, zdravje in varnost, predstavitve za mlade kot zapuščina evropskega leta mladih 2022 itd. Cilja usposabljanja sta podpiranje registriranih kandidatov Evropske solidarnostne enote pri njihovem sodelovanju v kakovostnih solidarnostnih aktivnostih in prispevanje k oblikovanju skupnosti Evropske solidarnostne enote. Usposabljanje bi moralo biti del procesa neformalnega učenja udeležencev Evropske solidarnostne enote, ki bodo vključeni v posamezne projekte, ter namenjeno vzbujanju pozornosti registriranih kandidatov na portalu, ki še niso izbrani, in spodbujanju njihove motivacije. Podobno splošno spletno usposabljanje vključuje vodnik, ki se zdi ustrezen za mladinske delavce tako za obogatenje izkušnje s splošnim spletnim usposabljanjem kot tudi za spodbujanje mladih za nespletno izvajanje aktivnosti.

ZA KOGA?

Splošno spletno usposabljanje je na voljo predvsem registriranim kandidatom in udeležencem, izbranim za aktivnost, prek portala Evropske solidarnostne enote.

PODPORA ZA UČENJE JEZIKA

KAJ JE PODPORA ZA UČENJE JEZIKA?

Podpora za učenje jezika je na voljo za udeležence, ki izvajajo solidarnostno aktivnost v okviru Evropske solidarnostne enote. Podpora za učenje jezika ima glede na ukrep obliko nepovratnih sredstev (150 EUR za jezikovno podporo) ali spletnega tečaja prek spletne jezikovne podpore. Spletna jezikovna podpora gostuje na korporativni platformi Evropske komisije za upravljanje učenja, ki se imenuje EU Academy[56]. Spletni tečaji se spodbujajo, ker ima e-učenje jezikov prednosti v smislu dostopa in prilagodljivosti. Spletna jezikovna podpora udeležencem omogoča, da ocenjujejo, uporabljajo in izboljšujejo svoje znanje zadevnega jezika. Platforma EU Academy bo zagotavljala funkcije, kot je socialno mreženje, da se omogoči sodelovalno učenje, pa tudi brezplačno gradivo za učenje jezika. Zagotavljanje jezikovne podpore v znesku 150 EUR temelji na vzajemnem zaupanju med organizacijami, ki naj bi zagotavljale ustrezno jezikovno podporo. Ponudijo se lahko tudi druge oblike podpore, da se podprejo potrebe določenih ciljnih skupin po učenju jezika. Za udeležence v projektih prostovoljstva se lahko zagotovijo posebna nepovratna sredstva (150 EUR za jezikovno podporo) za podporo pri učenju jezikov, če zahtevani jezik ali raven (v jeziku mobilnosti) še ni na voljo v okviru spletne jezikovne podpore. V takih primerih morajo učenje jezika organizirati sodelujoče organizacije. Dodelitev 150 EUR za jezikovno podporo bi morala udeležence spodbuditi, da se začnejo jezik učiti pred aktivnostjo. Poleg tega lahko vključene organizacije uporabijo nepovratna sredstva iz proračunske kategorije „Organizacijska podpora“ za obravnavanje potreb udeležencev v zvezi s pedagoško, z nalogami povezano, medkulturno ali posebno jezikovno pripravo (glej poglavje „Pravila za dodelitev sredstev“ v delu B tega vodnika).

ZA KOGA?

Udeleženci prostovoljskih dejavnosti, vključno s skupinskimi prostovoljskimi aktivnostmi na prednostnih področjih ter prostovoljstvom na področju humanitarne pomoči in solidarnostnimi projekti, so upravičeni do prejemanja podpore pri učenju jezikov prek spletne jezikovne podpore. V utemeljenih primerih so lahko do posebne finančne podpore v višini 150 EUR upravičeni tudi drugi udeleženci[57]:

- projekti prostovoljstva;
- skupinske prostovoljske aktivnosti na prednostnih področjih;
- prostovoljstvo na področju humanitarne pomoči.

KROG USPOSABLJANJ IN VREDNOTENJ

KAJ JE KROG USPOSABLJANJ IN VREDNOTENJ?

Med ključnimi značilnostmi Evropske solidarnostne enote sta usposabljanje in vrednotenje, ki ju zagotavlja sodelujočim organizacijam, udeležencem in mentorjem; prvič, z usmerjanjem mladih udeležencev skozi proces neformalnega učenja pred obdobjem aktivnosti, med njim in po njem, in drugič, s podpiranjem organizacij z znakom kakovosti pri ponujanju kakovostnega okvira za pridobivanje izkušenj. Namen razsežnosti usposabljanja in vrednotenja v okviru Evropske solidarnostne enote je:

- zagotavljati stalno usmerjanje in podporo mladim udeležencem skozi celotno obdobje njihove aktivnosti. Tako usposabljanje in vrednotenje prispevata k izobraževanju in razvoju vsakega mladega človeka in olajšujeta stike med udeleženci, sodelujočimi organizacijami in nacionalnimi agencijami/centri SALTO (centri za podporo ter priložnosti za napredno učenje in usposabljanje). Prav tako pomagata pri reševanju konfliktov in preprečevanju tveganj ter zagotavljata sredstvo za ocenjevanje izkušenj udeležencev. Krog usposabljanj in vrednotenj za udeležence dopolnjuje drugo stalno podporo, ki jo sodelujoče organizacije ponujajo pred obdobjem aktivnosti in med njim;
- vključenim organizacijam zagotavljati potrebno podporo in orodja za razvoj in izvajanje kakovostnih projektov ter priložnost za izmenjavo in mreženje z drugimi akterji Evropske solidarnostne enote;
- zagotavljati smernice mentorjem za zagotavljanje podpore in okrepljenega mentorstva udeležencem, ki sodelujejo pri prostovoljskih aktivnostih.

Kakovost je glavni cilj priprave, usposabljanja in vrednotenja. Glede na raznolikost držav, nacionalnih agencij, organizacij z znakom kakovosti in udeležencev obstaja visoka stopnja prožnosti, kar zadeva obliko usposabljanja, medtem ko bi morali biti kazalniki kakovosti skupni za vsa usposabljanja.

[56] https://academy.europa.eu/?lang=sl

[57] Le, če udeleženec ne more prejeti spletne jezikovne podpore zaradi nerazpoložljivosti zahtevanega jezika ali ravni.

Kar sledi, opredeljuje minimum, ki bi ga moralo vključevati usposabljanje/vrednotenje. Trenerji in organizatorji lahko seveda dodajo kakršen koli element, specifičen za državo ali projekt, ki se jim zdi potreben ali zanimiv za ljudi, ki se udeležujejo njihovega usposabljanja/vrednotenja. Minimalni standardi kakovosti pojasnjujejo, kaj naj bi se po pričakovanjih doseglo z usposabljanjem/vrednotenjem, bodisi s strani organizatorjev dogodka, koordinatorjev projekta, mentorjev ali samih udeležencev. Hkrati bi morali nacionalne agencije, regionalni centri SALTO in sodelujoče organizacije v zvezi z usposabljanjem udeležencev čim bolj poskušati zagotoviti, da so priložnosti za usposabljanje/vrednotenje, ponujene posameznim udeležencem, usklajene z njihovimi specifičnimi potrebami.

Ponudniki usposabljanja lahko povezujejo različne faze usposabljanja/vrednotenja, pri čemer se izogibajo prekrivanju vsebine, in tako pomagajo oblikovati proces stalnega učenja za udeležence pred obdobjem aktivnosti, med njim in po njem.

Poleg kroga usposabljanj in vrednotenj sta udeležencem zagotovljena stalno svetovanje in usmerjanje pred obdobjem aktivnosti, med njim in po njem, medtem ko usposabljanje za vodje projektov, mentorje in trenerje prispeva k obsežnemu sklopu ukrepov, ki spremljajo udeležence in sodelujoče organizacije skozi celoten proces pridobivanja izkušenj v okviru Evropske solidarnostne enote.

KOMU JE NAMENJEN KROG USPOSABLJANJ IN VREDNOTENJ?

- Udeležencem: krog usposabljanj in vrednotenj je namenjen prostovoljcem, vključno s prostovoljci na področju humanitarne pomoči. Udeleženci v solidarnostnih projektih se lahko udeležijo le letnega srečanja.
- Organizacijam, ki imajo znak kakovosti, vključno za prostovoljstvo na področju humanitarne pomoči.
- Mentorjem lahko koristijo strukturirani prenos znanja in dobre prakse, zlasti pa se lahko usposabljajo novi mentorji.

KROG USPOSABLJANJ IN VREDNOTENJ ZA UDELEŽENCE – KAKO DELUJE?

Krog usposabljanj in vrednotenj za udeležence sestavljajo:

- posebno usposabljanje za kandidate za prostovoljstvo na področju humanitarne pomoči, ki ga upravlja EACEA in izvaja izvajalec;
- usposabljanje pred odhodom za udeležence čezmejnih prostovoljskih aktivnosti – zagotavljajo ga podporne organizacije za individualne prostovoljske aktivnosti ali gostiteljske/podporne organizacije za skupinske prostovoljske aktivnosti (za prostovoljce iz držav, ki niso država, v kateri poteka aktivnost);
- usposabljanje ob prihodu za udeležence prostovoljskih aktivnosti, ki trajajo najmanj dva meseca – zagotavljajo ga nacionalne agencije (v primeru prostovoljstva v državah članicah EU ali tretjih državah, pridruženih programu), centri SALTO (v primerih prostovoljstva v tretjih državah, ki niso pridružene programu) ter gostiteljske ali podporne organizacije (v primeru individualne prostovoljske aktivnosti, ki traja manj kot dva meseca, skupinskih prostovoljskih aktivnosti in prostovoljstva na področju humanitarne pomoči);
- vmesno vrednotenje (samo prostovoljske aktivnosti, ki trajajo vsaj šest mesecev) – zagotovijo ga nacionalne agencije ali centri SALTO ali podporne in gostiteljske organizacije (v primeru prostovoljstva na področju humanitarne pomoči).

Poleg zgoraj navedenega je predvideno letno srečanje Evropske solidarnostne enote za vse udeležence, ki se udeležujejo prostovoljstva, vključno s prostovoljstvom na področju humanitarne pomoči, in tiste, ki izvajajo solidarnostne projekte. Prostovoljci imajo pravico in obveznost, da se udeležijo usposabljanja pred odhodom, usposabljanja ob prihodu in vmesnega vrednotenja, sodelujoče organizacije pa morajo zagotoviti, da njihovi udeleženci sodelujejo v krogu usposabljanj in vrednotenj, ki se šteje za sestavni del aktivnosti. Glede na različne zahteve obveščanja med udeleženci v čezmejnih aktivnostih in aktivnostih znotraj države ali prostovoljstvu, lahko ponudniki usposabljanj prilagodijo vsebino usposabljanj posameznim ciljnim skupinam.

POSEBNO USPOSABLJANJE ZA KANDIDATE ZA PROSTOVOLJSTVO NA PODROČJU HUMANITARNE POMOČI

Mladi, ki želijo sodelovati v prostovoljstvu na področju humanitarne pomoči, morajo opraviti dodatno posebno usposabljanje, preden so upravičeni do sodelovanja. Glavni cilj usposabljanja kandidatov za prostovoljstvo na področju humanitarne pomoči je usposobiti in pripraviti mlade za prostovoljstvo v tretjih državah z zagotavljanjem, da bodo imeli potrebna znanja in spretnosti ter kompetence za čim bolj učinkovito pomoč ljudem v stiski. Na usposabljanju bodo na primer obravnavani zunanja politika EU ter splošna načela humanitarne in razvojne pomoči, pa tudi posebne vedenjske kompetence, potrebne za prostovoljstvo v tretjih državah.

Prvi del usposabljanja je treba opraviti na platformi EU Academy, začne pa se s samoocenjevanjem, ki mu sledi približno 25-urno spletno usposabljanje, in zaključi s preizkusom. Tisti, ki uspešno opravijo preizkus, se bodo lahko udeležili naslednje faze, tj. petdnevnega usposabljanja v živo v namenskem centru za usposabljanje v Evropi. Število mest za usposabljanje v živo je omejeno. Kandidati, ki opravijo usposabljanje v živo, bodo navedeni na portalu Evropske solidarnostne enote, kjer jih bodo

lahko izbrale organizacije, ki sodelujejo v projektih prostovoljstva na področju humanitarne pomoči.
Usposabljanje je obvezno za vse kandidate, ki želijo sodelovati v prostovoljstvu na področju humanitarne pomoči. Upravlja ga EACEA, izvaja pa izvajalec.

USPOSABLJANJE PRED ODHODOM

Da bi bil projekt uspešen ter izkušnje, pridobljene v okviru Evropske solidarnostne enote, pozitivne in bi bogatile udeleženca, je ključnega pomena, da podporna organizacija ali gostiteljska organizacija ustrezno pripravi udeleženca pred odhodom. To usposabljanje je obvezno le za udeležence v čezmejnih prostovoljskih aktivnostih. Ta priprava bi morala potekati vsaj mesec pred odhodom in bi morala biti prilagojena individualnim potrebam udeleženca ter posebnostim projekta, aktivnosti in države gostiteljice. Organizacija, pristojna za usposabljanje, je odgovorna za zagotavljanje, da vsi udeleženci, vključeni v projekt, prejmejo informativno gradivo.

Nujno je treba zagotoviti informacije o tem, kaj pričakovati od Evropske solidarnostne enote (del informativnega gradiva), ter osnovne informacije o preprečevanju konfliktov in obvladovanju kriz. Udeležencem je treba zagotoviti praktične in tehnične informacije o zadevah, kot so zavarovanje, vizumi, žepnina in delovni čas itd.

Za organizacijo usposabljanja pred odhodom je v prvi vrsti odgovorna organizacija prijaviteljica, a nacionalne agencije lahko organizirajo enodnevna informativna srečanja pred odhodom, da se vzpostavi stik z odhajajočimi udeleženci in zagotovi, da so pripravljeni na prihodnje aktivnosti podpornih organizacij (to ne velja za prostovoljce na področju humanitarne pomoči).

USPOSABLJANJE OB PRIHODU

Glavni cilj usposabljanja ob prihodu je seznanitev udeležencev z državo gostiteljico, s čimer se pripravijo za obdobje aktivnosti in pridobivanje izkušenj v okviru Evropske solidarnostne enote. Usposabljanje ob prihodu pomaga udeležencem pri prilagajanju kulturnim in osebnim izzivom. Udeležencem omogoča, da se spoznajo in vzpostavijo mrežo. Udeleženci bi morali prejeti tudi smernice za preprečevanje konfliktov in obvladovanje kriz. Obveščeni bi morali biti o okoljsko trajnostnem ravnanju, ki ga program spodbuja.

Poleg tega udeleženci na tem usposabljanju pridobijo komunikacijske spretnosti, vključno z vidiki medkulturnega učenja. Pomaga jim, da se zavejo, da kulturne razlike zahtevajo različne modele vedenja. To usposabljanje je tudi primeren čas, v katerem lahko udeleženci pripravijo načrt za prihodnje mesece, se seznanijo s koncepti in postopki orodja Youthpass in oblikujejo svoje osebne cilje za obdobje aktivnosti v skladu s filozofijo neformalnega učenja Evropske solidarnostne enote.

Usposabljanje ob prihodu za udeležence v dolgotrajnih čezmejnih aktivnostih in aktivnostih znotraj države organizirajo nacionalne agencije ali centri SALTO. V primeru prostovoljstva na področju humanitarne pomoči je usposabljanje ob prihodu s strani gostiteljske organizacije v skladu z minimalnimi standardi kakovosti, ki so navedeni v spodnji preglednici.

Za prostovoljce v aktivnostih, ki trajajo manj kot dva meseca, mora gostiteljska ali podporna organizacija organizirati usposabljanje v skladu z minimalnimi standardi kakovosti, ki so podrobno predstavljeni v spodnji preglednici, čeprav po možnosti traja manj časa.

VMESNO VREDNOTENJE

Vmesno vrednotenje udeležencem omogoča, da ocenijo svoje do takrat pridobljene izkušnje in razmislijo o aktivnostih, vlogi in podpori gostiteljske organizacije ter o svojem prispevku. Vrednotenje zagotavlja priložnost za učenje iz izkušenj vseh in udeležencem omogoča, da načrtujejo razvoj in/ali nadaljnje izboljšave svoje aktivnosti ter razmišljajo o tem, kaj bodo počeli dolgoročno, po končani aktivnosti. Vrednotenje bi moralo tudi povečati ozaveščenost o osebnem učnem procesu in ga povezati s ključnimi kompetencami vseživljenjskega učenja, kot se uporabljajo v orodju Youthpass, ali z nastavitvami orodja Europass. Vmesno vrednotenje je obvezno tudi za udeležence znotraj države. Za prostovoljstvo na področju humanitarne pomoči bi morala gostiteljska organizacija organizirati spletno vmesno vrednotenje v sodelovanju s podporno organizacijo.

Bistveno je, da je dogodek zasnovan kot srečanje udeležencev. Izvede se dovolj dolgo po njihovem prihodu, da udeleženci pridobijo dovolj izkušenj, da proučijo svoj položaj, pa tudi dovolj zgodaj pred koncem obdobja aktivnosti, da je še vedno dovolj časa, da se stanje po potrebi izboljša.

LETNA SREČANJA

Srečanje Evropske solidarnostne enote je priložnost, da se srečajo nekdanji, sedanji in potencialni udeleženci prostovoljstva, vključno na področju humanitarne pomoči in solidarnostnih projektov. Srečanje organizirajo nacionalne agencije ali centri SALTO. Poteka lahko kot srečanje, namenjeno vrednotenju, srečanje nekdanjih udeležencev in/ali promocijski dogodek. Pomembno je zlasti kot priložnost za tiste, ki so v preteklem letu zaključili solidarnostno aktivnost, da razpravljajo o svojih izkušnjah in jih ovrednotijo ter da jih delijo s trenutnimi in potencialnimi udeleženci. Eden od ciljev srečanja je zagotoviti, da nacionalna agencija prejme povratne informacije o projektih, sodelujočih organizacijah, praktičnih ureditvah in splošnem vtisu udeležencev aktivnosti. Ključno vprašanje bo, kakšen učinek je imelo učenje v obdobju aktivnosti za udeleženca.

PREGLED KROGA USPOSABLJANJ IN VREDNOTENJ ZA UDELEŽENCE IN KANDIDATE

	Pred odhodom	Ob prihodu	Vmes	Letno
Dolgotrajno individualno čezmejno prostovoljstvo	Obvezno (organizira podporna organizacija)	Obvezno (organizirajo nacionalne agencije ali regionalni centri SALTO)	Obvezno za aktivnosti, ki trajajo več kot šest mesecev (organizirajo nacionalne agencije ali regionalni centri SALTO)	Obvezno (organizirajo nacionalne agencije ali regionalni centri SALTO)
Dolgotrajno individualno prostovoljstvo znotraj države	Neobvezno (organizira gostiteljska organizacija)	Obvezno (organizirajo nacionalne agencije)	Obvezno za aktivnosti, ki trajajo več kot šest mesecev (organizirajo nacionalne agencije)	Obvezno (organizirajo nacionalne agencije)
Kratkotrajno individualno čezmejno prostovoljstvo	Obvezno (organizira podporna organizacija)	Obvezno (organizira gostiteljska organizacija)	Ni relevantno	Obvezno (organizirajo nacionalne agencije ali regionalni centri SALTO)
Kratkotrajno individualno prostovoljstvo znotraj države	Neobvezno (organizira gostiteljska ali podporna organizacija)	Obvezno (organizira gostiteljska organizacija)	Ni relevantno	Obvezno (organizirajo nacionalne agencije)
Čezmejno prostovoljstvo v skupinskih prostovoljskih aktivnostih	Obvezno (organizira gostiteljska ali podporna organizacija)	Obvezno (organizira gostiteljska ali podporna organizacija)	Ni relevantno	Obvezno (organizirajo nacionalne agencije ali regionalni centri SALTO)
Prostovoljstvo znotraj države v skupinskih prostovoljskih aktivnostih	Neobvezno (organizira gostiteljska ali podporna organizacija)	Obvezno (organizira gostiteljska ali podporna organizacija)	Ni relevantno	Obvezno (organizirajo nacionalne agencije)
Solidarnostni projekti	Ni relevantno	Ni relevantno	Ni relevantno	Neobvezno (organizirajo nacionalne agencije)
Prostovoljci na področju humanitarne pomoči[58]	Obvezno (organizira podporna organizacija)	Obvezno (organizira gostiteljska organizacija)	Obvezno (organizirata gostiteljska in podporna organizacija)	Neobvezno (organizirajo nacionalne agencije)

[58] Mladi, ki želijo sodelovati v prostovoljstvu na področju humanitarne pomoči, morajo opraviti dodatno posebno usposabljanje, preden so upravičeni do sodelovanja.

PRIČAKOVANI DOSEŽKI

Posebno usposabljanje za upravičenost za kandidate za prostovoljstvo na področju humanitarne pomoči	Pričakuje se, da bodo prostovoljci po takem usposabljanju sposobni prispevati k zagotavljanju humanitarne pomoči, ki temelji na potrebah in načelih ter upošteva specifične potrebe ranljivih skupin, in da bodo sodelovali v aktivnostih, ki lahko prispevajo k ustvarjanju trajnostne in vključujoče družbe.
Usposabljanje pred odhodom	Priprava pred odhodom bo različna, odvisno od praks usposabljanja, organizacijskih možnosti in potreb udeleženca. Vendar bi morala zagotoviti, da do odhoda vsi udeleženci: ▪ poznajo pojem Evropska solidarnostna enota; ▪ so seznanjeni s tem, kateri partnerji so vključeni v aktivnost, tj. gostiteljska in podporna organizacija pri prostovoljskih aktivnostih, mentor ter, kjer je ustrezno, nacionalna/Izvajalska agencija, podporni centri in Evropska komisija; ▪ so seznanjeni z dokumenti v informativnem gradivu; ▪ se spodbujajo k izkoriščanju priložnosti za učenje v splošnem spletnem usposabljanju; ▪ izrazijo svoje razloge, pričakovanja in strahove ter razmislijo o svojih ciljih, vključno z učnimi cilji; ▪ prejmejo ustrezne praktične in tehnične informacije o vizumih, dovoljenjih za prebivanje, svojem pravnem statusu, ki ga imajo kot udeleženci, svojem zavarovanju (vključno s smernicami o tem, kako pred odhodom pridobiti obvezno evropsko kartico zdravstvenega zavarovanja), žepnini in zadevnem sporazumu v okviru Evropske solidarnostne enote; ▪ razumejo pomen medkulturnega učenja in so seznanjeni s tekočim procesom medkulturnega učenja; ▪ prejmejo smernice ali vsaj napotke glede obvladovanja kriz; ▪ so seznanjeni z razsežnostjo trajnostnosti programa; ▪ razumejo pomen in koristnost priznavanja individualnih učnih izidov, zlasti z orodji na ravni EU, kot sta Youthpass in Europass. Usposabljanje bi moralo vključevati tudi module za učenje jezika v jeziku države gostiteljice ali jeziku, ki se uporablja v okviru aktivnosti, če se tako jezikovno usposabljanje ne ponuja s spletno jezikovno podporo ali nepovratnimi sredstvi za učenje jezika.
Usposabljanje ob prihodu	Usposabljanje ob prihodu bo različno, odvisno od nacionalnih pogojev, dejanskega stanja in praks usposabljanja. Vendar bi moralo zagotoviti, da je vsak udeleženec: ▪ seznanjen z vprašanji o vizumih, dovoljenjih za prebivanje, svojem statusu, ki ga ima kot udeleženec, zavarovanju, sporazumu v okviru Evropske solidarnostne enote in dokumentih v informativnem gradivu ter ima možnost pogovora o njih; ▪ prejel informacije o prilagajanju tujemu delovnemu okolju, pravicah in obveznostih, koristnih kontaktnih osebah, ki mu lahko pomagajo pri privajanju, itd.; ▪ seznanjen s sistemi zavarovanja in obravnave zahtevkov (zavarovalna dokumentacija in postopki zavarovanja) in se v celoti zaveda, da je uporaba evropske kartice zdravstvenega zavarovanja, kadar je to mogoče, obvezna; ▪ seznanjen s tem, kakšno podporo zagotavljajo nacionalna agencija, center SALTO in EACEA; ▪ prejel informacije o zgodovini ter političnih in družbenih razmerah države gostiteljice, o ključnih vidikih gostiteljske kulture in o tem, kako se vključiti v lokalno skupnost; ▪ seznanjen s tem, kako se spoprijeti s kulturnimi razlikami in konflikti; ▪ seznanjen z vlogo vsake sodelujoče organizacije v aktivnosti ter pozna svoje pravice in odgovornosti; ▪ obveščen o okoljsko trajnostnem ravnanju, ki ga program spodbuja; ▪ ima možnost, da se srečuje in povezuje z drugimi udeleženci; ▪ prejme osnovne informacije o Evropski uniji ter njenih politikah in programih na področju mladine; ▪ seznanjen s cilji in načeli Evropske solidarnostne enote; ▪ seznanjen s tem, kaj pomeni biti udeleženec Evropske solidarnostne enote;

	▪ razume pomen in koristnost priznavanja individualnih učnih izidov, zlasti z orodji na ravni EU, kot sta Youthpass in Europass; ▪ opredelil jasne učne cilje in zamisli za svojo aktivnost. Po potrebi bi bilo treba podporo udeležencem zagotavljati tudi po spletni jezikovni podpori za opravljanje ocene znanja jezika in udeležbo na jezikovnih tečajih.
Vmesno vrednotenje	Vmesno vrednotenje bo različno, odvisno od nacionalnih pogojev, dejanskega stanja in praks usposabljanja. Vendar bi moral vsak udeleženec do konca vrednotenja: ▪ osebno oceniti dosedanjo aktivnost in razmisliti o obsegu svojih aktivnosti; ▪ deliti osebne izkušnje (učenje novih spretnosti in kompetenc, biti del življenja skupnosti, življenje v drugačni kulturi, uporaba jezika); ▪ opredeliti težave, konflikte, s katerimi se spopada ali se bo moral spopadati, in posledično prejeti zadovoljivo podporo ter napotke glede „naslednjih korakov“ za rešitev teh težav; ▪ razviti/izboljšati aktivnosti, v katere je vključen; ▪ prejeti informacije in smernice o priložnostih, v katere bi lahko bil vključen po obdobju aktivnosti; ▪ razumeti, kako uporabljati orodja za priznavanje na ravni EU, kot sta Youthpass in Europass, za opredelitev in evidentiranje individualnih učnih izidov; ▪ prejeti informacije o poročilu, ki ga mora udeleženec izpolniti.
Letno srečanje	Dogodki se bodo razlikovali glede na nacionalne pogoje, dejansko stanje in prakse. Vendar bi moral do konca srečanja vsak udeleženec, ki je zaključil aktivnost v preteklem letu, ovrednotiti svoje izkušnje v smislu: ▪ sodelovanja med udeležencem in sodelujočimi organizacijami ter prejete osebne podpore in koordinacije; ▪ osebnega prispevka k aktivnosti; ▪ splošnega pedagoškega pristopa in svojih učnih dosežkov (osebnih, poklicnih, družbenih), vključno z zavedanjem o svojih osebnih sposobnostih in spretnostih ter (če je ustrezno) dokončno pripravo dokumentov Youthpass in Europass; ▪ boljšega poznavanja Evrope, sprememb stališč do Evrope ter boljšega razumevanja raznolikosti; ▪ izmenjave izkušenj z vrstniki. Poleg tega je dogodek lahko: ▪ priložnost za potencialne udeležence in sodelujoče organizacije, da spoznajo izkušene udeležence, vključno s tistimi, ki so izvajali solidarnostne projekte; ▪ priložnost za promocijo Evropske solidarnostne enote in njenega učinka prek stikov z deležniki, odločevalci in mediji; ▪ dogodek mreženja za preučevanje in razvoj novih projektov ter drugih načinov uporabe izkušenj; ▪ predstavitev uspešnih projektov; ▪ promocija solidarnosti in prispevek h krepitvi skupnosti Evropske solidarnostne enote.

KROG USPOSABLJANJ IN VREDNOTENJ ZA ORGANIZACIJE – KAKO DELUJE?

Krog usposabljanj in vrednotenj za organizacije sestavljata:

- usposabljanje za organizacije, ki imajo znak kakovosti, med drugim za prostovoljstvo na področju humanitarne pomoči, s poudarkom na novih organizacijah in novem osebju;
- letni dogodek za organizacije, ki imajo znak kakovosti, vključno za prostovoljstvo na področju humanitarne pomoči.

Nacionalne agencije so odgovorne za organizacijo takih usposabljanj za vse organizacije z znakom kakovosti v svoji državi. Za organizacije v tretjih državah, ki niso pridružene programu, so pristojni zadevni centri SALTO. Za organizacije, ki se ukvarjajo s prostovoljstvom na področju humanitarne pomoči, je za organizacijo takšnega usposabljanja odgovorna EACEA. Nacionalne agencije/centri SALTO se lahko odločijo, da ne bodo organizirali takih usposabljanj, če so vzpostavljeni drugi instrumenti za zagotavljanje spremljanja in kakovosti izvajanja.

Nacionalne agencije/centri SALTO se lahko odločijo, da bodo vsa ali nekatera usposabljanja prenesli na podizvajalce. Vendar bi morali biti nacionalne agencije/centri SALTO še naprej čim bolj vključeni v usposabljanja ter ohranjati redne stike s trenerji.

Organizacijam z znakom kakovosti se priporoča, da se udeležijo teh usposabljanj.

USPOSABLJANJE ZA ORGANIZACIJE Z ZNAKOM KAKOVOSTI EVROPSKE SOLIDARNOSTNE ENOTE

Da bi bil projekt uspešen ter izkušnje pozitivne in bi bogatile vse udeležene akterje, morajo organizacije, ki sodelujejo v Evropski solidarnostni enoti in jim je bil dodeljen znak kakovosti, temeljito poznati temeljne vrednote in značilnosti programa. Med usposabljanjem se bodo te organizacije osredotočale na elemente za uspešno pridobivanje izkušenj in razmislek o tem, kako bi moral biti projekt ustrezno premišljen in zasnovan.

Usposabljanje bi moralo:

- zagotoviti razumevanje vlog in odgovornosti posamezne organizacije;
- dati ustrezne praktične in tehnične informacije o vodenju projekta;
- ozaveščati o pomembnih značilnostih programa, kot so specifična podpora za mlade z manj priložnostmi, orodja za priznavanje na ravni EU, kot sta Youthpass in Europass, spletna jezikovna podpora, vloga mentorja itd.;
- zagotoviti potrebno podporo in orodja za razvoj in izvajanje kakovostnega mentorstva;
- podpirati organizacije pri razvoju kakovostnih projektov (izbor partnerjev in udeležencev, priprava nalog udeležencev, obvladovanje kriz, razširjanje itd.);
- zagotoviti organizacijam priložnosti za mreženje in vzpostavljanje partnerstev.

LETNO SREČANJE EVROPSKE SOLIDARNOSTNE ENOTE

Na tem letnem srečanju naj bi se zbrali predstavniki vseh organizacij Evropske solidarnostne enote z znakom kakovosti, da bi si izmenjali izkušnje, zamisli in prakse, predstavili uspešne zgodbe ter razvili in okrepili mreže/vzpostavljanje partnerstev. Dogodek je tudi priložnost za opominjanje o temeljnih vrednotah in značilnostih programa. Poleg tega bo omogočil oceno težav, s katerimi se srečujejo organizacije, in razlogov za neaktivnost nekaterih organizacij z znakom kakovosti. Ta dogodek se lahko združi z letnim srečanjem Evropske solidarnostne enote za udeležence.

KROG USPOSABLJANJ IN VREDNOTENJ ZA MENTORJE – KAKO DELUJE?

Krog usposabljanj in vrednotenj za mentorje je neobvezen, sestavljajo pa ga usposabljanja za mentorje, ki zagotavljajo podporo in okrepljeno mentorstvo udeležencem v prostovoljskih aktivnostih.

Usposabljanja za mentorje se lahko izvajajo v živo ali virtualno ali vključujejo kombinirane aktivnosti.

Nacionalne agencije in centri SALTO so odgovorni za organizacijo takih usposabljanj za mentorje, kadar so potrebna, ter se lahko odločijo, da bodo vsa ali nekatera usposabljanja prenesli na podizvajalce. Vendar bi morali biti nacionalne agencije/centri SALTO še naprej čim bolj vključeni v usposabljanja ter ohranjati redne stike s trenerji in mentorji.

Usposabljanje bi moralo:

- zagotoviti razumevanje vlog in odgovornosti mentorja;
- dati ustrezne praktične in tehnične informacije o značilnostih programa, ustreznih za prostovoljce;
- zagotoviti, da znajo mentorji usmerjati prostovoljce in jim zagotavljati podporo pri opredeljevanju učnih rezultatov, pridobljenih med izkušnjo;

- opredeliti težave z dobrim počutjem, ki se pogosto pojavljajo pri prostovoljskih aktivnostih, in podpreti udeležence pri iskanju pomoči;
- zagotoviti smernice za okrepljeno mentorstvo za mlade z manj priložnostmi;
- mentorjem zagotoviti priložnosti za mreženje.

MENTORSTVO

MENTORSTVO PRI PROSTOVOLJSKIH AKTIVNOSTIH

Vsem udeležencem prostovoljske aktivnosti se zagotovi osebna podpora v okviru mentorstva. Mentorstvo je sestavljeno iz rednih srečanj med mentorjem, ki ga imenuje gostiteljska ali podporna organizacija, in udeležencem na kraju izvajanja aktivnosti in zunaj njega. Srečanja bi se morala osredotočati na osebno dobro počutje udeležencev ter bi morala prostovoljce tudi usmerjati in jim zagotavljati podporo pri opredeljevanju učnih rezultatov, pridobljenih med izkušnjo. Mentorstvo je usmerjeno v posameznega udeleženca, tako da se vsebina in pogostost srečanj spreminjata glede na individualne potrebe. Možne teme srečanj med mentorjem in prostovoljcem: osebno dobro počutje, počutje v ekipi, zadovoljstvo z nalogami, praktične zadeve itd.

OKREPLJENO MENTORSTVO

„Okrepljeno mentorstvo“ je intenzivnejši proces mentorstva, ki je morda potreben za podporo mladim z manj priložnostmi, če ti aktivnosti ne morejo izvesti samostojno ali z običajnim mentorstvom ali tutorstvom. Tovrstno mentorstvo se uporablja za prostovoljske aktivnosti. Okrepljeno mentorstvo vključuje tesnejši stik, pogostejša srečanja in več časa, namenjenega izvajanju nalog. To zagotavlja podporo udeležencem v več korakih med aktivnostmi projekta in tudi zunaj delovnega časa. Okrepljeno mentorstvo udeležencem omogoča, da pridobijo čim večjo samostojnost, s čimer prispeva k uspešnemu izvajanju projekta.

PRIZNAVANJE UČNIH IZIDOV

KAJ JE PRIZNAVANJE UČNIH IZIDOV?

Za podpiranje učinka aktivnosti Evropske solidarnostne enote na osebni, izobrazbeni, družbeni, državljanski in poklicni razvoj udeležencev se opredelijo in evidentirajo kompetence (kombinacija znanja, spretnosti in odnosov), ki so izidi neformalnega in priložnostnega učenja pri solidarnostnih aktivnostih, zlasti prek orodij za priznavanje na ravni EU, kot sta Youthpass in Europass.

ZA KOGA?

Opredelitev in evidentiranje izidov neformalnega in priložnostnega učenja je na voljo udeležencem (prostovoljno) in sodelujočim organizacijam (obvezno, če to zahteva udeleženec). To pomeni, da lahko ima vsaka mlada oseba, ki se udeleži katere koli aktivnosti Evropske solidarnostne enote, koristi od postopka in potrdila, v katerem so opredeljeni in evidentirani individualni učni izidi.

KAKO DELUJE?

Vsaka mlada oseba, ki se udeleži aktivnosti Evropske solidarnostne enote, je upravičena do vključitve v postopek Youthpass in do prejema potrdila Youthpass ob koncu postopka. V potrdilu Youthpass so opredeljene in evidentirane kompetence, pridobljene med projektom. Priporoča se, da se Youthpass vključi v učni pristop že takoj na začetku projekta in da se ves čas trajanja aktivnosti projekta uporablja kot orodje, ki udeležencem omogoča, da so bolj pozorni na učni proces in učne rezultate, da razmišljajo o njih in da jih ocenjujejo. Glede na naravo potreb po priznavanju in posamezne solidarnostne aktivnosti se lahko uporabljajo tudi druga orodja, kot je na primer Europass.

Več informacij in podpora za orodje Youthpass so na voljo na: https://www.youthpass.eu/sl/.

Več informacij o orodju Europass je na voljo na: https://europa.eu/europass/sl.

ZAVAROVANJE

KAJ JE TREBA VEDETI O ZAVAROVANJU UDELEŽENCEV?

Eden od ključnih vidikov aktivnosti, ki se izvajajo v okviru Evropske solidarnostne enote, je, da mora biti udeleženec ves čas v varnem okolju. Za zagotovitev, da je udeleženec prostovoljskih aktivnosti zavarovan za nepredvidene okoliščine, morajo biti zajeta naslednja področja:

- zdravstvena in zobozdravstvena oskrba, nosečnost in porod, nezgode in hospitalizacija;
- življenjsko zavarovanje (zavarovanje za primer smrti);
- trajna invalidnost;
- odgovornost do tretjih oseb
  (vključno s poklicno odgovornostjo sodelujočih organizacij, kjer je to primerno);
- potovalno zavarovanje.

Evropska solidarnostna enota krije zavarovalno premijo, kadar je to potrebno:

- bodisi z zavarovanjem, ki ga zagotavlja Evropska komisija (za čezmejne aktivnosti),
- bodisi s povračilom stroškov, povezanih z zavarovanjem (za aktivnosti znotraj države).

ZA ČEZMEJNE AKTIVNOSTI

Vsak udeleženec čezmejne aktivnosti mora biti vpisan v zavarovalno shemo Evropske solidarnostne enote. Zavarovalna shema Evropske solidarnostne enote dopolnjuje kritje potrebnega zdravstvenega varstva v tujini na podlagi evropske kartice zdravstvenega zavarovanja[59] ali, kadar je ustrezno, nudi primarno kritje. Evropska solidarnostna enota zagotavlja zavarovalno kritje – od trenutka, ko se udeleženci iz države prebivališča napotijo v državo gostiteljico, pa do vrnitve domov po zaključku aktivnosti[60] – zlasti v naslednjih primerih:

- **Dopolnilno** kritje iz zavarovanja v okviru Evropske solidarnostne enote je zagotovljeno udeležencem, ki so upravičeni do evropske kartice zdravstvenega zavarovanja.
- **Primarno** kritje je zagotovljeno udeležencem, ki:

- niso upravičeni do evropske kartice zdravstvenega zavarovanja;
- niso upravičeni do brezplačne evropske kartice zdravstvenega zavarovanja (tj. brez stroškov za udeleženca) ali niso upravičeni zaradi nacionalnega regulativnega okvira v zvezi z aktivnostmi, ki jih izvajajo, ali svojega položaja;
- prihajajo iz države, v kateri se koordinacija sistemov socialne varnosti EU ne uporablja, ali se v tako državo odpravljajo.

Udeleženci čezmejnih aktivnosti morajo imeti pred prihodom v državo gostiteljico evropsko kartico zdravstvenega zavarovanja. Ta kartica omogoča dostop do nujno potrebnega, javnega zdravstvenega varstva med začasnim bivanjem v kateri koli od držav članic EU ter na Islandiji, v Lihtenštajnu in na Norveškem pod enakimi pogoji in za enake stroške (v nekaterih državah brezplačno), kot veljajo za zavarovance v teh zadevnih državah.

Informacije o kritju in podpori v okviru zavarovanja za udeležence ter navodila za vključitev so na voljo na spletišču zavarovalnice.

ZA AKTIVNOSTI ZNOTRAJ DRŽAVE

Če udeleženec potrebuje zasebno osebno zavarovanje zaradi nacionalnega regulativnega okvira, morajo sodelujoče organizacije udeležencu zagotoviti osebno zavarovanje, ki mora zagotavljati enako kritje kot za čezmejne aktivnosti, zlasti kritje, ki ni povezano z aktivnostjo za njeno celotno trajanje. Če je to zasebno zavarovanje potrebno, lahko organizacija uporabi izredne stroške za njegovo financiranje.

Za aktivnosti znotraj države Evropska komisija ne opredeljuje edinstvene oblike zavarovanja odgovornosti do tretjih oseb in ne priporoča specifičnih zavarovalnic. Iskanje najustreznejše zavarovalne police je prepuščeno organizatorjem projekta glede na vrsto projekta, ki se izvaja, in oblike zavarovanj, ki so na voljo na nacionalni ravni. Za določen projekt ni treba pridobiti zavarovanja, če so udeleženci že zavarovani z obstoječo zavarovalno polico organizatorjev projekta.

[59] Več informacij o evropski kartici zdravstvenega zavarovanja je na voljo na spletnem naslovu: https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=559&langId=sl

[60] Zavarovalno kritje preneha veljati za prostovoljce, ki se po prostovoljski aktivnosti odločijo, da se ne bodo vrnili v državo prebivališča.
Zavarovanje dva meseca po zaključku aktivnosti krije tudi nadaljnjo zdravljenje.

ZAVAROVANJE, KI GA ZAGOTAVLJA EVROPSKA KOMISIJA

ZA KOGA?

Vsak udeleženec čezmejne aktivnosti mora biti vključen v sistem zavarovanja Evropske solidarnostne enote ali v nacionalni zdravstveni sistem države gostiteljice. Zavarovanje dopolnjuje kritje obvezne evropske kartice zdravstvenega zavarovanja in/ali nacionalnih sistemov socialne varnosti ali krije 100 % stroškov, nastalih v določenih primerih.

KAKO DELUJE?

Pri aktivnostih, podprtih v okviru projektov prostovoljstva, je organizacija upravičenka odgovorna za vodenje svojega projekta v informacijskem orodju, ki ga Evropska komisija zagotavlja za vodenje projektov (modul za upravičence). Upravičenec mora vnesti vse informacije o aktivnosti, v katero so vključeni udeleženci. Udeleženci so v sistem zavarovanja vključeni samodejno na podlagi informacij, vnesenih v sistem. Vključitev v zavarovanje mora biti opravljena pred odhodom udeležencev; zato mora upravičenec informacije vnesti v sistem pred začetkom aktivnosti (običajno 2 tedna vnaprej). Vključitev krije celotno obdobje trajanja aktivnosti, kar zajema čas poti. Upravičenec je poleg tega odgovoren za posodabljanje informacij v modulu za upravičence, zlasti glede datumov začetka in zaključka aktivnosti, kraja itd., saj so te informacije povezane z zavarovalnim kritjem. Za aktivnosti, podprte v okviru skupinskih prostovoljskih aktivnosti na prednostnih področjih, in aktivnosti, povezane s prostovoljstvom na področju humanitarne pomoči, je organizacija upravičenka odgovorna za vključitev udeležencev in vnos podatkov o aktivnosti (začetni datum, končni datum, lokacija) v informacijske sisteme Evropske komisije ali Izvajalske agencije. Ti podatki bodo samodejno posredovani zavarovalnici[61].

Zavarovanje zagotavlja dopolnilno kritje za evropsko kartico zdravstvenega zavarovanja ali katero koli drugo zavarovanje, ki so ga lahko sklenili udeleženci. Udeleženci morajo imeti evropsko kartico zdravstvenega zavarovanja pred odhodom. V nekaterih primerih, kadar prostovoljci zaradi nacionalnih pravil niso zavarovani z evropsko kartico zdravstvenega zavarovanja za čas trajanja aktivnosti ali kadar udeleženec prihaja iz države, v kateri se koordinacija sistemov socialne varnosti EU ne uporablja, ali odhaja vanjo, zavarovalnica zagotovi polno kritje (glej zgoraj). Zavarovalno kritje ima svoje izjeme in zgornje meje ter je namenjeno obvladovanju nujno potrebne oskrbe, ki je ni mogoče odložiti do konca obdobja aktivnosti in vrnitve udeleženca domov.

Udeleženci in organizacije morajo upoštevati, da je to zasebna zavarovalna shema. Zato se močno priporoča, da se stik z zavarovalnico vzpostavi pred nastankom stroškov zdravljenja, saj bo zavarovalnica udeležencu lahko zagotovila informacije o tem, ali bo terjatev poplačana in kako.

V spodnjem diagramu procesa so pojasnjena posamezna možna zavarovalna kritja. Opozoriti je treba, da je organizacija ne glede na aktivnost in vrsto zavarovalnega kritja dokončno odgovorna za zagotovitev, da je udeleženec ustrezno zavarovan.

[61] Nadaljnje informacije o tem, kateri postopek upoštevati, bodo zagotovljene, ko bo projekt odobren.

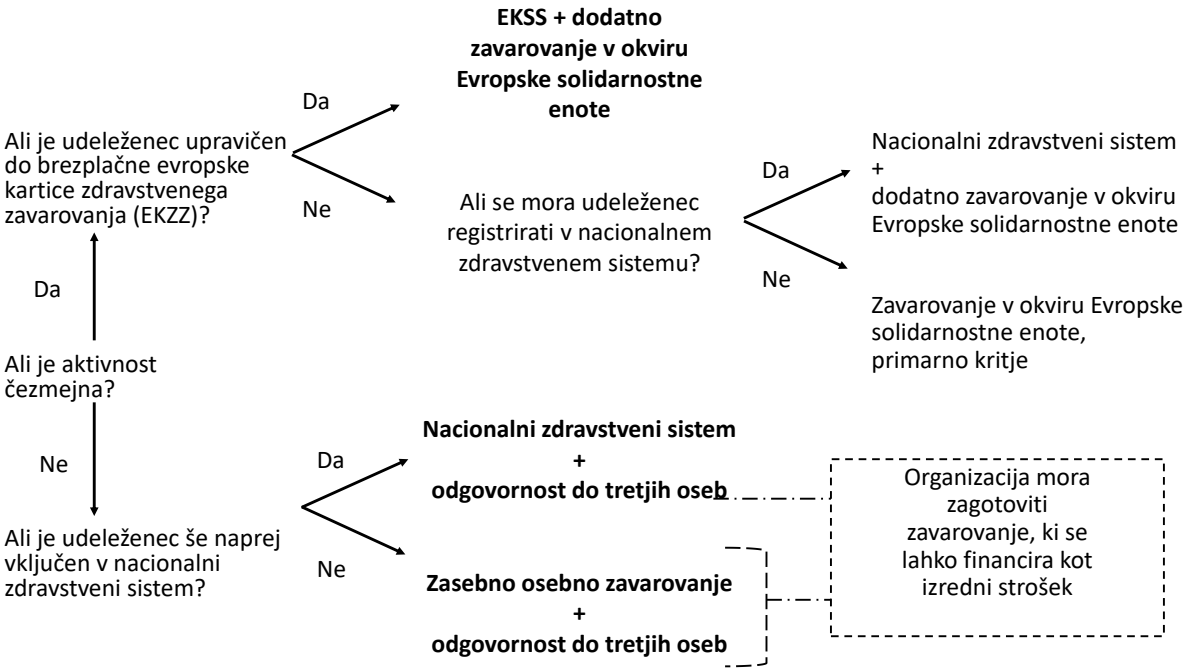
Ali je udeleženec upravičen do brezplačne evropske kartice zdravstvenega zavarovanja (EKZZ)?
Da
Ne
EKSS + dodatno zavarovanje v okviru Evropske solidarnostne enote
Ali se mora udeleženec registrirati v nacionalnem zdravstvenem sistemu?
Da
Ne
Nacionalni zdravstveni sistem + dodatno zavarovanje v okviru Evropske solidarnostne enote
Zavarovanje v okviru Evropske solidarnostne enote, primarno kritje
Da
Ali je aktivnost čezmejna?
Ne
Ali je udeleženec še naprej vključen v nacionalni zdravstveni sistem?
Da
Ne
Nacionalni zdravstveni sistem + odgovornost do tretjih oseb
Zasebno osebno zavarovanje + odgovornost do tretjih oseb
Organizacija mora zagotoviti zavarovanje, ki se lahko financira kot izredni strošek

PORTAL EVROPSKE SOLIDARNOSTNE ENOTE

Portal Evropske solidarnostne enote ponuja evropske in nacionalne informacije ter priložnosti, ki zanimajo mlade, ki se želijo udejstvovati v solidarnostnem sektorju. Zagotavlja točko „vse na enem mestu“ za zainteresirane mlade in organizacije, ki se želijo pridružiti programu in biti njegov del. Portal mladim omogoča tudi, da se udeležijo spletnih usposabljanj, pridobijo dostop do drugih storitev in gradijo skupnost enako mislečih mladih. Portal Evropske solidarnostne enote je dostopen na naslovu: https://youth.europa.eu/solidarity.

KAKO DELUJE?

POVEZOVANJE MLADIH IN ORGANIZACIJ

Mladi – stari vsaj 17 let –, ki se želijo udejstvovati v solidarnostnih aktivnostih, se registrirajo na portalu Evropske solidarnostne enote. Portal Evropske solidarnostne enote je prostor za povezovanje mladih in organizacij z znakom kakovosti, ki želijo izvajati solidarnostne aktivnosti. Organizacije z znakom kakovosti lahko na portalu oglašujejo priložnosti za prostovoljske aktivnosti, poiščejo registrirane kandidate in vzpostavijo stik z njimi. Registrirani kandidati lahko tudi sami poiščejo priložnosti in izrazijo zanimanje zanje. Ko se organizacija in registrirani kandidat povežeta, organizacija registriranemu kandidatu pošlje ponudbo.

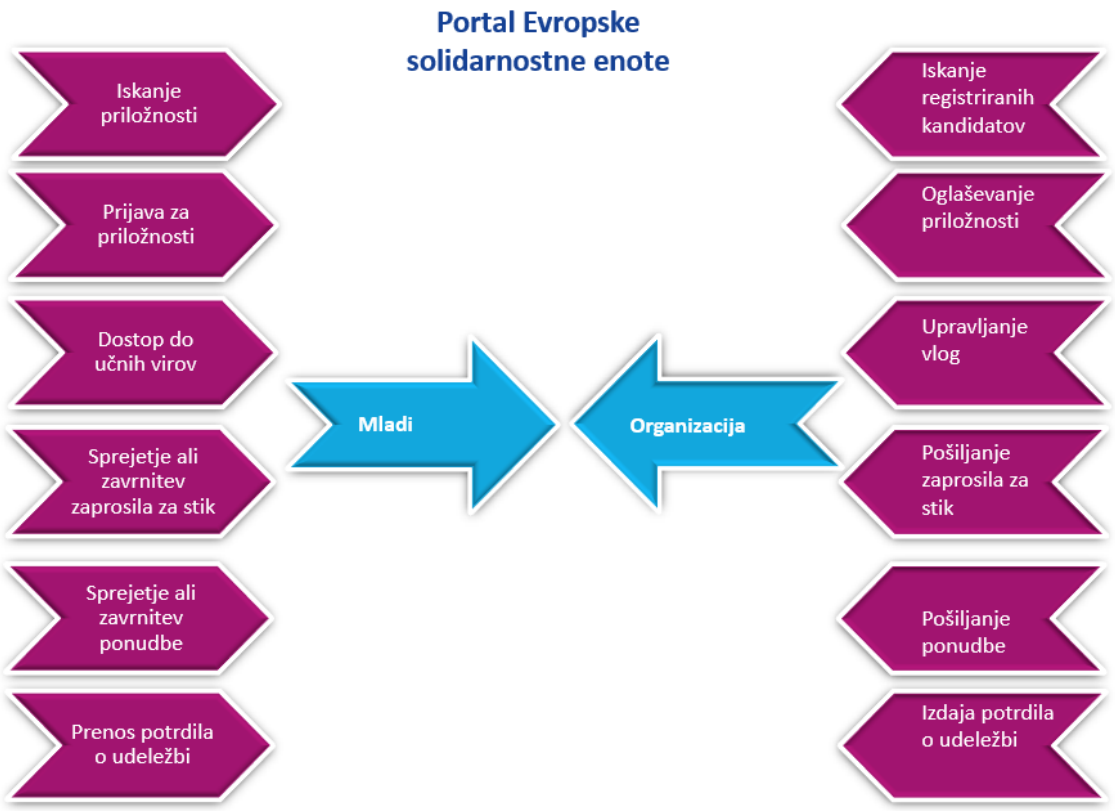

GRADITEV SKUPNOSTI IN ZAGOTAVLJANJE STORITEV

Portal Evropske solidarnostne enote registriranim kandidatom ponuja dodatne storitve. Poleg splošnega spletnega usposabljanja, dostopnega prek portala, so registriranim kandidatom na voljo aktivnosti graditve skupnosti, najnovejše informacije v biltenih in druge koristne funkcije, ki se postopoma razvijajo. Registrirani mladi lahko uporabljajo tudi mobilno aplikacijo, ki jim omogoča, da si izmenjujejo izkušnje z drugimi mladimi, registriranimi v programu. Prav tako lahko pomembno prispevajo k družbi z udejstvovanjem med drugim v evropski solidarnostni mreži (EuSN) ali mreži Evrovrstniki (EuroPeers).

DRUGI PODPORNI UKREPI

POTRDILO O UDELEŽBI

Potrdilo o udeležbi je potrdilo v podporo prepoznavnosti udeležbe v aktivnostih Evropske solidarnostne enote. Ob zaključku solidarnostne aktivnosti so udeleženci upravičeni do prejetja potrdila o udeležbi, izdanega na portalu Evropske solidarnostne enote, če je aktivnost zaključena in so udeleženci predložili svoja poročila.

SPORAZUMI

SPORAZUMI MED PARTNERJI PROJEKTA

Priporoča se, da vse sodelujoče organizacije, ki so vključene v projekt Evropske solidarnostne enote, med seboj podpišejo notranji sporazum. Namen takega sporazuma je jasno opredeliti odgovornosti, naloge in finančni prispevek za vse strani, ki so vključene v aktivnosti. Sodelujoče organizacije se skupaj odločijo, kako bodo razdelile nepovratna sredstva EU in katere stroške bodo ta krila.

Notranji sporazum je ključni instrument za zagotavljanje trdnega in nemotenega sodelovanja med partnerji v solidarnostni aktivnosti ter preprečevanje ali reševanje morebitnih sporov. Okvirno mora vsebovati vsaj naslednje informacije:

- sklic na sporazum o nepovratnih sredstvih med sodelujočo organizacijo prijaviteljico in organom, ki ji je dodelil nepovratna sredstva;
- imena in kontaktne podatke vseh sodelujočih organizacij, ki so vključene v aktivnosti;
- vloge in odgovornosti vsake sodelujoče organizacije; razdelitev nepovratnih sredstev EU;
- načine plačila in prenose proračunskih sredstev med sodelujočimi organizacijami.

Čeprav se ta praksa priporoča, da se zavarujejo interesi posameznih partnerjev, je tak sporazum notranji dokument med partnerji; organ, ki dodeli nepovratna sredstva, ga ne bo zahteval.

SPORAZUMI Z UDELEŽENCI

Pred odhodom morajo vsi mladi, ki sodelujejo v individualnih ali skupinskih prostovoljskih aktivnostih, ki jih podpira Evropska solidarnostna enota, podpisati dogovor o prostovoljskem delu, pri čemer se uporabi predloga, ki jo zagotovi Evropska komisija in ki vsebuje vsaj naslednje določbe:

- pravice in obveznosti strank navedenega sporazuma, trajanje in lokacija napotitve ter opis zadevnih nalog;
- sklic na pogoje zavarovanja udeležencev;
- finančni prispevek Evropske solidarnostne enote;
- naloge, ki se bodo izvajale med aktivnostjo;
- po potrebi sklic na ustrezne zahteve glede preverjanja v skladu z veljavnim nacionalnim pravom.

VIZUMI IN DOVOLJENJA ZA PREBIVANJE

Udeleženci projektov Evropske solidarnostne enote bodo morda morali pridobiti vizum za bivanje v tujini v državah članicah EU in tretjih državah, ki niso pridružene programu in gostijo aktivnost. Vse sodelujoče organizacije morajo zagotoviti, da so zahtevana dovoljenja (vizum za kratkoročno ali dolgoročno bivanje ali dovoljenje za prebivanje) urejena pred začetkom načrtovane aktivnosti. Priporoča se, da se za dovoljenja pri pristojnih organih zaprosi precej vnaprej, saj lahko postopek traja več tednov. Nacionalne agencije in Izvajalska agencija lahko zagotovijo nadaljnje nasvete in podporo glede vizumov, dovoljenj za prebivanje, socialne varnosti itd. Portal EU o priseljevanju vsebuje splošne informacije o vizumih in dovoljenjih za prebivanje za kratko- in dolgoročno bivanje:
https://immigration-portal.ec.europa.eu/index_sl.

DEL E – INFORMACIJE ZA PRIJAVITELJE

Vsi potencialni prijavitelji (vključno s skupinami mladih v primeru solidarnostnih projektov, ki se v nadaljevanju enačijo z „organizacijami“), ki nameravajo predložiti predlog projekta, da bi prejeli finančno podporo EU ali znak kakovosti v okviru Evropske solidarnostne enote, so vabljeni, da pozorno preberejo to poglavje, ki je zasnovano v skladu z veljavnimi določbami Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije[62] (v nadaljnjem besedilu: finančna uredba EU).

Vse pogodbene in finančne določbe, ki se uporabljajo za dodeljena nepovratna sredstva, so predstavljene v vzorcih sporazumov o nepovratnih sredstvih, ki so za projekte, ki jih izvaja EACEA, na voljo na portalu za financiranje in javne razpise[63], za projekte, ki jih izvajajo nacionalne agencije, pa na spletišču ustrezne nacionalne agencije. V primeru neskladnosti z informacijami iz tega vodnika določbe iz sporazumov o nepovratnih sredstvih in vzorcev sporazumov o nepovratnih sredstvih prevladajo nad določbami iz dela E tega vodnika. Veliko od opisanih korakov in informacij je relevantnih tudi za organizacije, ki želijo zaprositi za znak kakovosti.

Posamezniki niso upravičeni do predložitve predlogov projektov v okviru Evropske solidarnostne enote, razen tisti, ki se prijavljajo v imenu skupine (vsaj petih) mladih, ki želijo izvesti solidarnostni projekt (v nadaljnjem besedilu: skupine mladih).

KAKO ODDATI VLOGO?

Za oddajo vloge za projekt Evropske solidarnostne enote morajo prijavitelji slediti naslednjim štirim korakom:

1) registracija. Vsak prijavitelj se mora registrirati na naslednji način:

   a. za ukrepe, ki jih upravlja Izvajalska agencija, se morajo prijavitelji, povezani subjekti in pridruženi partnerji registrirati na portalu za financiranje64 in javne razpise ter prejeti identifikacijsko kodo udeleženca (PIC)65. Organizacijam/skupinam, ki so kodo PIC že prejele v okviru sodelovanja v drugih programih EU, se ni treba ponovno registrirati. Koda PIC, pridobljena pri tej prejšnji registraciji, velja tudi za prijavo v okviru Evropske solidarnostne enote;

   b. za ukrepe, ki jih upravljajo nacionalne agencije, se morajo organizacije/skupine mladih, vključene v vlogo, registrirati v sistemu za registracijo organizacij na spletnem naslovu https://webgate.ec.europa.eu/erasmus-esc za Erasmus+ in Evropsko solidarnostno enoto ter prejeti identifikacijsko oznako organizacije. Organizacijam/skupinam mladih, ki so tako identifikacijsko oznako že prejele, se ni treba ponovno registrirati;

2) preverjanje skladnosti z merili zadevnega ukrepa;
3) preverjanje finančnih pogojev (uporablja se samo za zahtevke za financiranje in ni relevantno za znak kakovosti);
4) izpolnitev in oddaja prijavnega obrazca.

KORAK 1: REGISTRACIJA ORGANIZACIJE

Organizacije/skupine mladih, vključene v vlogo, se morajo registrirati ter predložiti osnovne pravne in finančne podatke na platformi programa Erasmus+ in Evropske solidarnostne enote za projekte, ki se oddajo nacionalnim agencijam, ali na portalu za registracijo udeležencev za projekte, ki se oddajo Izvajalski agenciji za izobraževanje in kulturo (EACEA).

Ko je registracija končana, organizacija/skupina prejme identifikacijsko oznako organizacije (za vloge, predložene nacionalni agenciji) ali identifikacijsko kodo udeleženca – PIC (za vloge, predložene EACEA). Ta koda je identifikator, ki je potreben za oddajo vlog in organizaciji/skupini omogoča preprostejše izpolnjevanje spletnih obrazcev (tj. z vnosom kode se v obrazcu samodejno prikažejo vse informacije, ki jih je organizacija/skupina zagotovila ob registraciji).

Upoštevati je treba, da se organizacijam/skupinam mladih, ki so že sodelovale v ukrepih programa Erasmus+ ali Evropske solidarnostne enote in ki imajo PIC, za prijavo na decentralizirani ravni ni treba ponovno registrirati. Identifikacijska oznaka organizacije se dodeli samodejno in jo je mogoče najti z iskanjem na platformi programa Erasmus+ in Evropske solidarnostne

[62] Finančna uredba EU je objavljena na spletnem naslovu: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX:32018R1046.
[63] https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home
[64] https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home
[65] Koda PIC je obvezen podatek v prijavnem obrazcu.

enote.

KJE SE REGISTRIRATI?

Za ukrepe, ki jih upravljajo nacionalne agencije, mora oseba, ki zastopa organizacijo (ali skupino mladih), za registracijo v sistemu za registracijo organizacij programa Erasmus+ in Evropske solidarnostne enote izvesti naslednje korake:

- ustvariti račun EU Login (razen če oseba, ki zastopa organizacijo/subjekte, ki niso pravne osebe, račun že ima). Nove račune EU Login je mogoče ustvariti na tem spletišču: https://webgate.ec.europa.eu/cas/eim/external/register.cgi;
- vstopiti v sistem za registracijo organizacij za program Erasmus+ in Evropsko solidarnostno enoto https://webgate.ec.europa.eu/erasmus-esc/index/ ter se registrirati v imenu organizacije/skupine, ki jo zastopa.

Organizacija ali skupina mladih se mora registrirati samo enkrat. Ko je registracija dokončana, bo organizacija/skupina mladih dobila identifikacijsko oznako organizacije.

Za ukrepe, ki jih upravlja Izvajalska agencija, mora oseba, ki zastopa organizacijo, za registracijo prek elektronskega sistema za oddajo vlog na portalu za financiranje in javne razpise izvesti naslednje korake:

- ustvariti uporabniški račun, tj. račun EU Login (razen če oseba, ki zastopa organizacijo, račun že ima). Nove račune EU Login je mogoče ustvariti na tem spletišču: https://webgate.ec.europa.eu/cas/;
- vstopiti na portal za registracijo https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home in se registrirati v imenu organizacije. Navodila in pogosto zastavljena vprašanja so na voljo na portalu.

Organizacija se mora registrirati samo enkrat. Ko je registracija dokončana, bo organizacija dobila kodo PIC[66].

DOKAZILO O PRAVNEM STATUSU IN FINANČNI ZMOGLJIVOSTI

V okviru postopka registracije morajo prijavitelji naložiti tudi naslednje dokumente:

- obrazec za pravno osebo. Ta obrazec je mogoče prenesti s spletišča Evropske komisije: https://ec.europa.eu/info/publications/legal-entities_sl;

- obrazec za finančno identifikacijo. Obrazec je treba izpolniti glede na državo banke, tudi če ima organizacija prijaviteljica uradni sedež v drugi državi. Ta obrazec je mogoče prenesti z naslednje povezave: https://ec.europa.eu/info/publications/financial-identification_sl. Obrazec za finančno identifikacijo je treba zagotoviti samo za organizacijo prijaviteljico in se za partnerske organizacije ne zahteva.

Za nepovratna sredstva, ki presegajo 60 000 EUR, bodo prijavitelji morda morali naložiti posebne dokumente, s katerimi bodo dokazali svojo finančno zmogljivost. Za več informacij glej poglavje „Merila za izbor“ v nadaljevanju.

KORAK 2: PREVERJANJE SKLADNOSTI Z MERILI

Med razvojem projekta in pred oddajo vloge za podporo EU morajo sodelujoče organizacije/skupine mladih preveriti, ali projekt upošteva naslednja merila: merila za sprejemljivost, upravičenost, izključitev, izbor in dodelitev.

MERILA ZA SPREJEMLJIVOST

Vloge morajo biti poslane **najpozneje do roka za oddajo vlog, navedenega v razpisu**.

Vloge morajo biti berljive in dostopne.

Vloge morajo biti popolne ter vsebovati vse dele in obvezne priloge. Po izteku roka za oddajo se lahko popravijo samo napake pri zapisu, če to zahteva agencija za upravljanje v ustrezno utemeljenih primerih.

Vloge **za ukrepe, ki jih upravljajo nacionalne agencije**, je treba oddati **elektronsko** z uporabo obrazcev, ki so na voljo na spletišču Evropske komisije in spletiščih nacionalnih agencij.

Vloge za **ukrepe, ki jih upravlja Izvajalska agencija**, je treba oddati elektronsko prek elektronskega sistema za oddajo vlog na portalu za financiranje in javne razpise: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home. Vloge (vključno s prilogami in dokazili) je treba oddati na obrazcih, ki so na voljo v sistemu za oddajo vlog.

Pri razpisih za nepovratna sredstva nizke vrednosti (60 000 EUR ali manj) so vloge omejene na 40 strani, pri vseh drugih razpisih pa na 70 strani. Število strani vloge za znak kakovosti za humanitarno pomoč je omejeno na 40 strani. Ocenjevalci ne

[66] Koda PIC je obvezen podatek v prijavnem obrazcu.

bodo upoštevali morebitnih dodatnih strani.

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Merila za upravičenost se uporabljajo za določitev, ali lahko prijavitelj sodeluje na razpisu za zbiranje predlogov in odda predlog za ukrep. Uporabljajo se za prijavitelje in projekte/aktivnosti, za katere se zahtevajo nepovratna sredstva (npr. profil in/ali število vključenih sodelujočih organizacij, vrsta projekta in/ali aktivnosti, obdobje izvajanja, profil in/ali število vključenih udeležencev).

Za upravičenost morajo aktivnosti in projekti izpolnjevati vsa merila za upravičenost, ki so povezana z ukrepom in aktivnostmi, v okviru katerih se predloži predlog. Če vloga ne izpolnjuje teh meril ob prijavi, bo zavrnjena brez nadaljnjega ocenjevanja. Če se v fazi izvajanja ali v fazi končnega poročanja ugotovi, da ta merila niso bila izpolnjena, se lahko aktivnosti štejejo za neupravičene, zaradi česar je treba vrniti nepovratna sredstva EU, ki so bila prvotno dodeljena projektu.

Merila za upravičenost, ki se uporabljajo za posamezne ukrepe, so opisana v delih B in C vodnika.

MERILA ZA IZKLJUČITEV

V skladu s členi 136 do 140 in/ali 141 finančne uredbe EU[67] bo prijavitelj izključen iz sodelovanja na razpisih za zbiranje predlogov v okviru Evropske solidarnostne enote, če se znajde v kateri koli od naslednjih okoliščin:

a) prijavitelj je v stečaju, postopku zaradi insolventnosti ali postopku likvidacije, njegova sredstva upravlja likvidator ali sodišče, ima dogovor z upniki, njegove poslovne dejavnosti so začasno ustavljene ali je v kakršni koli podobni okoliščini, ki je nastala zaradi podobnega postopka, določenega v pravu Unije ali nacionalnem pravu;

b) s pravnomočno sodbo ali pravnomočno upravno odločbo je ugotovljeno, da prijavitelj krši svoje obveznosti v zvezi s plačevanjem davkov ali prispevkov za socialno varnost v skladu z veljavnim pravom;

c) s pravnomočno sodbo ali pravnomočno upravno odločbo je ugotovljeno, da je prijavitelj zagrešil hudo kršitev poklicnih pravil, s tem da je kršil veljavne zakone ali druge predpise ali etične standarde stroke, ki ji pripada, ali s tem, da je ravnal krivdno, pri čemer to ravnanje, če kaže na naklep ali hudo malomarnost, vpliva na njegovo strokovno verodostojnost, kar vključuje zlasti kar koli od naslednjega:

   (i) zavajanje z namenom goljufije ali iz malomarnosti pri dajanju informacij, ki se zahtevajo zaradi preverjanja odsotnosti razlogov za izključitev ali izpolnjevanja meril za upravičenost ali pogojev za sodelovanje ali pri izvajanju naročila ali sporazuma;

   (ii) sklepanje dogovorov z drugimi osebami ali subjekti z namenom izkrivljanja konkurence;

   (iii) kršenje pravic intelektualne lastnine;

   (iv) poskus vplivanja na postopek odločanja odgovornega odredbodajalca med postopkom dodeljevanja;

   (v) poskus pridobitve zaupnih informacij, zaradi katerih bi lahko imel neupravičeno prednost v postopku dodeljevanja;

d) s pravnomočno sodbo je bilo ugotovljeno, da je prijavitelj kriv česar koli od naslednjega:

   (i) goljufije v smislu člena 3 Direktive (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta[68] in člena 1 Konvencije o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti, pripravljene na podlagi Akta Sveta z dne 26. julija 1995[69];

   (ii) korupcije, kot je opredeljena v členu 4(2) Direktive (EU) 2017/1371, ali aktivne korupcije v smislu člena 3 Konvencije o boju proti korupciji uradnikov Evropskih skupnosti ali uradnikov držav članic Evropske unije, pripravljene na podlagi Akta Sveta z dne 26. maja 1997[70], ali ravnanja iz člena 2(1) Okvirnega sklepa Sveta 2003/568/PNZ[71] ali korupcije, kot je opredeljena v drugih veljavnih predpisih;

   (iii) ravnanja v povezavi s hudodelsko združbo, kot je navedeno v členu 2 Okvirnega Sklepa Sveta 2008/841/PNZ[72];

   (iv) pranja denarja ali financiranja terorizma v smislu člena 1(3), (4) in (5) Direktive (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta[73];

[67] Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije.
[68] Direktiva (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2017 o boju proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, z uporabo kazenskega prava (UL L 198, 28.7.2017, str. 29).
[69] UL C 316, 27.11.1995, str. 48.
[70] UL C 195, 25.6.1997, str. 1.
[71] Okvirni sklep Sveta 2003/568/PNZ z dne 22. julija 2003 o boju proti korupciji v zasebnem sektorju (UL L 192, 31.7.2003, str. 54).
[72] Okvirni Sklep Sveta 2008/841/PNZ z dne 24. oktobra 2008 o boju proti organiziranemu kriminalu (UL L 300, 11.11.2008, str. 42).
[73] Direktiva (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma, spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta in Direktive Komisije 2006/70/ES (UL L 141, 5.6.2015, str. 73).

(v) terorističnih kaznivih dejanj ali kaznivih dejanj, povezanih s terorističnimi dejavnostmi, ter spodbujanja k storitvi takih kaznivih dejanj, pomoči ali podpore pri tem ali poskusa storitve takih kaznivih dejanj, kot so opredeljena v členih 3 in 14 ter naslovu III Direktive (EU) 2017/541 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2017 o boju proti terorizmu;

(vi) vpletenosti v delo otrok ali drugih kaznivih dejanj v zvezi s trgovino z ljudmi, kot so navedena v členu 2 Direktive 2011/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta[74];

e) prijavitelj je zelo pomanjkljivo izpolnjeval glavne naloge pri izvrševanju pogodbe ali sporazuma, ki se financira iz proračuna, kar je:

(i) privedlo do predčasne prekinitve;

(ii) privedlo do uporabe pavšalnih odškodnin ali drugih pogodbenih kazni

(iii) ugotovil odredbodajalec, OLAF ali Računsko sodišče na podlagi pregledov, revizij ali preiskav;

f) je bilo s pravnomočno sodbo ali pravnomočno upravno odločbo ugotovljeno, da je prijavitelj storil nepravilnost v smislu člena 1(2) Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95[75];

g) s pravnomočno sodbo ali pravnomočno upravno odločbo je bilo ugotovljeno, da je prijavitelj ustanovil subjekt v drugi jurisdikciji z namenom, da bi se izognil davčnim, socialnim in drugim pravnim obveznostim v jurisdikciji, kjer ima statutarni sedež, osrednjo upravo ali glavno poslovno enoto;

h) s pravnomočno sodbo ali pravnomočno upravno odločbo je ugotovljeno, da je bil subjekt ustanovljen z namenom iz točke (g);

i) če ni nobene pravnomočne sodbe, ali kadar je ustrezno, pravnomočne upravne odločbe in je prijavitelj v eni od situacij iz točk (c) (d), (f), (g) in (h) zgoraj zlasti zaradi:

(i) dejstev, ugotovljenih pri revizijah ali preiskavah, ki jih opravi EJT – za tiste države članice, ki so vključene v okrepljeno sodelovanje na podlagi Uredbe (EU) 2017/1939 – Računsko sodišče, OLAF ali notranji revizor, ali pri katerem koli drugem preverjanju, reviziji ali kontroli, opravljeni pod odgovornostjo odredbodajalca institucije EU, evropskega urada ali agencije ali organa EU;

(ii) nepravnomočnih upravnih odločb, ki lahko vključujejo disciplinske ukrepe, ki jih sprejme pristojni nadzorni organ, odgovoren za to, da preveri, ali se uporabljajo standardi poklicne etike;

(iii) dejstev iz odločitev oseb in subjektov, ki izvršujejo sredstva Unije v skladu s točko (c) prvega pododstavka člena 62(1);

(iv) informacij, posredovanih v skladu s točko (d) člena 142(2) finančne uredbe EU s strani subjektov, ki izvršujejo sredstva Unije na podlagi točke (b) prvega pododstavka člena 62(1) finančne uredbe EU;

(v) sklepov Komisije v zvezi s kršitvijo konkurenčnega prava Unije ali sklepov nacionalnega pristojnega organa v zvezi s kršitvijo konkurenčnega prava Unije ali nacionalnega konkurenčnega prava;

(vi) dejstva, da je bil prijavitelj kakor koli obveščen, da zoper njega teče preiskava, ki jo vodi OLAF: bodisi ker mu je urad OLAF omogočil, da poda pripombe v zvezi z dejstvi, ki se nanašajo nanj, bodisi ker je urad OLAF v zvezi z njim izvedel preglede na kraju samem v okviru preiskave, bodisi ker je bil obveščen o odprtju ali zaprtju preiskave ali o kakršni koli okoliščini, povezani s preiskavo urada OLAF v zvezi z njim;

j) prijavitelj iz člena 135(2), kadar:

(i) je fizična ali pravna oseba, ki je članica upravnega, vodstvenega ali nadzornega organa prijavitelja iz člena 135(2) ali ki ima pooblastila za zastopanje, odločanje ali nadzor v zvezi z navedenim prijaviteljem, v eni ali več okoliščinah iz točk (c) do (h) zgoraj;

(ii) je fizična ali pravna oseba, ki prevzame neomejeno odgovornost za dolgove prijavitelja iz člena 135(2), v eni ali več okoliščinah iz točke (a) ali (b) zgoraj;

(iii) je fizična oseba, ki je nujna za dodelitev ali izvršitev pravne obveznosti, v eni ali več okoliščinah iz točk (c) do (h) zgoraj.

Če je prijavitelj v kateri koli od okoliščin za izključitev, navedenih zgoraj, mora navesti ukrepe, ki jih je sprejel za odpravo okoliščine za izključitev, s čimer dokaže svojo zanesljivost. Ukrepi lahko na primer vključujejo tehnične, organizacijske in kadrovske ukrepe za preprečitev nadaljnjih ponovitev, nadomestilo za škodo ali plačilo glob. To ne velja za situacije iz točke (d) tega poglavja.

V primerih iz točk od (c) do (h) in če ni nobene pravnomočne sodbe, ali kadar je ustrezno, pravnomočne upravne odločbe,

[74] Direktiva 2011/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2011 o preprečevanju trgovine z ljudmi in boju proti njej ter zaščiti njenih žrtev in o nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2002/629/PNZ (UL L 101, 15.4.2011, str. 1).

[75] Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95 z dne 18. decembra 1995 o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti (UL L 312, 23.12.1995, str. 1).

lahko nacionalna agencija ali Izvajalska agencija prijavitelja začasno izključi iz sodelovanja na razpisu za zbiranje predlogov, če bi njegova udeležba pomenila resno in neposredno grožnjo za finančne interese Unije.

Če je v ukrepu, za katerega je prijavitelj predložil predlog, predvidena udeležba povezanih subjektov, se zanje uporabljajo ista merila za izključitev.

Če se navedene izjave ali predložene informacije, ki so pogoj za sodelovanje v postopku dodeljevanja, izkažejo za neresnične, se lahko prijaviteljem ali povezanim subjektom, če je ustrezno, zavrne sodelovanje v tem postopku.

Nacionalna agencija ali Izvajalska agencija lahko na svojem spletišču objavi naslednje informacije, povezane z izključitvijo in, kadar je ustrezno, denarno kaznijo v primerih iz točk (c) do (h) zgoraj:

(a) ime zadevnega prijavitelja;

(b) situacijo za izključitev;

(c) trajanje izključitve in/ali znesek denarne kazni.

Ta merila za izključitev veljajo za prijavitelje v okviru vseh ukrepov programa Evropska solidarnostna enota. Prijavitelji morajo ob vlogi za nepovratna sredstva EU predložiti častno izjavo, s katero potrjujejo, da niso v nobeni od navedenih situacij. Ta častna izjava je poseben razdelek ali priloga k prijavnemu obrazcu.

V skladu s členom 135(4) in členom 138 finančne uredbe se lahko prejemniku sredstev EU, s katerim je bila sklenjena pogodba ali sporazum in ki je zelo pomanjkljivo izpolnjeval glavne obveznosti pri izvrševanju pogodbe ali sporazuma, ki ga financira EU, naložijo denarne kazni.

Poleg tega Komisija meni, da so ali bi lahko bile v primeru izvajanja ukrepov, ki so zajeti v tem vodniku, naslednje organizacije v navzkrižju interesov in torej niso ali ne bi mogle biti upravičene do sodelovanja:

- nacionalni organi, ki so pristojni za nadzor nacionalnih agencij in izvajanje programa Evropska solidarnostna enota v svoji državi, ne morejo oddati vloge za noben ukrep, ki ga upravljajo nacionalne agencije v kateri koli državi, ali sodelovati v njem, lahko pa se prijavijo za sodelovanje (kot prijavitelji ali partnerji) v ukrepih, ki jih upravlja Izvajalska agencija ali GD EAC, razen če to ni izrecno izključeno za zadevni ukrep (kot je navedeno v delu B tega vodnika);
- nacionalne agencije (edina aktivnost njihovega pravnega subjekta) ali oddelki pravnih subjektov v vlogi nacionalnih agencij, ki se ukvarjajo z aktivnostmi zunaj pristojnosti nacionalnih agencij, ne morejo oddati vloge za noben ukrep, ki se izvaja v okviru tega vodnika, ali sodelovati v njem;
- strukture in mreže, ki so opredeljene ali imenovane v uredbi o Evropski solidarnostni enoti ali katerem koli drugem letnem programu dela Komisije, ki se sprejme za izvajanje Evropske solidarnostne enote, ker bodo prejele poseben finančni prispevek Komisije v okviru izvajanja programa Evropske solidarnostne enote, ter ki jih gosti pravni subjekt, ki gosti tudi nacionalno agencijo, ne morejo oddati vloge za noben ukrep, ki ga upravljajo nacionalne agencije v kateri koli državi, ali sodelovati v njem, lahko pa se prijavijo za sodelovanje (kot prijavitelji ali partnerji) v ukrepih, ki jih upravlja Izvajalska agencija ali GD EAC, razen če to ni izrecno izključeno za zadevni ukrep (kot je navedeno v delu B tega vodnika); pred dodelitvijo nepovratnih sredstev ali pogodbe morajo dokazati, da niso v navzkrižju interesov, ker so sprejele previdnostne ukrepe ali ker njihova notranja organizacija predvideva jasno ločevanje interesov. Poleg tega je treba opredeliti stroške in prihodke posameznih ukrepov ali aktivnosti, za katere se dodelijo sredstva EU. Sklep o priznanju, da obstaja zadostno zagotovilo, da niso v dejanskem navzkrižju interesov, v okviru lastne pristojnosti in odgovornosti sprejme Izvajalska agencija ali GD EAC, pri katerem so se prijavile;
- pravni subjekti, ki gostijo nacionalne agencije, vendar se ukvarjajo z drugimi aktivnostmi v okviru Evropske solidarnostne enote ali zunaj nje, ter subjekti, ki so povezani s temi pravnimi subjekti, ne morejo oddati vloge za noben ukrep, ki ga upravljajo nacionalne agencije v kateri koli državi, ali sodelovati v njem, lahko pa se načeloma prijavijo za sodelovanje v ukrepih, ki jih upravlja Izvajalska agencija ali GD EAC, razen če to ni izrecno izključeno za zadevni ukrep (kot je navedeno v delu B tega vodnika). Vendar morajo pred dodelitvijo nepovratnih sredstev ali pogodbe dokazati, da niso v navzkrižju interesov, ker so sprejeli previdnostne ukrepe ali ker njihova notranja organizacija predvideva jasno ločevanje interesov (npr. minimalno ločevanje računov, ločevanje področij poročanja in odločanja, ukrepi za preprečevanje dostopa do zaupnih informacij). Poleg tega je treba opredeliti stroške in prihodke posameznih ukrepov ali aktivnosti, za katere se dodelijo sredstva EU. Sklep o priznanju, da obstaja zadostno zagotovilo, da niso v dejanskem navzkrižju interesov, v okviru lastne pristojnosti in odgovornosti sprejme institucija, pri kateri so se prijavili.

MERILA ZA IZBOR

Nacionalna ali Izvajalska agencija z merili za izbor oceni finančno in operativno zmogljivost prijavitelja za izvedbo predlaganega projekta.

FINANČNA ZMOGLJIVOST

Finančna zmogljivost pomeni, da ima prijavitelj stalna in zadostna finančna sredstva za izvajanje svoje aktivnosti v celotnem obdobju, v katerem se izvaja projekt, ali v letu, za katero se dodelijo nepovratna sredstva, in za prispevanje k njegovemu financiranju.

Ponavadi se preverjanje finančne zmogljivosti opravi za vse upravičence, razen za:

- javne organe, vključno z organizacijami držav članic;
- javne pravne subjekte, institucije in organizacije na področju izobraževanja in usposabljanja, mladih in športa, ki so v zadnjih dveh letih prejeli več kot 50 % svojih letnih prihodkov iz javnih virov[76];
- mednarodne organizacije;
- primere, ko znesek iz vloge za nepovratna sredstva za projekt ni višji od 60 000 EUR.

V primeru vlog za nepovratna sredstva EU, ki jih oddajo druge vrste organizacij in ne tiste, navedene zgoraj, ter ne presegajo 60 000 EUR, morajo prijavitelji zagotoviti častno izjavo, s katero potrjujejo zadostno finančno zmogljivost za izvedbo projekta. Ta častna izjava je poseben razdelek prijavnega obrazca.

V primeru vlog za nepovratna sredstva EU, ki jih oddajo druge vrste organizacij kot tiste, navedene zgoraj, ter presegajo 60 000 EUR, mora prijavitelj poleg častne izjave na portal za financiranje in javne razpise / v sistem za registracijo organizacij naložiti naslednje dokumente:

- izkaz poslovnega izida prijavitelja;
- bilanco stanja za zadnje obračunsko leto, za katero je bil pripravljen zaključni račun;
- na zahtevo druge dokumente.
- Kadar vloga zadeva nepovratna sredstva za projekt, za katerega znesek presega 750 000 EUR, se lahko poleg zgoraj navedenega zahteva revizijsko poročilo, ki ga pripravi pooblaščeni zunanji revizor. V poročilu so potrjeni izkazi za zadnje obračunsko leto, za katero so podatki na voljo.
  Za subjekte, ki ne morejo predložiti navedenih dokumentov, ker so bili na novo ustanovljeni, lahko te dokumente nadomesti finančna izjava ali izjava o zavarovanju, ki navaja finančna tveganja prijavitelja.

Za ukrepe, ki jih upravlja Izvajalska agencija: glej tudi „Pravila za potrjevanje pravnih subjektov, imenovanje pooblaščenih zastopnikov pravnih subjektov in oceno finančne zmogljivosti“[77]. Če je predlog predložen v imenu konzorcija partnerjev in če Izvajalska agencija dvomi o finančni zmogljivosti konzorcija, bi morala opraviti oceno tveganja, na podlagi katere lahko od sodelujočih organizacij zahteva enake dokumente, kot so navedeni zgoraj. To velja ne glede na odobreni znesek.

Organizacije morajo te dokumente naložiti na portal za financiranje in javne razpise / v sistem za registracijo organizacij, in sicer ob registraciji (glej poglavje „Korak 1: registracija organizacije“ zgoraj) do roka, določenega za posamezen ukrep, ali ko z njimi stopijo v stik službe EU za potrjevanje in prijavitelje pozovejo, naj predložijo potrebna dokazila. V primeru centraliziranih ukrepov bo ta zahteva poslana prek sistema za sporočanje, ki je del zadevnega sistema.

Če nacionalna ali Izvajalska agencija po analizi navedenih dokumentov sklene, da je zahtevana finančna zmogljivost šibka, lahko:

- zaprosi za dodatne informacije;
- odloči, da se predhodno financiranje krije z bančnim jamstvom ali več bančnimi jamstvi;
- odloči, da predhodnega financiranja ne odobri ali odobri nižje predhodno financiranje;
- odloči, da se predhodno financiranje izvede v več obrokih;
- zahteva okrepljeno ureditev finančne odgovornosti, tj. solidarno odgovornost za vse soupravičence ali solidarno odgovornost povezanih subjektov.

Če finančna zmogljivost ni zadostna, nacionalna ali Izvajalska agencija zavrne vlogo.

OPERATIVNA ZMOGLJIVOST

Operativna zmogljivost pomeni, da ima prijavitelj zahtevane strokovne kompetence in kvalifikacije za izvedbo predlaganega projekta. Prijavitelji morajo imeti ustrezno znanje, izkušnje, kvalifikacije in vire (vključno z zadostnimi izkušnjami s projekti primerljive velikosti in narave), da lahko uspešno izvedejo projekte in prispevajo svoj delež.

Odgovorni odredbodajalec lahko glede na oceno tveganja opusti dolžnost preverjanja poslovne sposobnosti javnih organov, organizacij držav članic ali mednarodnih organizacij.

Za ukrepe, ki jih upravljajo nacionalne agencije, morajo prijavitelji predložiti častno izjavo, s katero potrjujejo zadostno operativno zmogljivost za izvedbo projekta. V primeru znaka kakovosti bo operativna zmogljivost ocenjena v skladu z ustreznimi vprašanji iz obrazca. Poleg tega, če se to zahteva v prijavnem obrazcu in če nepovratna sredstva presegajo 60 000 EUR, bodo prijavitelji morda morali predložiti življenjepise ključnih oseb, ki so vključene v projekt, da prikažejo njihove ustrezne strokovne izkušnje, ali druga dokazila, kot so:

- seznam zadevnih publikacij glavne skupine;
- izčrpen seznam prejšnjih projektov in aktivnosti, ki so bili izvedeni in so povezani s področjem politike ali zadevnim ukrepom.

Poleg tega morajo imeti prijavitelji v okviru sklopa „Sodelovanje mladih v solidarnostnih aktivnostih“ za znak kakovosti za vodilno organizacijo najmanj eno leto izkušenj z izvajanjem aktivnosti, na podlagi katerih so upravičeni prijavitelji. Izkušnje,

[76] Nepovratna sredstva za nacionalne, evropske ali druge projekte se ne štejejo za javna sredstva za namene preverjanja finančne zmogljivosti.
[77] https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/rules-lev-lear-fca_sl.pdf

pridobljene pred združitvijo ali podobnimi strukturnimi spremembami javnih subjektov, se bodo v smislu te določbe upoštevale kot ustrezne izkušnje.

Zgoraj navedeni pogoj se bo preverjal na podlagi vloge (vključno z informacijami o preteklem sodelovanju prijavitelja v programu Erasmus+ za obdobje 2014–2020 in/ali programu Evropska solidarnostna enota) in dokumentov, predloženih v sistemu za registracijo organizacij. Prijavitelji, ki v prijavnem obrazcu ne navedejo zahtevanih informacij, so lahko zaradi tega izključeni. Nacionalna agencija lahko zahteva dodatna dokazila, da preveri informacije iz prijave.

Za ukrepe, ki jih upravlja Izvajalska agencija, bo operativna zmogljivost ocenjena vzporedno z merilom za dodelitev „Kakovost“ na podlagi usposobljenosti in izkušenj prijaviteljev in njihovih projektnih skupin, vključno z operativnimi viri (človeškimi, tehničnimi in drugimi), ali izjemoma na podlagi ukrepov, predlaganih za njeno pridobitev do začetka izvajanja naloge.

Za prijavitelje se šteje, da imajo zadostno operativno zmogljivost, če so izpolnjene zahteve glede operativne zmogljivosti, določene v razpisu za zbiranje predlogov.

Prijavitelji bodo morali svojo zmogljivost dokazati z naslednjimi informacijami v prijavnem obrazcu:

- splošnimi profili (kvalifikacije in izkušnje) osebja, odgovornega za vodenje in izvajanje projekta;
- opisom sestave konzorcija;
- seznamom projektov, ki jih je financirala EU, v zadnjih štirih letih.

Nacionalna agencija ali Izvajalska agencija lahko zahteva dodatna dokazila, da preveri informacije iz vloge.

MERILA ZA DODELITEV

Na podlagi meril za dodelitev lahko nacionalna agencija ali Izvajalska agencija oceni kakovost predlogov, ki so predloženi v okviru Evropske solidarnostne enote.

Za solidarnostne projekte in skupinske prostovoljske aktivnosti na prednostnih področjih se bodo predlogi, ki presežejo posamezne pragove kakovosti in skupni prag kakovosti, preučili za financiranje, in sicer v mejah razpoložljivih proračunskih sredstev. Preostali predlogi bodo uvrščeni na rezervni seznam, če bo na voljo dodaten proračun (kjer je primerno), ali pa bodo zavrnjeni.

Merila za dodelitev, ki se uporabljajo za posamezne ukrepe, ki se izvajajo v okviru tega vodnika, so opisana v delih B in C tega vodnika.

KORAK 3: PREVERJANJE FINANČNIH POGOJEV

OBLIKE NEPOVRATNIH SREDSTEV

Oblike nepovratnih sredstev so lahko naslednje[78]:

Ali kombinacija:

- povračila dejansko nastalih upravičenih stroškov: npr. izredni stroški za kritje stroškov, povezanih z vizumom;
- povračila na podlagi stroškov na enoto, ki vključujejo nekatere posebne kategorije upravičenih stroškov, ki so vnaprej jasno opredeljeni z navedbo zneska na enoto: npr. organizacijska podpora za projekte prostovoljstva.

Ta vrsta nepovratnih sredstev prijaviteljem omogoča preprost izračun zahtevanega zneska nepovratnih sredstev in olajša realistično finančno načrtovanje projekta. Za več informacij o tem, katera vrsta nepovratnih sredstev se uporablja za posamezno postavko financiranja v okviru aktivnosti Evropske solidarnostne enote, ki so zajete v tem vodniku, glej stolpec „Mehanizem financiranja“ v preglednicah „Upravičeni stroški in veljavna pravila financiranja“.

NAČELA, KI SE UPORABLJAJO ZA NEPOVRATNA SREDSTVA EU

NEVELJAVNOST ZA NAZAJ

Nobenih nepovratnih sredstev EU ni mogoče retroaktivno dodeliti za projekte, ki so že zaključeni.

Nepovratna sredstva EU se lahko dodelijo za projekt, ki se je že začel izvajati, vendar le v primeru, če lahko prijavitelj dokaže, da se je projekt moral začeti še pred podpisom sporazuma o nepovratnih sredstvih. V takih primerih stroški, ki so upravičeni

[78] Sklep o odobritvi uporabe pavšalnih zneskov, stroškov na enoto in financiranja po pavšalni stopnji za ukrepe prostovoljstva in solidarnostnih projektov v okviru Evropske solidarnostne enote: https://youth.europa.eu/solidarity/organisations/reference-documents-resources_sl.

do financiranja, ne smejo nastati pred dnem oddaje vloge za nepovratna sredstva[79].

Če prijavitelj začne izvajati projekt pred podpisom sporazuma o nepovratnih sredstvih, sam prevzame tveganje.

VEČKRATNE ODDAJE

Pri ukrepih, ki jih upravljajo nacionalne agencije, bodo v primeru, da ista organizacija prijaviteljica večkrat odda isto vlogo pri različnih agencijah, zavrnjene vse vloge. Če ista ali različne organizacije prijaviteljice oddajo skoraj identične ali podobne vloge pri isti agenciji ali različnih agencijah, bo izvedeno posebno ocenjevanje teh vlog in se lahko vse zavrnejo.

Pri ukrepih, ki jih upravlja Izvajalska agencija, lahko prijavitelji oddajo več kot en predlog za različne projekte v okviru istega razpisa (in zanje prejmejo sredstva). Organizacije lahko sodelujejo pri več predlogih. VENDAR: če obstaja več predlogov za zelo podobne projekte, bo sprejet in ocenjen le en predlog; ali bodo prijavitelji pozvani, naj umaknejo enega od predlogov (sicer bo zavrnjen).

Predloge je mogoče spreminjati in ponovno oddati do izteka roka za oddajo.

IZVIRNA VSEBINA IN AVTORSTVO

Vsebina vseh vlog za projekte in znak kakovosti mora biti originalna vsebina, ki jo je napisala organizacija prijaviteljica. Za pripravo vloge ni dovoljeno plačati drugim organizacijam ali zunanjim posameznikom. Nacionalna agencija lahko prijavitelja kadar koli izključi iz izbirnega postopka ali prekine dodeljeni projekt/odvzame dodeljeni znak kakovosti, če ugotovi, da ta pravila niso bila upoštevana.

NEKUMULATIVNO DODELJEVANJE

Vsak projekt/aktivnost, ki se financira s strani EU, je upravičen do samo enega zneska nepovratnih sredstev iz proračuna EU za samo enega upravičenca. Isti stroški se iz proračuna Unije nikoli ne financirajo dvakrat.

Da bi se izognili tveganju dvojne dodelitve sredstev, mora prijavitelj v ustreznem razdelku prijavnega obrazca navesti vire in zneske katerega koli drugega financiranja, ki ga je prejel ali za katerega zaprosi bodisi za isti projekt bodisi za kateri koli drug projekt, vključno z nepovratnimi sredstvi za poslovanje.

NEPROFITNOST

Z nepovratnimi sredstvi iz proračuna Unije si upravičenec v okviru projekta, ki ga izvaja, ne sme prizadevati za dobiček ali ga ustvarjati. Dobiček se opredeli kot presežek prejemkov, izračunan ob plačilu razlike, glede na upravičene stroške ukrepa ali programa dela, kadar so prejemki omejeni na nepovratna sredstva Unije in prihodke iz navedenega ukrepa ali programa dela[80]. Načelo neprofitnosti se ne uporablja za nepovratna sredstva, ki so zagotovljena v obliki stroškov na enoto, pavšalnega zneska ali financiranja po pavšalni stopnji za ukrepe, ki jih izvajajo neprofitne organizacije, in vloge za nepovratna sredstva, ki ne presegajo 60 000 EUR.

Kadar se ustvari dobiček, ima Komisija pravico izterjati odstotek dobička, ki ustreza prispevku Unije k upravičenim stroškom, ki jih je upravičenec dejansko imel z izvajanjem ukrepa.

Sofinanciranje v obliki prispevkov v naravi se ne upošteva za namene izračuna dobička, ki se ustvari z nepovratnimi sredstvi.

SOFINANCIRANJE

Nepovratna sredstva EU so spodbuda za izvajanje projekta, ki ne bi bil izvedljiv brez finančne podpore EU, in temeljijo na načelu sofinanciranja. Sofinanciranje pomeni, da z nepovratnimi sredstvi EU morda ni mogoče financirati vseh stroškov projekta; za projekt je treba zagotoviti druge vire sofinanciranja, ki niso nepovratna sredstva EU (npr. lastni viri upravičenca, prihodek, ustvarjen z ukrepom, finančni prispevki tretjih oseb).

Če so nepovratna sredstva EU zagotovljena v obliki prispevka za stroške na enoto – to velja za večino ukrepov, ki so zajeti v tem vodniku – Komisija vnaprej zagotovi upoštevanje načel neprofitnosti in sofinanciranja za celoten ukrep z opredelitvijo stopenj ali odstotkov takih enot, pavšalnih zneskov in pavšalnega financiranja. Na splošno se predvideva spoštovanje načel neprofitnosti in sofinanciranja, zato prijaviteljem ni treba zagotoviti informacij o virih sredstev, ki niso nepovratna sredstva EU, ali utemeljiti stroškov, ki nastanejo s projektom.

[79] Izjemoma in v skladu s pravno podlago so lahko stroški upravičeni za financiranje, če so nastali pred datumom oddaje vloge za nepovratna sredstva, če je tako navedeno v sklepu o financiranju.

[80] Za ta namen so prejemki omejeni na prihodek, ustvarjen s projektom. Dobiček (ali izguba), kot je bil opredeljen zgoraj, je torej razlika med:
začasno sprejetim zneskom nepovratnih sredstev in prihodkom, ki je ustvarjen z ukrepom, ter upravičenimi stroški upravičenca.
Poleg tega se kakršen koli dobiček izterja. Nacionalna agencija ali Izvajalska agencija ima pravico izterjati odstotek dobička, ki ustreza prispevku Unije k upravičenim stroškom, ki jih je upravičenec dejansko imel z izvajanjem ukrepa. Za ukrepe, v okviru katerih imajo nepovratna sredstva obliko povračila določenega deleža upravičenih stroškov, bodo zagotovljena dodatna pojasnila za izračun dobička.

Vendar plačilo nepovratnih sredstev na podlagi povračila na osnovi prispevka za stroške na enoto, pavšalnih zneskov ali financiranja po pavšalni stopnji ne posega v pravico do dostopa do zakonsko predpisanih evidenc upravičencev. Če se s preverjanjem ali revizijo razkrije, da dogodek, na podlagi katerega se pridobijo nepovratna sredstva, ni bil izveden (npr. aktivnosti projekta se niso izvedle, kot so bile odobrene ob prijavi, udeleženci niso sodelovali v aktivnostih itd.), in je upravičenec prejel neupravičeno plačilo v okviru nepovratnih sredstev na podlagi povračila na osnovi prispevka za stroške na enoto, pavšalnih zneskov ali pavšalnega financiranja, ima nacionalna agencija ali EACEA pravico izterjati znesek do višine nepovratnih sredstev. Podobno se lahko znesek nepovratnih sredstev, če kakovost izvedenih aktivnosti ali ustvarjenih izložkov ni zadostna, delno ali v celoti zniža, čeprav so se aktivnosti izvedle in so upravičene.

Poleg tega lahko Evropska komisija za statistične namene in namene spremljanja na vzorcih upravičencev izvede raziskave, katerih cilj je količinsko opredeliti dejanske stroške projektov, ki so bili financirani na podlagi povračila na osnovi prispevka na stroške na enoto, pavšalnih zneskov ali financiranja po pavšalni stopnji.

UPRAVIČENI IN NEUPRAVIČENI STROŠKI TER PRISPEVKI, KI VELJAJO ZA NEPOVRATNA SREDSTVA

Da bi bili stroški in prispevki upravičeni morajo izpolnjevati pogoje za upravičenost, določene v nadaljevanju.

UPRAVIČENI STROŠKI

SPLOŠNI POGOJI ZA UPRAVIČENOST

1. Za dejanske stroške:
- biti morajo stroški, ki jih je upravičenec dejansko imel;
- nastanejo med trajanjem projekta, razen stroškov, ki se nanašajo na končna poročila in revizijska potrdila ter lahko nastanejo pozneje;
- navedeni morajo biti v oceni celotnega proračuna za projekt;
- biti morajo potrebni za izvajanje projekta, za katerega se dodelijo nepovratna sredstva;
- biti morajo določljivi in preverljivi ter zlasti zabeleženi v računovodskih izkazih upravičenca in pripravljeni v skladu z računovodskimi standardi, ki se uporabljajo v državi, kjer ima upravičenec svoj sedež, in v skladu z običajno prakso stroškovnega računovodstva upravičenca;
- biti morajo skladni z zahtevami davčne in socialne zakonodaje, ki se uporablja;
- so smotrni, utemeljeni in v skladu z načeli dobrega finančnega poslovodenja, zlasti glede gospodarnosti in učinkovitosti.

2. Za prispevke za stroške na enoto:
- prijavljeni morajo biti v eni od proračunskih kategorij, določenih v oceni proračuna za projekt;
  (i) enote morajo:
  - biti dejansko uporabljene ali ustvarjene s strani upravičenca v obdobju izvajanja;
  - biti potrebne za izvedbo ukrepa in
  (ii) število enot mora biti določljivo in preverljivo, zlasti pa podprto z evidencami in dokazili.

POSEBNI POGOJI ZA UPRAVIČENOST

Upravičeni stroški so lahko neposredni ali posredni.

NEPOSREDNI STROŠKI

Upravičeni neposredni stroški ukrepa so tisti stroški, ki se lahko v skladu z navedenimi pogoji upravičenosti opredelijo kot posebni stroški, ki so neposredno povezani z izvajanjem ukrepa in se lahko zato neposredno knjižijo za ukrep. Poleg neposrednih upravičenih stroškov, navedenih v razpisu za zbiranje predlogov, se za upravičene štejejo tudi naslednje kategorije stroškov:

- stroški, povezani z jamstvom za predhodno financiranje, ki ga predloži upravičenec do nepovratnih sredstev, kadar to jamstvo zahteva nacionalna agencija ali Izvajalska agencija;
- stroški, ki se nanašajo na potrdila o računovodskih izkazih in poročila o operativnem preverjanju, če je treba taka potrdila ali poročila predložiti pri zahtevkih za plačilo nacionalne agencije;
- stroški amortizacije, če jih je upravičenec dejansko imel.

Notranja računovodska praksa in revizijski postopki upravičenca morajo omogočati neposredno uskladitev stroškov in prihodkov, ki so bili prijavljeni za projekt, z ustreznimi računovodskimi izkazi in dokazili.

DAVEK NA DODANO VREDNOST (DDV)

Davek na dodano vrednost se upošteva kot upravičen strošek le takrat, kadar ga ni mogoče povrniti v skladu z veljavno nacionalno zakonodajo o DDV[81]. Edina izjema so aktivnosti ali transakcije, ki jih državni, regionalni in lokalni organi ter drugi javni organi opravljajo kot javni organi[82]. Poleg tega:

- odbitni DDV, ki se dejansko ne odbije (zaradi nacionalnih pogojev ali nepazljivosti upravičencev), ni upravičen;
- direktiva o DDV se ne uporablja za države, ki niso države EU. Organizacije iz držav, ki niso pridružene programu, so lahko oproščene plačila davkov (vključno z DDV), dajatev in pristojbin, če je bil podpisan sporazum med Evropsko komisijo in državo, ki ni pridružena programu, v kateri ima organizacija sedež.

UPRAVIČENI POSREDNI STROŠKI

Za nekatere vrste aktivnosti (za podrobnejše informacije o pravilih za dodelitev sredstev za ukrepe glej dela B in C tega vodnika) je v okviru posrednih stroškov upravičen pavšalni znesek, ki ne presega 7 % upravičenih neposrednih stroškov projekta (razen morebitnih stroškov prostovoljcev) in predstavlja splošne upravne stroške upravičenca, ki še niso kriti iz upravičenih neposrednih stroškov (npr. računi za elektriko ali internet, stroški prostorov), vendar jih je mogoče obračunati pri projektu.

Posredni stroški ne smejo vključevati stroškov iz drugih proračunskih kategorij. Posredni stroški niso upravičeni, kadar upravičenec iz proračuna Unije že prejema nepovratna sredstva za poslovanje.

[81] V državah članicah je v nacionalno zakonodajo o DDV prenesena direktiva o DDV (2006/112/ES).
[82] Glej člen 13(1) direktive o DDV.

NEUPRAVIČENI STROŠKI

Naslednji stroški se ne štejejo za upravičene:

- donos kapitala in dividende, ki jih izplača upravičenec;
- dolgovi in stroški servisiranja dolga;
- rezervacije za izgube ali dolgove;
- dolgovane obresti;
- dvomljivi dolgovi;
- tečajne izgube;
- DDV, kadar ga je mogoče povrniti v skladu z veljavno nacionalno zakonodajo o DDV (glej odstavek o davku na dodano vrednost zgoraj);
- stroški, ki jih prijavi upravičenec in so zajeti z drugim projektom ali programom dela, ki prejema nepovratna sredstva EU (glej odstavek o upravičenih posrednih stroških zgoraj);
- čezmerni ali nepremišljeni izdatki;
- prispevki v naravi, ki jih zagotovijo tretje osebe;
- v primeru najema ali zakupa opreme, stroški kakršne koli možnosti odkupa ob koncu obdobja najema ali zakupa;
- stroški odpiranja in upravljanja bančnih računov (vključno s stroški nakazil nacionalnih agencij ali Izvajalske agencije, ki jih zaračuna banka upravičenca);
- brezplačni prispevki v naravi so dovoljeni, vendar so stroškovno nevtralni, kar pomeni, da jih ni mogoče prijaviti kot stroške.

VIRI FINANCIRANJA

Prijavitelj mora v prijavnem obrazcu navesti prispevke iz drugih virov, ki niso nepovratna sredstva EU. Zunanje sofinanciranje je lahko v obliki lastnih sredstev upravičenca, finančnih prispevkov tretjih oseb ali prihodka, ki se ustvari s projektom. Če je ob končnem poročilu in zahtevku za plačilo razlike razvidno, da prihodek presega upravičene stroške, ki so nastali s projektom (glej poglavje o neprofitnosti in sofinanciranju), ima nacionalna agencija ali Izvajalska agencija pravico izterjati odstotek dobička, ki ustreza prispevku Unije k upravičenim stroškom, ki jih je upravičenec dejansko imel z izvedbo projekta. Ta določba se ne uporablja za projekte, za katere se zaprosi za nepovratna sredstva, ki ne presegajo 60 000 EUR.

Prispevki v naravi se ne štejejo za morebiten vir sofinanciranja.

KORAK 4: IZPOLNITEV IN ODDAJA PRIJAVNEGA OBRAZCA

Če želijo prijavitelji zaprositi za nepovratna sredstva EU v okviru Evropske solidarnostne enote, morajo uporabiti specifične obrazce za posamezne ukrepe, ki so na voljo na spletiščih Evropske komisije, nacionalnih agencij ali Izvajalske agencije (glej povezavo: https://youth.europa.eu/solidarity/contacts_sl).

PRIJAVNI POSTOPEK

PRIJAVNI OBRAZCI

Prijavitelji morajo svojo vlogo oddati elektronsko pri ustrezni nacionalni agenciji ali Izvajalski agenciji. Uporabiti morajo pravi elektronski obrazec in priložiti vse zahtevane priloge. Vloge, poslane po pošti, kurirski službi, telefaksu ali e-pošti, ne bodo upoštevane.

Za ukrepe, ki jih upravljajo nacionalne agencije, so elektronski obrazci dostopni na povezavi https://webgate.ec.europa.eu/erasmus-esc/index/, izpolnjeni pa morajo biti v enem od uradnih jezikov, ki se uporabljajo v državah članicah EU in tretjih državah, pridruženih programu. Za več informacij glej navodila o tem, kako izpolniti in oddati elektronski prijavni obrazec. Ta navodila vsebujejo tudi informacije o tem, kaj storiti v primeru tehničnih težav; povezava do teh navodil je navedena v elektronskih obrazcih. Na voljo so tudi na spletiščih nacionalnih agencij.

Vloge za **ukrepe, ki jih upravlja Izvajalska agencija**, je treba oddati elektronsko prek elektronskega sistema za oddajo vlog na portalu za financiranje in javne razpise: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home. Za več informacij o postopku oddaje (vključno z vidiki IT) glej spletni priročnik, ki je na voljo na naslovu: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/om_en.pdf.

V primeru projektov, ki jih predloži konzorcij, koordinator v imenu vseh članov konzorcija odda eno vlogo za celoten projekt.

Vlogo je treba oddati pri ustrezni nacionalni agenciji ali Izvajalski agenciji. Če je prijavitelj vlogo oddal pri nacionalni agenciji, ki ni nacionalna agencija, pristojna za ustrezen razpis za zbiranje predlogov, bo ta nacionalna agencija vlogo posredovala

pristojni nacionalni agenciji.

UPOŠTEVANJE ROKA

Vloga mora biti oddana do roka, ki je določen za vsak ukrep. Roki za predložitev projektov so za vsak ukrep navedeni v delih B in C v poglavju „Merila za upravičenost“ tega vodnika.

Opomba:
za ukrepe, ki jih upravljajo nacionalne agencije, je treba elektronske obrazce ne glede na datum roka vedno oddati do 12. ure (opoldne po bruseljskem času).

Za ukrepe, ki jih upravlja Izvajalska agencija in so zajeti v tem vodniku, je treba v skladu z zahtevami portala Komisije za financiranje in javne razpise predloge Izvajalski agenciji ne glede na datum roka oddati do 17. ure (po bruseljskem času).

Prijavitelji s sedežem v državah v drugih časovnih pasovih naj skrbno upoštevajo časovno razliko, da se izognejo zavrnitvi.

KAJ SLEDI PO ODDAJI VLOGE?

Vse vloge, ki jih prejmejo nacionalne agencije ali Izvajalska agencija, se ocenijo.

POSTOPEK OCENJEVANJA

Predlogi projektov se ocenijo izključno na podlagi meril, navedenih v tem vodniku.

Nacionalna ali Izvajalska agencija bo:

- s preverjanjem ugotovila, ali so upoštevana merila za sprejemljivost, upravičenost, izključitev in izbor;
- ocenila, v kolikšni meri sodelujoče organizacije izpolnjujejo merila za dodelitev (razen v primeru vloge za nepovratna sredstva v okviru projektov prostovoljstva). Taka ocena kakovosti se v večini primerov izvede s podporo neodvisnih strokovnjakov. Strokovnjakom lahko pri njihovi oceni pomagajo smernice, ki jih je pripravila Evropska komisija; kjer je mogoče, bodo te smernice na voljo na spletiščih Evropske komisije in agencij, ki so odgovorne za upravljanje projektov;
- preverila, ali v zvezi s predlogom obstaja tveganje dvojnega financiranja. Po potrebi se tako preverjanje izvede v sodelovanju z drugimi agencijami ali deležniki.

Nacionalna ali Izvajalska agencija imenuje ocenjevalni odbor, ki bo upravljal celotni izbirni postopek. Na podlagi ocene, ki jo opravi ocenjevalni odbor – po potrebi ob podpori strokovnjakov –, bodo izbrani in uvrščeni na seznam projekti, predlagani za dodelitev nepovratnih sredstev.

Za vse ukrepe iz tega vodnika se lahko od prijaviteljev med postopkom ocenjevanja zahteva, da predložijo dodatne informacije ali pojasnijo dokazila, predložena v zvezi z vlogo, če takšne informacije ali pojasnila predloga ne spreminjajo znatno. Dodatne informacije in pojasnila so še zlasti utemeljeni v primeru očitnih napak pri zapisu, ki jih je naredil prijavitelj, ali v primerih, ko – za projekte, financirane na podlagi sporazumov z več upravičenci – manjka eno ali več pooblastil partnerjev (za sporazume z več upravičenci glej poglavje „Sporazum o nepovratnih sredstvih“ v nadaljevanju).

KONČNA ODLOČITEV

Ob koncu postopka ocenjevanja se nacionalna ali Izvajalska agencija odloči, katerim projektom bodo dodeljena nepovratna sredstva, in sicer na podlagi:

- seznama razvrstitve, ki ga predlaga ocenjevalni odbor (za solidarnostne projekte in skupinske prostovoljske aktivnosti na prednostnih področjih);
- proračuna, ki je na voljo za posamezen ukrep.

Po zaključku izbirnega postopka se prijavna dokumentacija in priloženo gradivo ne pošljejo nazaj prijavitelju, ne glede na izid postopka.

OBVESTILO O REZULTATIH

Okvirni časovni razpored za obvestila o rezultatih izbora v okviru posameznih ukrepov je naveden v poglavju „Roki življenjskega cikla projekta in načini plačila“ v nadaljevanju. Vsi prijavitelji bodo o rezultatih ocenjevanja obveščeni z uradnim obvestilom o izidu ocenjevanja.

Za ukrepe, ki jih upravlja Izvajalska agencija – Prijavitelji, ki oddajo uspešne vloge, bodo povabljeni k pripravi nepovratnih sredstev; preostali bodo uvrščeni na rezervni seznam ali zavrnjeni. Povabilo k pripravi nepovratnih sredstev ne pomeni uradne obveznosti financiranja. Pred dodelitvijo nepovratnih sredstev bo treba izvesti več pravnih preverjanj: potrditev pravnega subjekta, preverjanje finančne zmogljivosti, izključitve itd. V tej fazi bodo morali prijavitelji predložiti finančne podatke svoje organizacije in imenovati pooblaščenega zastopnika pravnega subjekta (PZPS). Če prijavitelj meni, da je bil postopek ocenjevanja nepravilno izveden, lahko vloži pritožbo (v skladu z roki in postopki, določenimi v uradnem obvestilu o izidu ocenjevanja). Za pritožbe, predložene elektronsko, lahko velja omejitev števila znakov. Za obvestila, ki v desetih dneh po pošiljanju še niso bila odprta, se šteje, da so bila prebrana in da bodo roki začeli teči ob odprtju/dostopu do obvestila (glej tudi pogoje portala za financiranje in javne razpise).

KAJ SLEDI PO ODOBRITVI VLOGE?

SPORAZUM O NEPOVRATNIH SREDSTVIH

Če je projekt izbran za nepovratna sredstva EU v okviru Evropske solidarnostne enote, sporazum o nepovratnih sredstvih podpišeta nacionalna agencija ali Izvajalska agencija in prijavitelj. Prijavitelj bo prejel sporazum o nepovratnih sredstvih, ki ga je treba podpisati in vrniti nacionalni agenciji ali Izvajalski agenciji; nacionalna agencija ali Izvajalska agencija zadnja podpiše sporazum. Ko sporazum podpišeta obe strani, prijavitelj postane upravičenec do nepovratnih sredstev EU in lahko začne izvajati projekt[83]. Glede na vrsto ukrepa so lahko sporazumi o nepovratnih sredstvih v obliki sporazumov z enim upravičencem, pri čemer je prijavitelj edini upravičenec, ali sporazumov z več upravičenci, pri čemer vse partnerske organizacije postanejo upravičenke sporazuma. Sporazum z več upravičenci podpiše koordinator, ki je edina kontaktna točka za nacionalno agencijo ali Izvajalsko agencijo. Vse druge organizacije, ki sodelujejo v projektu (soupravičenke), pa podpišejo pooblastilo, s katerim koordinatorja pooblastijo, da prevzame vlogo glavnega upravičenca. Praviloma je treba pooblastila vseh partnerjev prijavitelju predložiti ob prijavi. Če se ta pooblastila zagotovijo pozneje, morajo biti na voljo najpozneje ob podpisu sporazuma o nepovratnih sredstvih.

Okvirni časovni razpored za prejem sporazumov o nepovratnih sredstvih v okviru posameznih ukrepov je naveden v poglavju „Roki življenjskega cikla projekta in načini plačila“ v nadaljevanju.

ZNESEK NEPOVRATNIH SREDSTEV

Sprejetje vloge ne pomeni zavezanosti k dodelitvi sredstev v višini zneska, za katerega je zaprosil prijavitelj. Zaprošeni znesek sredstev se lahko zmanjša na podlagi specifičnih finančnih pravil, ki se uporabljajo za zadevni ukrep.

Dodelitev nepovratnih sredstev v zadevnem krogu izbirnega postopka ne pomeni upravičenosti do sredstev tudi v naslednjih krogih.

Upoštevati je treba, da je znesek nepovratnih sredstev, predviden v sporazumu, najvišji znesek, ki ga ni mogoče zvišati, tudi če upravičenec zaprosi za višji znesek.

Sredstva, ki jih prenese nacionalna agencija ali Izvajalska agencija, morajo biti opredeljena na bančnem računu ali podračunu, ki ga navede upravičenec za plačilo nepovratnih sredstev.

Za **ukrepe, ki jih upravlja Izvajalska agencija** – Uporabljajo se ureditve glede poročanja in plačil, predstavljene v vzorcu sporazuma o nepovratnih sredstvih, objavljenem na portalu za financiranje in javne razpise.

PLAČILNI POSTOPKI

Glede na vrsto ukrepa, trajanje sporazuma o nepovratnih sredstvih in oceno finančnega tveganja veljajo za projekte/vloge za nepovratna sredstva, ki so podprti v okviru Evropske solidarnostne enote, različni plačilni postopki.

Razen za prvo plačilo predhodnega financiranja se bodo druga plačila ali izterjatve izvedle na podlagi analize poročil ali zahtevkov za plačilo, ki jih predloži upravičenec (predloge teh dokumentov bodo na voljo med letom na spletiščih nacionalnih agencij ali Izvajalske agencije).

Plačilni postopki, ki se uporabljajo v okviru Evropske solidarnostne enote, so opisani v nadaljevanju.

PLAČILO PREDHODNEGA FINANCIRANJA

Plačilo predhodnega financiranja bo nakazano upravičencu v 30 dneh od dneva, ko zadnja od obeh podpisnic podpiše sporazum o nepovratnih sredstvih in, kadar je ustrezno, ko so zagotovljena vsa ustrezna finančna jamstva (glej poglavje „Finančno jamstvo“ v nadaljevanju). Namen predhodnega financiranja je upravičencu zagotoviti likvidnostna sredstva. Nacionalne agencije ali Izvajalska agencija se lahko odločijo za razdelitev prvega plačila predhodnega financiranja na več obrokov. Prav tako se lahko odločijo, da znižajo znesek predhodnega financiranja ali da ga sploh ne zagotovijo, če je finančna zmogljivost upravičenca šibka.

NADALJNJA PLAČILA PREDHODNEGA FINANCIRANJA

Pri nekaterih ukrepih se bo drugo – in v nekaterih primerih tretje – plačilo predhodnega financiranja nakazalo upravičencu v 30 koledarskih dneh od takrat, ko nacionalna agencija ali Izvajalska agencija od upravičenca prejme zahtevke za nadaljnje plačilo predhodnega financiranja, ali v 60 koledarskih dneh, če je zahtevku za nadaljnje plačilo predhodnega financiranja

[83] Za izjeme od tega pravila glej poglavje „Neretroaktivnost“ v tem delu vodnika.

priloženo poročilo o napredku. Ta nadaljnja plačila predhodnega financiranja se lahko zahtevajo, ko je porabljenih vsaj 70 % prejšnjega plačila predhodnega financiranja. Če je iz izjave o rabi prejšnjih plačil predhodnega financiranja razvidno, da je bilo za kritje stroškov ukrepa porabljenih manj kot 70 % prejšnjih plačil predhodnega financiranja, se znesek novega plačila predhodnega financiranja zmanjša za neporabljeni znesek prejšnjega predhodnega financiranja.

VMESNO POROČILO (ALI POROČILO O NAPREDKU/TEHNIČNO POROČILO)

Od upravičencev se lahko v okviru nekaterih ukrepov zahteva, naj predložijo vmesno poročilo, poročilo o napredku ali tehnično poročilo z informacijami o izvajanju aktivnosti, ki bo v nekaterih primerih spremljalo zahtevek za nadaljnje plačilo predhodnega financiranja. Vmesno poročilo in poročilo o napredku/tehnično poročilo je treba predložiti do roka, navedenega v sporazumu o nepovratnih sredstvih.

PLAČILO ALI IZTERJAVA RAZLIKE

Znesek zadnjega plačila upravičencu bo določen na podlagi končnega poročila, ki ga je treba predložiti do roka, navedenega v sporazumu o nepovratnih sredstvih. Če (a) dogodki, na podlagi katerih se pridobijo nepovratna sredstva, niso izvedeni ali če so izvedeni drugače, kot je bilo načrtovano; ali če (b) so upravičeni stroški, ki jih je dejansko imel upravičenec, nižji od tistih, ki so bili načrtovani ob prijavi; ali če (c) je kakovost izvedenih aktivnosti/izložkov nezadostna, se lahko znesek sredstev sorazmerno zniža ali pa se, kadar je to ustrezno, od upravičenca zahteva, da povrne kakršne koli presežne zneske, ki jih je že prejel s plačilom predhodnega financiranja.

Pri nekaterih ukrepih lahko nacionalna agencija ali Izvajalska agencija v utemeljenih primerih prenese 100 % dodeljenih nepovratnih sredstev z obroki predhodnega financiranja. V takih primerih se plačilo razlike ne izvede. Vendar če – na podlagi končnega poročila, ki ga upravičenec predloži do roka, navedenega v sporazumu o nepovratnih sredstvih – (a) dogodki, na podlagi katerih se pridobijo nepovratna sredstva, niso izvedeni ali če so izvedeni drugače, kot je bilo načrtovano; ali če (b) so upravičeni stroški, ki jih je dejansko imel upravičenec, nižji od tistih, ki so bili načrtovani ob prijavi; ali če (c) je kakovost izvedenih aktivnosti/izložkov nezadostna, se lahko od upravičenca zahteva, da povrne kakršne koli presežne zneske, ki jih je že prejel s plačilom predhodnega financiranja.

Praviloma se izvede zadnje plačilo ali izda zahtevek za izterjavo razlike v 60 koledarskih dneh od prejetja končnega poročila.

Za več informacij o načinih plačila, ki se uporabljajo za posamezne ukrepe, glej poglavje „Roki življenjskega cikla projekta in načini plačila“ v nadaljevanju.

ROKI ŽIVLJENJSKEGA CIKLA PROJEKTA IN NAČINI PLAČILA

Upoštevajte, da so okvirni datumi, ki so navedeni v spodnji preglednici, zgolj informativni in ne pomenijo pravne obveznosti za nacionalne agencije ali Izvajalsko agencijo. Glede navedenih načinov plačila je treba upoštevati, da se bodo na splošno uporabljali, vendar se lahko glede na individualne okoliščine organizacije prijaviteljice (npr. glede na finančno zmogljivost) v sporazumu o nepovratnih sredstvih določijo drugačne ureditve. V primeru pomanjkanja odobrenih sredstev EU za zadevno proračunsko leto se lahko ravni prvega plačila predhodnega financiranja nadalje zmanjšajo.

	Roki življenjskega cikla projekta			**Načini plačila**		
	Okvirni datum obvestila o sklepu o dodelitvi nepovratnih sredstev	**Okvirni datum za podpis sporazuma o nepovratnih sredstvih**	**Datum zadnjega plačila/zahtevka za povračilo razlike**	**Splošno št. obrokov predhodnega financiranja**	**Vmesno (tehnično) poročilo**	**Običajna stopnja nepovratnih sredstev, ki se zagotovi v različnih fazah**
Sodelovanje mladih v solidarnostnih aktivnostih:						
Znak kakovosti	2 meseca od roka za oddajo	Ni relevantno	Ni relevantno	Ni relevantno	Ni relevantno	Ni relevantno
Vloga za nepovratna sredstva za prostovoljstvo	3 mesece od roka za oddajo	6 mesecev od roka za oddajo	V 60 koledarskih dneh po tem, ko nacionalna agencija prejme končno poročilo	1	Neobvezno	Pred. fin.: 80 % Razlika: 20 %
Skupinske prostovoljske aktivnosti na prednostnih področjih	6 mesecev od roka za oddajo	9 mesecev od roka za oddajo	V 60 koledarskih dneh po tem, ko EACEA prejme končno poročilo	1	Ne	Pred. fin.: 80 % Razlika: 20 %
Solidarnostni projekti	3 mesece od roka za oddajo	4 mesece od roka za oddajo	V 60 koledarskih dneh po tem, ko nacionalna agencija prejme končno poročilo	1	Ne	Pred. fin.: 80 % Razlika: 20 %
Sodelovanje mladih v aktivnostih, povezanih s humanitarno pomočjo						
Znak kakovosti	6 mesecev od roka za oddajo	Ni relevantno	Ni relevantno	Ni relevantno	Ni relevantno	Ni relevantno
Prostovoljstvo na področju humanitarne pomoči	6 mesecev od roka za oddajo	9 mesecev od roka za oddajo	V 60 koledarskih dneh po tem, ko EACEA prejme končno poročilo	1	Ne	Pred. fin.: 80 % Razlika: 20 %

DRUGE POMEMBNE POGODBENE DOLOČBE

FINANČNO JAMSTVO

Če se ugotovi, da je finančna zmogljivost šibka, lahko nacionalna agencija ali Izvajalska agencija od upravičenca, ki so mu bila dodeljena nepovratna sredstva v znesku nad60 000 EUR, zahteva, da vnaprej predloži jamstvo za zmanjšanje finančnega tveganja, povezanega s plačilom predhodnega financiranja. To jamstvo se lahko zahteva za plačila predhodnega financiranja do enake višine zneska.

Namen takega jamstva je, da banka ali finančna institucija zagotavlja nepreklicno kolateralno poroštvo za obveznosti upravičenca na podlagi sporazuma o nepovratnih sredstvih ali se zavezuje, da jih bo poravnala na prvi poziv.

To finančno jamstvo v evrih zagotovi odobrena banka ali finančna institucija s sedežem v državi članici EU. Če ima upravičenec sedež v državi, ki ni država EU, lahko nacionalna agencija ali Izvajalska agencija pristane, da jamstvo zagotovi banka ali finančna institucija s sedežem v taki državi, če presodi, da banka ali finančna institucija zagotavlja enako finančno varnost in pogoje kot institucije v državah članicah EU.

To jamstvo lahko nadomesti skupno jamstvo tretje osebe ali več tretjih oseb iz sodelujočih organizacij, ki so podpisnice istega sporazuma o nepovratnih sredstvih.

Jamstvo se bo sprostilo, ko se bo predhodno financiranje sčasoma poračunalo z vmesnimi plačili ali plačilom razlike upravičencu v skladu s pogoji iz sporazuma o nepovratnih sredstvih. Če bo razlika plačana z izterjavo, se bo jamstvo sprostilo, ko bo upravičenec o tem obveščen, ali pa bo ostalo izrecno veljavno do zadnjega plačila, in če bo zadnje plačilo v obliki izterjave, tri mesece od dneva, ko je upravičencu poslano obvestilo o dolgovanem znesku.

SKLEPANJE POGODB S PODIZVAJALCI IN ODDAJA JAVNIH NAROČIL

Upravičenec lahko odda naročila podizvajalcem za posebne tehnične storitve, ki so del nalog v zvezi z ukrepi in zahtevajo specializirane spretnosti (s področja prava, računovodstva, davkov, človeških virov, informacijske tehnologije itd.), ali sklene pogodbe o izvajanju. Stroški, ki jih ima upravičenec s to vrsto storitev, se torej lahko štejejo za upravičene stroške, če izpolnjujejo vsa druga merila, navedena v sporazumu o nepovratnih sredstvih.

Kadar je za izvedbo projekta potrebno naročilo blaga, gradenj ali storitev (pogodba o izvajanju), morajo upravičenci oddati naročilo ekonomsko najugodnejši ponudbi, tj. ponudbi, ki zagotavlja najboljše razmerje med kakovostjo in ceno, ali po potrebi ponudbi z najnižjo ceno, ter pri tem zagotoviti, da ne pride do navzkrižja interesov in da se ohrani dokumentacija za primer revizije.

V primeru pogodbe o izvajanju, ki presega vrednost 60 000 EUR, lahko nacionalna agencija ali Izvajalska agencija za upravičenca poleg pravil, navedenih v prejšnjem odstavku, uvede posebna dodatna pravila. Ta posebna pravila bodo objavljena na spletiščih nacionalnih agencij ali Izvajalske agencije.

INFORMACIJE O DODELJENIH NEPOVRATNIH SREDSTVIH

V skladu z načelom preglednosti in zahtevo po naknadnem obveščanju javnosti morajo biti informacije o prejemnikih sredstev EU objavljene na spletišču Komisije, Izvajalske agencije in/ali nacionalnih agencij v prvi polovici leta po zaključku obračunskega leta, za katero so bila sredstva dodeljena.

Podatki se lahko objavijo tudi v katerem koli drugem ustreznem sredstvu obveščanja, vključno z *Uradnim listom Evropske unije*.

Nacionalne agencije in Izvajalska agencija bodo objavile naslednje informacije:

- ime in naslov upravičenca;
- znesek dodeljenih nepovratnih sredstev;
- naravo in namen dodelitve.

Če upravičenec vloži obrazloženo in ustrezno utemeljeno prošnjo, naj se te informacije ne objavijo, se mu ugodi, če lahko objava teh informacij ogrozi pravice in svoboščine zadevnih posameznikov, ki jih ščiti Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, ali škodi poslovnim interesom upravičencev.

V zvezi z osebnimi podatki fizičnih oseb se objavljene informacije odstranijo dve leti po koncu obračunskega leta, v katerem so bila sredstva dodeljena. Enako velja za osebne podatke, navedene v uradnih nazivih pravnih oseb (npr. združenje ali podjetje, ki ima v nazivu imena ustanoviteljev).

Organizacije upravičenke niso pooblaščene za objavo tovrstnih informacij v zvezi z mladimi, ki sodelujejo v Evropski solidarnostni enoti.

OBVEŠČANJE JAVNOSTI

Poleg zahtev v zvezi s prepoznavnostjo projekta/aktivnosti ter razširjanjem in uporabo rezultatov (kar so merila za dodelitev) mora vsak odobreni projekt izpolniti obveznost glede minimalnega obveščanja javnosti.

Upravičenci morajo jasno navesti podporo Evropske unije v vseh obvestilih ali publikacijah, ne glede na vrsto ali sredstvo obveščanja, vključno z internetom, ali pri izvajanju vseh aktivnosti, za katere se uporabljajo nepovratna sredstva[84].

To je treba storiti v skladu z določbami iz sporazuma o nepovratnih sredstvih. Če se te določbe ne upoštevajo v celoti, se lahko zmanjšajo nepovratna sredstva upravičenca.

PREVERJANJA IN REVIZIJE

Nacionalna agencija ali Izvajalska agencija in/ali Evropska komisija lahko izvede tehnična in finančna preverjanja ter revizije v zvezi z uporabo nepovratnih sredstev. Preveri lahko tudi zakonsko predpisane evidence upravičenca za namene rednega ocenjevanja pavšalnih zneskov, stroškov na enoto ali financiranja po pavšalni stopnji. Upravičenec se s podpisom svojega zakonitega zastopnika zaveže, da bo zagotovil dokaz o ustrezni uporabi nepovratnih sredstev. Evropska komisija, Izvajalska agencija, nacionalne agencije in/ali Računsko sodišče Evropske unije ali organ, ki ga te institucije pooblastijo, lahko preveri, kako so se uporabila nepovratna sredstva, kadar koli v petih letih, ali treh letih za nepovratna sredstva, ki ne presegajo 60 000 EUR, z začetkom od datuma plačila razlike ali izvedbe izterjave s strani nacionalne agencije ali Izvajalske agencije. Upravičenci torej v tem obdobju hranijo evidence, izvirnike dokazil, statistične podatke in druge dokumente, povezane z nepovratnimi sredstvi.

Določbe v zvezi s preverjanji in revizijami so podrobno opisane v sporazumu o nepovratnih sredstvih.

VARSTVO PODATKOV

Vse osebne podatke, vključene v prijavni obrazec ali sporazum/sklep o nepovratnih sredstvih, bo nacionalna agencija ali Izvajalska agencija ali Evropska komisija obdelala v skladu z:

- Uredbo (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov;
- drugo po vrsti in če ne velja Uredba (EU) 2018/1725, Splošno uredbo o varstvu podatkov (GDPR ali Uredba EU 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta) ali nacionalno zakonodajo o varstvu podatkov, če se GDPR ne uporablja (države, ki niso članice EU).

Razen če niso vprašanja označena kot izbirna, se odgovori prijavitelja na vprašanja v prijavnem obrazcu zahtevajo za ocenjevanje in nadaljnjo obdelavo vloge za nepovratna sredstva v skladu z Vodnikom po Evropski solidarnostni enoti. Oddelek ali enota, odgovorna za zadevni program nepovratnih sredstev Unije (subjekt v vlogi upravljavca podatkov), bo osebne podatke obdelovala izključno v ta namen. Osebni podatki se lahko na podlagi potrebe po seznanitvi s podatki posredujejo tretjim osebam, ki so vključene v oceno vlog ali postopek upravljanja nepovratnih sredstev, brez poseganja v možnost posredovanja teh podatkov organom, ki so odgovorni za spremljanje in inšpekcijo v skladu z zakonodajo Evropske unije, ali organom, ki so pooblaščeni za izvedbo ocenjevanja programa ali katerih koli ukrepov programa. Predvsem se lahko zaradi zaščite finančnih interesov Unije osebni podatki posredujejo službam za notranjo revizijo, Evropskemu računskemu sodišču, komisiji za finančne nepravilnosti ali Evropskemu uradu za boj proti goljufijam ter med odredbodajalci Komisije in izvajalskim agencijam. Prijavitelj ima pravico dostopati do svojih osebnih podatkov in jih popraviti. Če ima prijavitelj kakršna koli vprašanja v zvezi z obdelavo svojih osebnih podatkov, jih naslovi na agencijo, ki je izbrala projekt. V primeru sporov lahko prijavitelj kadar koli uveljavlja pravico do pomoči Evropskega nadzornika za varstvo podatkov. Več informacij v zvezi z obdelavo osebnih podatkov je navedenih v sporazumu o nepovratnih sredstvih.

V zvezi z obdelavo osebnih podatkov v okviru Evropske solidarnostne enote je na spletišču Komisije na voljo podrobna izjava o varstvu osebnih podatkov, vključno s kontaktnimi podatki.

Za ukrepe, ki jih upravljajo nacionalne agencije:

https://erasmus-plus.ec.europa.eu/sl/erasmus-and-your-data.

Za ukrepe, ki jih upravlja EACEA:

https://ec.europa.eu/research/participants/data/support/legal_notice/h2020-ssps-grants-sedia_en.pdf

[84] Smernice Evropske solidarnostne enote o vizualni identiteti so na voljo na spletni povezavi Sporočilo | Evropski mladinski portal (europa.eu).

V okviru ukrepov, ki jih upravlja Izvajalska agencija, so prijavitelji – in če gre za pravne subjekte, osebe, ki so članice upravnega, vodstvenega ali nadzornega organa prijavitelja ali imajo pooblastila za zastopanje, odločanje ali nadzor v zvezi s prijaviteljem, ali fizične ali pravne osebe, ki prevzamejo neomejeno odgovornost za dolgove prijavitelja – obveščeni, da lahko odredbodajalec agencije njihove osebne podatke (naziv, ime v primeru fizične osebe, naslov, pravno obliko ter nazive in imena oseb s pooblastili za zastopanje, odločanje ali nadzor, če gre za pravno osebo) registrira v sistem za zgodnje odkrivanje in izključitev, če so v kateri koli od situacij iz Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046.

ODPRTA LICENCA IN PRAVICE INTELEKTUALNE LASTNINE

Z odprto licenco lastnik dela dovoli uporabo vira vsem ostalim uporabnikom. Obstajajo različne odprte licence glede na obseg odobrenih dovoljenj ali uvedenih omejitev, upravičenci pa lahko prosto izberejo licenco, ki jo bodo uporabljali za delo. Odprta licenca mora biti povezana z vsakim proizvedenim virom.

Odprta licenca ni prenos avtorskih pravic ali pravic intelektualne lastnine. Upravičenci ostanejo imetniki avtorskih pravic gradiva, ki ga ustvarijo, in ga lahko uporabljajo, kot želijo. Upravičenci do nepovratnih sredstev morajo izpolniti le zahtevo, da se z odprtimi licencami omogoči prost dostop do učnih virov (ali drugih dokumentov in nosilcev podatkov, ki jih ustvarijo s projektom). Da bi bila ta zahteva izpolnjena, je treba z licencami odobriti vsaj pravico do uporabe, v najboljšem primeru pa tudi do delitve in prilagoditve. Upravičenci lahko tudi tržijo rezultate projekta in glede na izkušnje se s prostim dostopom okrepi prepoznavnost ter morda spodbudijo zainteresirani uporabniki, da kupijo tiskano različico ali fizično gradivo, dokument ali nosilec podatkov.

PRILOGA I – GLOSAR POJMOV

Spremljevalec	Oseba, ki spremlja udeležence z manj priložnostmi (zlasti udeležence invalide) pri aktivnosti, da bi zagotovila njihovo varnost, podporo in dodatno pomoč ter pomagala pri njihovem učinkovitem učenju med izvajanjem aktivnosti.
Aktivnost	Nabor nalog, ki se izvajajo kot del projekta. Aktivnost je opredeljena z isto lokacijo, istim časovnim okvirom in istim obsegom.
Prijavitelj	Katera koli sodelujoča organizacija ali skupina mladih, ki odda vlogo za nepovratna sredstva.
Rok za oddajo vloge	Končni datum za oddajo vloge nacionalni agenciji ali Izvajalski agenciji, do katerega se ta šteje za upravičeno.
Pridruženi partner	Sodelujoča organizacija, ki prispeva k izvajanju določenih projektnih nalog/aktivnosti ali podpira promocijo in trajnostnost projekta, vendar se z vidikov upravljanja sporazuma ne šteje za upravičenko in v okviru projekta ne prejme nobenih finančnih sredstev iz programa (nima pravice obračunavati stroškov ali zahtevati prispevkov). Ne upošteva se za namene upravičenosti in ji ni treba potrditi kode PIC.
Upravičenec	Podpisniki sporazuma o nepovratnih sredstvih (neposredno ali prek pristopnega obrazca/pooblastila).
Razpis za zbiranje predlogov	Razpis, ki ga objavi Komisija ali ki se objavi v njenem imenu, za predložitev, v določenem roku, predloga za ukrep, ki ustreza zastavljenim ciljem in izpolnjuje zahtevane pogoje. Razpisi se objavijo v *Uradnem listu Evropske unije* (serija C) in/ali na ustreznih spletiščih/portalih Komisije ter nacionalne ali Izvajalske agencije.
Potrdilo o udeležbi	V okviru Evropske solidarnostne enote dokument, izdan osebi, ki je zaključila aktivnost Evropske solidarnostne enote. Potrjuje udeležbo in, kadar je ustrezno, učne izide udeleženca v aktivnosti.
Napaka pri zapisu	Manjša ali nenamerna napaka v dokumentu, ki spreminja njegov pomen, kot je tipografska napaka ali nenamerno dodajanje ali izpustitev besede, stavka ali številke.
Inštruktor	Izkušena oseba, ki ni član skupine in ki podpira mlade pri pripravi, izvajanju in oceni solidarnostnega projekta.
Sofinanciranje	Načelo, po katerem mora del stroškov projekta, ki ga podpira EU, kriti upravičenec ali pa se morajo kriti z zunanjimi prispevki, ki niso nepovratna sredstva EU.
Konzorcij	Dve ali več sodelujočih organizacij, ki se združijo za pripravo in oddajo predloga ter za izvajanje in spremljanje projekta. Pogodbo podpišejo vse sodelujoče organizacije ali ena od njih, ki so jo za to ustrezno pooblastile ostale organizacije.
Koordinator	Sodelujoča organizacija, ki odda vlogo za nepovratna sredstva v imenu konzorcija partnerskih organizacij. Koordinator ima posebne obveznosti, ki so predvidene v sporazumu o nepovratnih sredstvih.
Čezmejna dejavnost	Aktivnost, ki se izvaja v državi, ki ni država, v kateri udeleženec zakonito prebiva.
Sedež	Povezan je z organizacijo ali organom, ki izpolnjuje določene nacionalne pogoje (registracija, izjava, objava itd.), na podlagi katerih nacionalni organ uradno priznava tako organizacijo ali organ. V primeru skupine mladih se zakonito prebivališče njenega zakonitega zastopnika upošteva kot enakovredno sedežu za namene upravičenosti do nepovratnih sredstev Evropske solidarnostne enote.
EU Academy	Spletno središče v lasti EU, ki vsebuje neposredno znanje, visokokakovostne izobraževalne vire in dragocena spoznanja, ki jih neposredno pripravljajo institucije EU za posameznike, ki delujejo na povezanih področjih. Namen je pomagati posameznikom pri lažjem in nemotenem razumevanju politik EU na najrazličnejših področjih ter pri njihovem uspešnem izvajanju. Poslanstvo EU Academy je zagotoviti sodobno in spodbudno učno okolje, ki lahko na preprost, pameten in navdihujoč način spodbuja in izboljšuje kakovost uporabe znanja o zadevah EU.

Europass	Spletna platforma Europass, ki je ukrep programa znanj in spretnosti za Evropo, posameznikom in organizacijam zagotavlja spletna orodja in informacije o priložnostih za učenje, ogrodjih kvalifikacij in kvalifikacijah, usmerjanju, podatkih o spretnostih, orodjih za samoocenjevanje, dokumentiranju spretnosti in kvalifikacij ter povezljivosti s priložnostmi za učenje in zaposlitev. Platforma Europass ponuja tudi orodja in programsko opremo za podporo digitalno podpisanim kvalifikacijam, kot je napovedano v akcijskem načrtu za digitalno izobraževanje. Platforma je medsebojno povezana z nacionalnimi viri podatkov za priložnosti za učenje in nacionalnimi podatkovnimi zbirkami ali registri kvalifikacij.
Evropska solidarnostna mreža (EuSN)	Evropska solidarnostna mreža (EuSN) je mlada skupnost, ustanovljena spomladi leta 2019. Temelji na skupnem interesu in viziji o vzpostavitvi evropske mreže, v kateri si vsi prizadevajo za izboljšanje izkušenj mladih udeležencev enote.
Evrovrstniki (EuroPeers)	Evrovrstniki so mladi, ki so pridobili evropske izkušnje v okviru mladinskih programov EU in jih želijo deliti s svojimi vrstniki. So ambasadorji programa Erasmus+ za mlade, Evropske solidarnostne enote in drugih nacionalnih programov, ki pomagajo mladim pri študiju in iskanju zaposlitve v Evropi. Evrovrstniki sami pripravijo različne dogodke ali pa jih povabijo šole, uradi za socialno varstvo mladih ali kulturni centri, da spregovorijo o svojih izkušnjah. Vse to počnejo prostovoljno.
Višja sila	Nepredvidljive izjemne razmere ali dogodek, na katere udeleženec ne more vplivati in ki jih ni mogoče pripisati njegovi napaki ali malomarnosti. Natančno opredelitev in pogoje lahko prejemniki nepovratnih sredstev najdejo v sporazumu o nepovratnih sredstvih.
Splošno spletno usposabljanje	Sklop modulov usposabljanja za registrirane kandidate in udeležence, izbrane za aktivnost, ki se zagotavlja prek portala Evropske solidarnostne enote.
Zeleno potovanje	Trajnosten način prevoza, pri katerem se za večji del potovanja uporabljajo nizkoemisijska prevozna sredstva, kot so avtobus, vlak ali souporaba avtomobila.
Skupina mladih	Skupina vsaj petih mladih, ki niso samostojni pravni subjekt v skladu z veljavnim nacionalnim pravom, vendar ima eden od njihovih zastopnikov pravno sposobnost za izpolnjevanje pravnih obveznosti v njihovem imenu.
Gostiteljska organizacija	Organizacija, ki zajema celoten nabor aktivnosti, povezanih z gostiteljstvom udeleženca Evropske solidarnostne enote, vključno s pripravo programa aktivnosti mladega udeleženca ter zagotovitvijo smernic in podpore udeležencu v vseh fazah, kot je ustrezno.
Aktivnost humanitarne pomoči	Aktivnost, ki podpira dolgoročne operacije humanitarne pomoči v obdobju po krizi v tretjih državah in je namenjena zagotavljanju pomoči na podlagi potreb s ciljem ohranjanja življenj, preprečevanja in lajšanja človeškega trpljenja ter ohranjanja človekovega dostojanstva ob krizah, ki jih povzroči človek, ali naravnih nesrečah, ter ki vključuje operacije za podporo, pomoč in zaščito med humanitarnimi krizami ali po njih, podporne ukrepe za zagotavljanje dostopa do ljudi v stiski in omogočanje prostega pretoka pomoči, pa tudi ukrepe, ki so namenjeni krepitvi pripravljenosti na nesreče in zmanjševanju tveganja nesreč, povezovanju pomoči, obnove in razvoja ter prispevanju h krepitvi odpornosti in zmogljivosti ranljivih skupnosti ali skupnosti, ki so jih prizadele nesreče, za spopadanje s krizami ter okrevanje po njih.
Aktivnost znotraj države	Aktivnost, ki se izvaja v državi, kjer udeleženec zakonito prebiva.
Priložnostno učenje	Učenje, ki je rezultat vsakodnevnih aktivnosti, povezanih z delom, družino ali prostim časom, ki ni organizirano ali strukturirano v smislu ciljev, časa ali podpore pri učenju; z vidika učečega se je lahko to učenje nenamerno.
Mednarodna organizacija	Organizacije, ustanovljene na podlagi mednarodnih sporazumov, in agencije, ki jih ustanovijo take organizacije, kot je določeno v členu 156 finančne uredbe. Za mednarodni organizaciji štejeta naslednji organizaciji: Mednarodna federacija nacionalnih organizacij Rdečega križa in Rdečega polmeseca.

Ključne kompetence	Osnovni nabor znanja, spretnosti in odnosov, ki jih vsi posamezniki potrebujejo za osebno izpopolnitev in osebni razvoj, zaposljivost, socialno vključenost, trajnostni življenjski slog, uspešno življenje v miroljubnih družbah, zdravstveno ozaveščeno upravljanje življenja in aktivno državljanstvo, kot so opisani v Priporočilu Sveta 2018/C 189/01 z dne 22. maja 2018 o ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje.
Učni izidi	Izjave o tem, kaj udeleženec zna, razume in je sposoben opraviti ob zaključku učnega procesa. Opredeljene so v smislu znanja, spretnosti in kompetenc.
Pravni subjekt	Fizična oseba ali pravna oseba, ustanovljena in priznana kot taka v skladu z nacionalnim pravom, pravom Unije ali mednarodnim pravom, ki ima pravno osebnost ter lahko v svojem imenu uveljavlja pravice in prevzema obveznosti, ali subjekt, ki nima pravne osebnosti iz člena 197(2), točka (c), finančne uredbe.
Lokacija	Kraj, kjer so organizirane prostovoljske aktivnosti za določeno število prostovoljcev. Lokacija ne sme imeti ločene pravne osebnosti od gostiteljske organizacije. Glavni naslov gostiteljske organizacije se praviloma šteje za prvo lokacijo, vendar lahko organizacije prijavijo in prostovoljce gostijo na več kot eni lokaciji.
Dolgotrajno prostovoljstvo	Udeležba v prostovoljskih aktivnostih, ki trajajo vsaj 60 dni, v kar niso zajeti dnevi potovanja.
Član neformalne skupine, ki izvaja projekt	V okviru solidarnostnih projektov se mladi, ki izvajajo projekt, imenujejo člani skupine.
Nacionalna agencija	Organ, ki je odgovoren za izvajanje programa na nacionalni ravni v državi članici ali tretji državi, pridruženi programu. V vsaki državi lahko obstaja ena ali več nacionalnih agencij.
Nacionalni organ	Organ, ki je na nacionalni ravni odgovoren za spremljanje in nadziranje vodenja programa v državi članici ali tretji državi, pridruženi programu. V vsaki državi lahko obstaja en ali več nacionalnih organov.
Nova organizacija	Vsaka sodelujoča organizacija, ki prej ni prejela podpore v okviru določene vrste ukrepa, podprtega s programom.
Neformalno učenje	Učenje, ki poteka z načrtovanimi učnimi aktivnostmi, pri katerih je prisotna določena oblika podpore pri učenju, vendar ni del sistema formalnega izobraževanja in usposabljanja.
Udeleženec	Mlada oseba, registrirana na portalu Evropske solidarnostne enote, ki je v celoti vključena v projekt in lahko prejme del nepovratnih sredstev Evropske unije, ki so namenjena kritju njenih stroškov udeležbe (zlasti potnih stroškov in stroškov bivanja).
Udeleženec z manj priložnostmi	Posameznik, ki se zaradi gospodarskih, socialnih, kulturnih, geografskih ali zdravstvenih razlogov, migrantskega ozadja ali razlogov, kot so invalidnost in učne težave, ali katerih koli drugih razlogov, vključno s potencialnimi razlogi za diskriminacijo iz člena 21 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, za razliko od vrstnikov spopada z različnimi ovirami.
Sodelujoča organizacija	Katera koli organizacija ali skupina mladih, ki je vključena v izvajanje projekta Evropske solidarnostne enote. Glede na njihovo vlogo v projektu so lahko sodelujoče organizacije prijavitelji, partnerji ali pridruženi partnerji.
Partnerska organizacija	Pri ukrepih, ki jih upravljajo nacionalne agencije, je partnerska organizacija organizacija, ki je uradno vključena v projekt (soupravičenka), vendar ne prevzame vloge prijaviteljice.
Pripravljalni obisk	Načrtovalni obisk države gostiteljice pred začetkom prostovoljske aktivnosti. Namen obiska je pripraviti navedene aktivnosti in zagotoviti njihovo visoko kakovost ter vzpostaviti zaupanje, razumevanje in trdno partnerstvo med vključenimi organizacijami in osebami.
Projekt	Skladen nabor aktivnosti, ki so namenjene doseganju opredeljenih ciljev in rezultatov ter so organizirane v ta namen.
Kvalifikacija	Formalni rezultat postopka ocenjevanja in vrednotenja, ki se pridobi, kadar pristojni organ ugotovi, da je posameznik ali posameznica dosegla učne izide glede na dane standarde.

Znak kakovosti	Postopek, ki zagotavlja, da organizacija, ki želi prejeti finančna sredstva v okviru ukrepa Evropske solidarnostne enote, spoštuje nabor standardov kakovosti ali pogojev, ki jih Evropska komisija opredeli za navedeni ukrep. Glede na vrsto organizacije in/ali državo organizacije prijaviteljice znak kakovosti dodeli Izvajalska agencija, nacionalna agencija ali podporni center SALTO.
Registrirani kandidat	Posameznik, star med 17 in 35 let, ki se je registriral na portalu Evropske solidarnostne enote, da bi izrazil zanimanje za udejstvovanje v solidarnostni aktivnosti, vendar v takšni aktivnosti še ne sodeluje.
Kratkotrajno prostovoljstvo	Udeležba v prostovoljskih aktivnostih, ki trajajo največ 59 dni, v kar niso zajeti dnevi potovanja.
Solidarnostna aktivnost	Visokokakovostna vključujoča aktivnost, ki obravnava pomembne družbene izzive in ima obliko prostovoljstva, solidarnostnega projekta ali aktivnosti mreženja na različnih področjih, vključno s področjem humanitarne pomoči, ki se izvajajo v okviru Evropske solidarnostne enote.
Orodja Unije za preglednost in priznavanje	Instrumenti, ki pomagajo deležnikom razumeti, ceniti in po potrebi priznavati učne izide in kvalifikacije po vsej Uniji.
Vrednotenje neformalnega in priložnostnega učenja	Postopek potrjevanja, ki ga izvaja pooblaščeni organ, da je posameznik dosegel učne izide glede na ustrezen standard; sestavljen je iz naslednjih štirih ločenih faz: ▪ ugotavljanje posebnih izkušenj posameznika z dialogom; ▪ priprava dokumentacije, ki evidentira izkušnje posameznika; ▪ formalna ocena teh izkušenj; ▪ potrjevanje rezultatov ocene, ki je lahko podlaga za delno ali polno kvalifikacijo.
Lokacija	Fizična lokacija, na kateri se izvaja aktivnost.
Cilji mladih	Evropski cilji mladih so bili oblikovani v okviru strategije EU za mlade. Ti cilji opredeljujejo medsektorska področja, ki vplivajo na življenje mladih, in izpostavljajo izzive. https://youth.europa.eu/home_sl
Strategija EU za mlade	Strategija Evropske unije za mlade za obdobje 2019–2027 določa okvir za evropsko sodelovanje na področju mladine na podlagi sporočila Komisije z dne 22. maja 2018 o angažiranju, povezovanju in opolnomočenju mladih. Njen cilj v okviru osrednjega področja „angažiranje“ je doseči pomembno državljansko, gospodarsko, družbeno, kulturno in politično udeležbo mladih. Strategija spodbuja udeležbo mladih v demokratičnem življenju, podpira družbeno in državljansko udejstvovanje ter si prizadeva zagotoviti, da imajo vsi mladi potrebna sredstva za sodelovanje v družbi. https://europa.eu/youth/strategy_sl
Youthpass	Evropsko orodje za izboljšanje priznavanja učnih izidov udeležencev projektov, ki jih podpira Evropska solidarnostna enota. Youthpass zajema: (a) potrdila, ki jih lahko pridobijo udeleženci, in (b) opredeljen postopek, ki mlade in organizacije podpira pri razmisleku o učnih izidih, dosežnih v okviru projekta. Youthpass je del širše strategije Evropske komisije, katere cilj je krepitev priznavanja neformalnega in priložnostnega učenja ter mladinskega dela v Evropi in po svetu.

PRILOGA II – VEČKRATNE UDELEŽBE

Spodnja preglednica vsebuje pregled možnih kombinacij aktivnosti, ki so na voljo za udeležence. Za prvo aktivnost, ki jo izvaja udeleženec, glej stolpec 1 (v sivi barvi), za naslednje aktivnosti pa druge stolpce. Merila za upravičenosti za posamezno vrsto aktivnosti so opisana v ustreznem oddelku tega vodnika.

Celotni čas sodelovanja mlade osebe v prostovoljskih aktivnostih Evropske solidarnostne enote ne sme biti daljši od 12 mesecev, aktivnosti, ki jih izvaja, pa se ne smejo prekrivati. Prostovoljske aktivnosti Erasmus+/aktivnosti, ki se izvajajo v okviru Evropske prostovoljske službe, se upoštevajo pri dovoljenem 12-mesečnem obdobju.

Aktivnost, ki se izvaja	Kratkotrajno – individualne prostovoljske aktivnosti	Skupinske prostovoljske aktivnosti	Dolgotrajne individualne čezmejne prostovoljske aktivnosti	Dolgotrajne individualne prostovoljske aktivnosti znotraj države	Solidarnostni projekt	Individualne prostovoljske aktivnosti na področju humanitarne pomoči	Skupinske prostovoljske aktivnosti na področju humanitarne pomoči
Dolgotrajne individualne čezmejne prostovoljske aktivnosti	✓	✓	X (izjema: druga aktivnost za mlade z manj priložnostmi ali v ustrezno utemeljenih primerih)	✓	✓	X (izjema: druga aktivnost za mlade z manj priložnostmi ali v ustrezno utemeljenih primerih)	✓
Kratkotrajno – individualne prostovoljske aktivnosti (čezmejne ali znotraj države)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Skupinske prostovoljske aktivnosti	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Dolgotrajne prostovoljske aktivnosti znotraj države	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Solidarnostni projekt	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Individualne prostovoljske aktivnosti na področju humanitarne pomoči	✓	✓	X (izjema: druga aktivnost za mlade z manj priložnostmi ali v ustrezno utemeljenih primerih)	✓	✓	X	✓
Skupinske prostovoljske aktivnosti na področju humanitarne pomoči	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

PRILOGA III – KONTAKTNI PODATKI

Evropska komisija – Generalni direktorat za izobraževanje in kulturo (GD EAC)
https://youth.europa.eu/solidarity_sl

Evropska komisija – Izvajalska agencija za izobraževanje in kulturo (EACEA)
https://www.eacea.ec.europa.eu/grants/2021-2027/european-solidarity-corps_en

Nacionalne agencije
https://youth.europa.eu/solidarity/organisations/contact-national-agencies_sl